

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 15.12.2015 r.
COM(2015) 671 final

2015/0310 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej
oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE)
nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Podstawa i cele wniosku

Celem niniejszego wniosku jest utworzenie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, aby zapewnić europejskie zintegrowane zarządzanie granicami na granicach zewnętrznych UE, służące skutecznemu zarządzaniu migracjami i zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu w niej swobodnego przepływu osób. Jest on elementem pakietu działań proponowanych przez Komisję dla wzmocnienia gwarancji ochrony granic zewnętrznych UE, jak określono w towarzyszącym mu komunikacie Komisji.

W 2015 r. zewnętrzne granice Unii Europejskiej poddane zostały ogromnej presji – między styczniem a listopadem bieżącego roku około 1,5 miliona osób przekroczyło granicę nielegalnie. Ogromna skala mieszanych przepływów migracyjnych, które przekroczyły granicę zewnętrzną Unii Europejskiej, oraz późniejszych przepływów wtórnych pokazała, że istniejące struktury na poziomie Unii i państw członkowskich są niewystarczające, by sprostać wyzwaniom wynikającym z tak znacznego napływu. W obszarze pozbawionym granic wewnętrznych nieuregulowana migracja przez granicę zewnętrzną jednego państwa członkowskiego wpływa na wszystkie pozostałe państwa członkowskie należące do strefy Schengen. Znaczne przepływy wtórne skłoniły część państw członkowskich do przywrócenia kontroli granicznych na swych granicach wewnętrznych. W istotny sposób nadszarpięło to funkcjonowanie i spójność strefy Schengen.

Na skutek całego obecnego kryzysu migracyjnego jasne stało się, że strefa Schengen bez granic wewnętrznych może przetrwać jedynie w przypadku skutecznie chronionych i zabezpieczonych granic zewnętrznych. We wspólnym interesie leżą kontrole na granicach zewnętrznych Unii, które należy przeprowadzać zgodnie z wysokimi i jednolitymi standardami Unii.

Wzmoczone obawy dotyczące bezpieczeństwa po tegorocznych atakach terrorystycznych wzmogły niepokój obywateli. Chociaż granice nigdy nie zapewnią całkowitego bezpieczeństwa, mogą wnieść do niego istotny wkład poprzez wzmocnienie bezpieczeństwa i dane wywiadowcze oraz udaremnienie kolejnych ataków. Ta funkcja jeszcze bardziej zyskała na znaczeniu w świetle narastającego zjawiska zagranicznych bojowników uczestniczących w atakach terrorystycznych. Z tego względu wzmocnienie bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych ma kluczowe znaczenie dla przywrócenia zaufania publicznego.

Jednolity obszar podróży bez granic wewnętrznych może przetrwać jedynie przy skutecznie chronionych granicach zewnętrznych. Łańcuch jest zawsze jedynie tak mocny, jak jego najsłabsze ogniwo. Z tego względu potrzebny jest decydujący krok w kierunku wprowadzania zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi. Jest to możliwe jedynie jako wspólne działanie wszystkich państw członkowskich, zgodnie z zasadami solidarności i odpowiedzialności, przyjętymi przez wszystkie instytucje UE jako zasady przewodnie przy rozwiązywaniu kryzysu migracyjnego.

W Europejskim programie w zakresie migracji stwierdzono potrzebę przejścia na wspólne zarządzanie granicami zewnętrznymi, zgodnie z celem „stopniowego wprowadzania zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi”, określonym w art. 77 TFUE. W wygłoszonym we wrześniu orędziu o stanie Unii przewodniczący Jean-Claude Juncker ogłosił, że do końca roku Komisja przedstawi ambitne działania w tym zakresie w formie

w pełni operacyjnej Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, co następnie znalazło potwierdzenie w programie prac Komisji na 2016 r.¹.

W projekcie rozporządzenia określa się ogólne zasady europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami; ustanawia się Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną oraz **Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej** powstałą na bazie Fronteksu. Celem niniejszego projektu rozporządzenia jest zapewnienie bardziej zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi UE, między innymi poprzez przyznanie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej szerszych kompetencji w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów niż przyznane obecnie Fronteksowi. Na mocy niniejszego projektu rozporządzenia Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej przyznaje się dodatkowe kompetencje niezbędne jej do skutecznego wdrażania zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie Unii, likwidacji niedociągnięć zarządzania granicami na poziomie krajowym oraz reagowania na bezprecedensowe przepływy migracyjne, takie jak te, które dotarły do granic zewnętrznych Unii Europejskiej w tym roku.

Przyznanie tych dodatkowych kompetencji na europejskim szczeblu Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej ma kluczowe znaczenie dla zapobieżenia zagrożeniu dla prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen wskutek niewłaściwego zarządzania granicami zewnętrznymi lub nieprzewidzianych przepływów migracyjnych. Działające w sposób nieskoordynowany państwa członkowskie nie mogą w odpowiedni sposób sprostać wyzwaniom, które pojawiły się w wyniku kryzysu migracyjnego. Zintegrowane zarządzanie granicami to wspólny obowiązek Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, które wspólnie tworzą **Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną**.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy projekt rozporządzenia stanowi odpowiedź na wezwania artykułowane przez Parlament Europejski i Radę Europejską, aby skutecznie zarządzać granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej. W październiku 2015 r.². Rada Europejska określiła wyraźne cele w zakresie wzmocnienia granic zewnętrznych Unii Europejskiej poprzez działania na rzecz ustanowienia zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi oraz wzmocnienia mandatu Fronteksu w kontekście dyskusji nad tworzeniem europejskiego systemu straży granicznej i przybrzeżnej – w tym w kwestii rozmieszczania zespołów szybkiej interwencji na granicy we współpracy z odpowiednimi państwami członkowskimi, w przypadku gdy oceny Schengen lub analiza zagrożeń wskazują na potrzebę zdecydowanych i szybkich działań. Rada Europejska uznała również, że należy rozszerzyć mandat Fronteksu w zakresie powrotów, aby obejmował on prawo do organizowania wspólnych operacji powrotowych z własnej inicjatywy, a także wzmocnić jego rolę w zakresie nabywania dokumentów podróży dla osób powracających.

W Europejskim programie w zakresie migracji Komisja zaproponowała, aby zarządzanie granicami zewnętrznymi było wspólnym zadaniem państw członkowskich i Unii Europejskiej. Na tej podstawie w Europejskim programie w zakresie migracji zaproponowano zmianę podstawy prawnej Fronteksu, aby wzmocnić jego rolę i potencjał. Wśród innych sugerowanych działań Komisji znalazły się utworzenie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, zwiększenie roli Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w zakresie organizacji i koordynacji powrotów, współpraca między agencjami, lepsze

¹ COM(2015) 610 final.

² Posiedzenie Rady Europejskiej, konkluzje z dnia 15 października 2015 r.

zarządzanie aktywami Agencji i państw członkowskich oraz wdrożenie nowego podejścia „hotspot”.

Prezentując niniejszy projekt rozporządzenia Komisja przyczynia się do zwiększenia skuteczności i niezawodności zarządzania granicami przenosząc go na nowy poziom odpowiedzialności i solidarności. W ostatnich kilku latach Unia Europejska przyjęła politykę umożliwiającą państwom członkowskim ustanowienie i utrzymanie solidnych granic zewnętrznych. Jednakże wobec braku strategicznego wdrożenia zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie Unii, na poziomie krajowym między państwami członkowskimi utrzymują się rozbieżności w zakresie jego realizacji. Z tego względu istnieje zidentyfikowana przez Komisję w Europejskim programie w zakresie migracji potrzeba ustanowienia unijnych standardów zarządzania granicami, obejmujących wszystkie aspekty zarządzania granicami zewnętrznymi Unii.

Niniejszy wniosek opiera się na obecnej polityce zarządzania granicami, w tym agencji Frontex, ale przenosi ją na inny poziom jakościowy. Agencję Frontex ustanowiono rozporządzeniem Rady (WE) nr 2007/2004, zmienionym następnie rozporządzeniem (WE) nr 863/2007³, na mocy którego ustanowiono szybkie interwencje na granicy, oraz rozporządzeniem (UE) nr 1168/2011⁴, na mocy którego podkreślono obowiązki Fronteksu w zakresie ochrony praw podstawowych. W niniejszym wniosku znacznie rozszerza się zdolność Agencji do skutecznego reagowania na obecne lub przyszłe zagrożenia na granicach zewnętrznych poprzez aktywne wzmocnienie, ocenę i koordynację działań państw członkowskich w zakresie realizacji odpowiednich środków na granicach zewnętrznych.

Wniosek stanowi uzupełnienie obowiązującego prawodawstwa poprzez zastosowanie podobnego podejścia, jak w przypadku europejskiego systemu nadzorowania granic (EUROSUR)⁵, poprzez dalsze wspieranie ducha współpracy, wymiany informacji i koordynacji wysiłków państw członkowskich oraz Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a także organów krajowych i agencji unijnych, za pomocą konkretnych i wiążących zobowiązań. Opiera się również na rozporządzeniu (UE) nr 656/2014⁶ ustanawiającym zasady ochrony zewnętrznych granic morskich w kontekście współpracy operacyjnej koordynowanej przez Frontex. Wniosek służy również rozwojowi i wzmocnieniu szybkich interwencji na granicy.

Wniosek, a zwłaszcza ustanowienie oceny narażenia, stanowi uzupełnienie mechanizmu oceny Schengen ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 1053/2013⁷. Mechanizm oceny Schengen służy utrzymaniu wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi.

³ Rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające mechanizm tworzenia zespołów szybkiej interwencji na granicy oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 w odniesieniu do tego mechanizmu i określające uprawnienia i zadania zaproszonych funkcjonariuszy (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 30).

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1168/2011 z dnia 25 października 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 ustanawiające Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 1).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1052/2013 z dnia 22 października 2013 r. ustanawiające europejski system nadzorowania granic (EUROSUR) (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 11).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 656/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające zasady ochrony zewnętrznych granic morskich w kontekście współpracy operacyjnej koordynowanej przez Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 93).

⁷ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylecia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. Oceny i Wprowadzania w Życie Dorobku Schengen (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27).

Obejmuje on ocenę techniczną i prawną, służącą weryfikacji prawidłowego stosowania dorobku Schengen i niezbędnych warunków zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych. W przypadkach, gdy wyniki oceny Schengen wskazują na poważne niedociągnięcia na granicach zewnętrznych, Komisja może zalecić oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej lub przedstawienie Agencji planów strategicznych w celu ich zaopiniowania. Niniejszy wniosek pozostaje również bez uszczerbku dla działań, jakie można podjąć na mocy art. 19a i 26 kodeksu granicznego Schengen.

Ocena narażenia koncentruje się na zapobieganiu, tak aby nie dopuścić do wystąpienia sytuacji kryzysowej. Jest to ocena zdolności operacyjnych państw członkowskich na granicach zewnętrznych i w tym celu weryfikuje się wyposażenie techniczne, potencjał, zasoby i plany awaryjne. Taką ocenę przeprowadza Agencja; Rada Nadzorcza przedkłada zalecenia dla Dyrektora Wykonawczego, który z kolei podejmuje decyzję o niezbędnych środkach. Jeżeli państwo członkowskie nie zrealizowałoby decyzji Dyrektora Wykonawczego, w efekcie czego naraziłoby funkcjonowanie strefy Schengen na niebezpieczeństwo, Komisja mogłaby przyjąć decyzję wykonawczą zobowiązującą Agencję do bezpośredniej interwencji na miejscu.

Niniejszy wniosek wynika z powyższych obowiązujących przepisów, rozwija je i łączy w ramach Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w ten sposób ustanawiając zintegrowany system zarządzania granicami zewnętrznymi na poziomie Unii, jak przewidziano w art. 77 ust. 2 lit. d) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Niniejszy wniosek ściśle wiąże się z następującymi politykami Unii i je uzupełnia:

- a) **wspólny europejski system azylowy**, przez ustanowienie zespołów wsparcia zarządzania migracjami w obszarach hotspot, co jest ściśle powiązane z relokacją osób wyraźnie wymagających ochrony międzynarodowej;
- b) **bezpieczeństwo wewnętrzne**, jak podkreślono w Europejskiej agendzie bezpieczeństwa, wspólne wysokie standardy zarządzania granicami mają kluczowe znaczenie dla zapobiegania transgranicznej przestępczości i terroryzmowi; niniejszy wniosek przyczynia się ponadto do osiągnięcia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego, ponieważ umożliwia Agencji uwzględnienie aspektów przestępczości transgranicznej i terroryzmu w jej analizie ryzyka oraz przetwarzanie danych osobowych osób podejrzanych o udział w aktach terroryzmu, a także zapewnia współpracę Agencji z innymi agencjami unijnymi i organizacjami międzynarodowymi w zakresie zapobiegania terroryzmowi. W odniesieniu do dostępu do krajowych i europejskich baz danych w projekcie rozporządzenia przewidziano nałożenie na państwa członkowskie obowiązku udostępnienia takich baz danych członkom europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej. Komisja zbada możliwość udzielenia Agencji dostępu do europejskich baz danych, na przykład SIS i Eurodac, oraz rozważy przedłożenie wniosków dotyczących zmiany aktów prawa będących podstawą dla tych baz danych;
- c) **unijna strategia zarządzania ryzykiem celnym i bezpieczeństwa łańcucha dostaw**, zapewniająca wsparcie współpracy międzyinstytucjonalnej i wymiany informacji między organami celnymi, organami egzekwowania prawa i agencjami bezpieczeństwa w celu zapewnienia komplementarności ról, rozwoju wspólnych kryteriów ryzyka i wymiany informacji o ryzyku;
- d) **ochrona morza i bezpieczeństwo morskie, a także nadzór morski**, wraz z ustanowieniem współpracy europejskiej w zakresie funkcji straży przybrzeżnej

między Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego;

- e) **polityka zagraniczna Unii**, biorąc pod uwagę, że Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej ma ułatwić i wspierać współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi, w tym poprzez koordynację takiej współpracy operacyjnej w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi i delegowanie oficerów łącznikowych do państw trzecich, a także współpracę z władzami państw trzecich w zakresie powrotów, w tym w odniesieniu do nabywania dokumentów podróży.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego wniosku ustawodawczego stanowi art. 77 ust. 2 lit. b) i d) oraz art. 79 ust. 2 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 lit. b) i d) Unia rozwija politykę mającą na celu zapewnienie kontroli osób i skutecznego nadzoru przy przekraczaniu granic zewnętrznych oraz stopniowe wprowadzanie zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi. Do tych celów, na mocy art. 77 ust. 2 lit. b) i d), Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, przyjmują środki dotyczące kontroli, którym podlegają osoby przekraczające granice zewnętrzne, oraz wszelkie środki niezbędne dla stopniowego wprowadzania zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi.

Art. 79 ust. 2 lit. c) upoważnia Parlament Europejski i Radę do przyjęcia środków w zakresie nielegalnej imigracji i nielegalnego pobytu, w tym wydalenia i odsyłania osób przebywających nielegalnie.

• Pomocniczość

Celem niniejszego wniosku jest zapewnienie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na granicach zewnętrznych UE, służącego skutecznemu zarządzaniu migracjami i zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu w niej swobodnego przepływu osób. W obszarze pozbawionym granic wewnętrznych nielegalna migracja przez granicę zewnętrzną jednego państwa członkowskiego wpływa na wszystkie pozostałe państwa członkowskie należące do strefy Schengen. Strefa bez granic wewnętrznych może przetrwać jedynie w przypadku skutecznie chronionych i zabezpieczonych granic zewnętrznych.

Ponieważ kontrole na granicach zewnętrznych Unii, które należy przeprowadzać zgodnie z wysokimi i jednolitymi standardami Unii, leżą we wspólnym interesie, a cele niniejszego wniosku nie mogą być w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie i można je lepiej osiągnąć na poziomie Unii, Unia może podjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej.

• Proporcjonalność

Celem projektu rozporządzenia jest sprostanie nowym wyzwaniom i realiom politycznym, wobec których stoi Unia, zarówno w zakresie zarządzania migracjami, jak i bezpieczeństwa wewnętrznego. Zapewnia on zestaw działań służących kompleksowemu zarządzaniu granicami. Zapewnia pełne i prawidłowe wdrożenie przez państwa członkowskie przepisów dotyczących zintegrowanego zarządzania granicami, podejmowanie odpowiednich działań dla zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz podejmowanie interwencji na wczesnym etapie na

granicach zewnętrznych, a pilne działania na poziomie Unii służące bezpośredniej interwencji na miejscu podejmuje się jedynie w przypadku utrzymywania się sytuacji krytycznej. Ze względu na powyższe cele i zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia jego celów.

- **Wybór instrumentu**

Jedynie rozporządzenie może zapewnić niezbędny stopień jednolitości wymaganej dla zapewnienia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi. Co więcej, mając na uwadze, że agencja Frontex, której nazwa ulega zmianie na Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, została ustanowiona na mocy rozporządzenia, ten sam instrument prawny jest odpowiedni również dla przedmiotowego wniosku.

3. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI

Przy opracowywaniu niniejszego wniosku Komisja opierała się na dyskusjach dotyczących zarządzania granicami oraz środków potrzebnych do rozwiązania kryzysu migracyjnego, regularnie odbywających się na forum Rady Europejskiej i Rady Ministrów, a także w Parlamencie Europejskim. Przyszłość zarządzania granicami, a zwłaszcza wzmocnienie agencji Frontex, było niedawno przedmiotem debaty na forum Rady Ministrów w dniu 8 października 2015 r.⁸. Następnie odbyło się posiedzenie Rady Europejskiej w dniu 15 października 2015 r.⁹, która w swoich zaleceniach dotyczących przyszłości zarządzania granicami wezwała do wzmocnienia granic zewnętrznych Unii Europejskiej, między innymi poprzez działania na rzecz ustanowienia zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi i wzmocnienie mandatu Fronteksu.

Ponieważ Frontex rozpoczął funkcjonowanie w dniu 1 maja 2005 r., debaty z właściwymi zainteresowanymi stronami na poziomie europejskim i krajowym toczyły się w trybie ciągłym. Regularnie prowadzono zwłaszcza dyskusje w kontekście składania przez Agencję sprawozdań dla Parlamentu Europejskiego i Rady. Agencja stale składa sprawozdania z podejmowanych przez siebie działań na posiedzeniach Zarządu i w ramach wielu sprawozdań publikowanych w ciągu roku. Prowadzono również regularną wymianę informacji z innymi agencjami unijnymi, zwłaszcza z Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz Europolem, a także z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich. Ponadto zorganizowano szereg debat z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i środowiskiem naukowym.

W 2014 r. Komisja zleciła *Studium wykonalności dotyczące stworzenia europejskiego systemu straży granicznych w celu kontroli zewnętrznych granic Unii*, którego wyniki zostały wzięte pod uwagę przy opracowywaniu niniejszego wniosku.

Komisja zapewniła również wzięcie pod uwagę opinii właściwych zainteresowanych stron poprzez szczegółowe rozważenie wyników oceny zewnętrznej agencji Frontex. Tę ocenę zewnętrzną, opartą na art. 33 rozporządzenia (UE) nr 2007/2004, przeprowadzono w okresie od lipca 2014 r. do czerwca 2015 r., a obejmowała ona okres od lipca 2008 r. do lipca 2014 r. Sprawozdanie końcowe omówiono na posiedzeniu Zarządu Fronteksu w dniu 10 września 2015 r., a Zarząd wydał zalecenia dotyczące możliwych zmian rozporządzenia ustanawiającego Frontex. Niniejszy wniosek stanowi odzwierciedlenie większości zaleceń przedstawionych w decyzji Zarządu z dnia 28 października 2015 r.

⁸ Posiedzenie Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, konkluzje z dnia 8-9 października 2015 r.

⁹ Posiedzenie Rady Europejskiej, konkluzje z dnia 15 października 2015 r.

Komisja wzięła również pod uwagę sprawozdanie Parlamentu Europejskiego dotyczące sprawozdania specjalnego Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie dochodzenia z własnej inicjatywy OI/5/2012/BEH-MHZ w sprawie Fronteksu w zakresie stworzenia mechanizmu skarg dotyczących Agencji.

- **Prawa podstawowe**

Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami określonymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, zwłaszcza w jej art. 18 i 19.

Niniejszy wniosek zabezpiecza prawa podstawowe poprzez nałożenie na Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej obowiązku przyjęcia własnej strategii w zakresie praw podstawowych, ustanowienie Forum Konsultacyjnego ds. praw podstawowych, rozszerzenie uprawnień urzędnika ds. praw podstawowych oraz uwzględnienie mechanizmu skarg, za pomocą którego każdy, kto uważa, że jego prawa podstawowe zostały naruszone w ramach działań podejmowanych przez Agencję lub podmiot interweniujący reprezentujący osobę trzecią, może złożyć skargę do Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Z tego względu wniosek jest zgodny z art. 2 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej i z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.

4. WPLYW NA BUDŻET

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, którą planuje się utworzyć na bazie istniejącej agencji Frontex, będzie realizować zadania zarządzania granicami zewnętrznymi wraz z państwami członkowskimi. Dotacja dla Fronteksu, którego nazwa zostanie zmieniona na Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, stanowi już część budżetu Unii.

Budżety Agencji na lata 2015 i 2016 zostały zwiększone w 2015 r., aby umożliwić jej sprostanie kryzysowi migracyjnemu, zwłaszcza poprzez potrójne środki finansowe na wspólne operacje Posejdon i Tryton, wzmocnienie wsparcia udzielanego przez Agencję państwom członkowskim w zakresie powrotów oraz zapewnienie środków na wdrożenie hotspotów. Ostateczna dotacja UE na 2016 r., zatwierdzona przez władzę budżetową, wynosi 238 686 000 EUR.

Biorąc pod uwagę konieczność kontynuacji przez Agencję jej działań w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi z zachowaniem poziomu ich intensywności, w tym w zakresie działań poszukiwawczych i ratunkowych oraz w dziedzinie powrotów, konieczne jest utrzymanie w przyszłości poziomu dotacji z 2016 r. jako podstawy dla rocznego budżetu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Jednakże aby Agencja mogła odpowiednio realizować swoje nowe zadania, które przewidziano w niniejszym wniosku, w 2017 r. konieczne będzie zwiększenie budżetu Unii dla Agencji o kwotę co najmniej 31,5 mln EUR w porównaniu z 2016 r. oraz utworzenie dodatkowych 602 stanowisk do 2020 r., wraz z odpowiednimi środkami finansowymi, w tym 329 stanowisk w planie zatrudnienia i 273 pracowników zewnętrznych.

5. POZOSTAŁE ELEMENTY

- **Monitorowanie, ewaluacja i sprawozdawczość**

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej ma obowiązek składania sprawozdań ze swoich działań, służących monitorowaniu jej funkcjonowania. Co najważniejsze, Agencja musi opracowywać skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności, obejmujące ocenę wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy. Komisja musi co trzy lata

przeprowadzać ocenę zgodnie ze swoimi wytycznymi, aby ocenić skutki, skuteczność i wydajność wszystkich działań Agencji. Wyniki tej oceny muszą być przekazane przez Komisję do Parlamentu Europejskiego, Rady i Zarządu Agencji. Wyniki oceny podaje się do publicznej wiadomości. Ponadto Parlament Europejski i Rada mogą również zaprosić Dyrektora Wykonawczego Agencji do złożenia sprawozdania przed tymi instytucjami dotyczącego realizacji jego zadań.

- **Szczegółowe wyjaśnienie poszczególnych przepisów wniosku**

Celem niniejszego wniosku jest ustanowienie ogólnych zasad europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, służącego skutecznemu zarządzaniu migracjami i zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii Europejskiej, przy jednoczesnym zagwarantowaniu w niej swobodnego przepływu osób.

Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami obejmuje środki w państwach trzecich, środki realizowane wspólnie z sąsiadującymi państwami trzecimi, środki kontroli granicznej na granicach zewnętrznych oraz środki realizowane wewnątrz strefy swobodnego przepływu osób, w tym powrót obywateli państw trzecich, którzy nielegalnie przebywają w państwie członkowskim.

W niniejszym wniosku ustanawia się Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną, odpowiedzialną za zintegrowane zarządzanie granicami, oraz wzmacnia się – w porównaniu z mandatem przyznanym Fronteksowi – uprawnienia Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej we wszystkich aspektach zintegrowanego zarządzania granicami. Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna składa się z Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej. Zadaniem Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej jest wdrożenie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zgodnie z zasadą wspólnej odpowiedzialności. Ponieważ wszystkie krajowe straże graniczne, w tym straż przybrzeżna w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, wdrażają europejskie zintegrowane zarządzanie granicami, stanowią Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną równolegle do pełnienia funkcji krajowej straży granicznej i przybrzeżnej.

Aby uwidocznić zmiany w zakresie kompetencji Fronteksu, Agencja zmieni nazwę na Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Najważniejszym zadaniem Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej jest ustanowienie strategii operacyjnej i technicznej na rzecz wdrożenia zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie Unii, nadzorowanie skutecznego funkcjonowania kontroli granicznej na granicach zewnętrznych państw członkowskich, przeprowadzanie ocen narażenia oraz usuwanie niedociągnięć w zarządzaniu granicami zewnętrznymi przez organy krajowe, zapewnienie państwom członkowskim wzmocnionej pomocy operacyjnej i technicznej poprzez wspólne operacje i szybkie interwencje na granicy, a także zapewnienie realizacji w praktyce zadań w przypadku sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, jak również organizowanie, koordynowanie i prowadzenie operacji powrotowych i interwencji powrotowych.

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej będzie musiała mieć szeroki i rzetelny obraz sytuacji, aby móc określić, czy państwo członkowskie jest w stanie stosować obowiązujące prawodawstwo UE, a także określić, czy w zarządzaniu granicami przez państwo członkowskie nie występują niedociągnięcia, aby uniknąć sytuacji, w której zwiększone przepływy migracyjne powodują poważne problemy na granicach zewnętrznych.

Dla osiągnięcia tych celów we wniosku przewidziano następujące elementy wzmacniające rolę Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w porównaniu z Fronteksem:

- Utworzenie centrum monitorowania i analizy ryzyka mogącego monitorować przepływy migracyjne do Unii Europejskiej i wewnątrz niej oraz przeprowadzać analizę ryzyka, stosowaną przez państwa członkowskie i obejmującą wszystkie aspekty istotne dla zintegrowanego zarządzania granicami, zwłaszcza kontrolę graniczną, powroty, nieprawidłowe wtórne przepływy obywateli państw trzecich w Unii Europejskiej, zapobieganie przestępczości transgranicznej, w tym pośrednictwu w nieuregulowanej imigracji, handlowi ludźmi i terroryzmowi, a także sytuację w sąsiadujących państwach trzecich, w celu opracowania mechanizmu wstępnego ostrzegania, analizującego przepływy migracyjne w kierunku UE.
- Oddelegowanie oficerów łącznikowych Agencji do państw członkowskich, aby Agencja mogła zapewnić odpowiednie i skuteczne monitorowanie nie tylko za pomocą analizy ryzyka, wymiany informacji i EUROSUR-u, ale również dzięki ich obecności na miejscu. Zadaniem oficerów łącznikowych jest promowanie współpracy między Agencją a państwami członkowskimi, zwłaszcza wspieranie gromadzenia informacji potrzebnych Agencji do przeprowadzenia oceny narażenia oraz monitorowanie działań podejmowanych przez państwa członkowskie na granicach zewnętrznych.
- Rola nadzorcza Agencji polegająca na ustanowieniu obligatoryjnej oceny narażenia przeprowadzanej przez Agencję w celu oceny zdolności państw członkowskich do sprostania wyzwaniom pojawiającym się na ich granicach zewnętrznych, w tym za pomocą oceny wyposażenia i zasobów państw członkowskich oraz ich planowania kryzysowego. Dyrektor Wykonawczy, działając zgodnie z zaleceniami Rady Nadzorczej utworzonej w Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, określi działania konieczne do podjęcia przez dane państwo członkowskie i powinien wskazać ostateczny termin podjęcia tych działań. Decyzja Dyrektora Wykonawczego będzie wiążąca dla danego państwa członkowskiego, a jeżeli niezbędne działania nie zostaną podjęte we wskazanym terminie ostatecznym, sprawa zostanie przekazana do Zarządu w celu podjęcia dalszej decyzji. Jeżeli państwo członkowskie nadal nie podejmowałoby działań, w ten sposób ryzykując narażenie funkcjonowania strefy Schengen na niebezpieczeństwo, Komisja mogłaby przyjąć decyzję wykonawczą w sprawie bezpośredniej interwencji podejmowanej przez Agencję.
- Nowe procedury rozwiązywania sytuacji wymagających pilnego działania, jeżeli państwo członkowskie nie podejmuje niezbędnych działań naprawczych zgodnie z oceną narażenia lub w przypadku wyjątkowej presji migracyjnej na granicach zewnętrznych, wskutek której kontrola granic zewnętrznych jest tak nieskuteczna, że naraża funkcjonowanie strefy Schengen na niebezpieczeństwo. Obejmują one decyzję wykonawczą Komisji, określającą środki, jakie powinna podjąć Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, jak wskazano w niniejszym rozporządzeniu, i zobowiązująca dane państwo członkowskie do współpracy z Agencją przy wdrażaniu tych środków. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej określi następnie działania, jakie należy podjąć w celu wdrożenia w praktyce środków wskazanych w decyzji Komisji, i podejmie bezpośrednią interwencję w danym państwie członkowskim.
- Rozszerzone zadania Agencji, obejmujące utworzenie i oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej do celów wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy, utworzenie rezerwy wyposażenia technicznego, wspieranie

Komisji w koordynowaniu działań zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspot oraz wzmocnioną rolę w zakresie powrotów, analizy ryzyka, szkoleń i badań naukowych.

- Obligatoryjne łączenie zasobów ludzkich poprzez utworzenie zasobu szybkiej rezerwy, stanowiącego stałą służbę składającą się co roku z niewielkiego odsetka łącznej liczby funkcjonariuszy straży granicznej w państwach członkowskich. Delegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy powinno być w razie potrzeby natychmiast uzupełniane przez dodatkowe europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej.
- Udostępnianie własnej rezerwy wyposażenia technicznego poprzez nabycie na własność lub we współwłasności z państwem członkowskim oraz zarządzanie rezerwą wyposażenia technicznego zapewnioną przez państwa członkowskie na podstawie potrzeb wskazanych przez Agencję i przez obowiązek uzupełnienia rezerwy wyposażenia technicznego o środki transportu i wyposażenie operacyjne zakupione przez państwa członkowskie w ramach Działań Szczegółowych Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.
- Kluczowa rola przy wspieraniu Komisji w koordynacji zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspot, charakteryzujących się mieszanymi przepływami migracyjnymi, gdzie Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej wraz z Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europolem i innymi właściwymi agencjami unijnymi zapewniają skoordynowane i wzmocnione wsparcie techniczne i operacyjne dla państw członkowskich.
- Wzmocniona rola Agencji w zakresie powrotów poprzez ustanowienie w Agencji Biura ds. Powrotów, które powinno zapewnić państwom członkowskim wszelkie niezbędne wzmocnienie operacyjne dla zagwarantowania skutecznego powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Agencja będzie koordynować i organizować operacje powrotowe i interwencje powrotowe z jednego lub większej liczby państw członkowskich oraz wspierać ich organizację z własnej inicjatywy w celu wzmocnienia systemu powrotowego w państwach członkowskich podlegających szczególnej presji. Agencja będzie musiała mieć do swojej dyspozycji zasoby obserwatorów przymusowego powrotu, eskort przymusowego powrotu i specjalistów ds. powrotu, udostępniane przez państwa członkowskie, tworzące europejskie zespoły interwencji powrotowych do oddelegowania w państwach członkowskich.
- Udział Agencji w zarządzaniu działaniami badawczymi i innowacyjnymi mającymi znaczenie dla kontroli granic zewnętrznych, obejmującymi stosowanie zaawansowanych technologii nadzoru, na przykład zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych, oraz tworzenie projektów pilotażowych dotyczących spraw objętych niniejszym rozporządzeniem.
- Europejska współpraca w zakresie funkcji straży przybrzeżnej poprzez rozwój współpracy międzysektorowej pomiędzy Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego w celu usprawnienia synergii między tymi agencjami, aby zapewnić organom krajowym realizującym funkcje straży przybrzeżnej wydajniejsze i tańsze usługi wielofunkcyjne.
- Wzmocniona współpraca z państwami trzecimi dzięki koordynacji współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi a państwami trzecimi w zakresie

zarządzania granicami, w tym koordynację wspólnych operacji, oraz delegowanie oficerów łącznikowych do państw trzecich, a także dzięki współpracy z organami państw trzecich w zakresie powrotu, w tym w zakresie nabywania dokumentów podróży.

- Wzmocnienie mandatu Agencji w zakresie przetwarzania danych osobowych poprzez równoczesne umożliwienie przetwarzania danych osobowych przy organizacji i koordynacji wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych, interwencji powrotowych oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami, a także w ramach wymiany informacji z państwami członkowskimi, Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europolem, Eurojustem i innymi agencjami unijnymi.
- Zapewnienie ochrony praw podstawowych poprzez ustanowienie mechanizmu skarg w celu rozpatrywania skarg dotyczących ewentualnych przypadków naruszania praw podstawowych w trakcie działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Mechanizm skarg to mechanizm administracyjny, ponieważ Agencja nie może samodzielnie badać zarzutów dotyczących przypadków naruszania praw podstawowych przez członków europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej
oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE)
nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwłaszcza jego art. 77 ust. 2 lit. b) i d) oraz art. 79 ust. 2 lit. c),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁰,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniach 25-26 czerwca 2015 r.¹² Rada Europejska wezwała do zwiększenia wysiłków na rzecz kompleksowego rozwiązania kryzysu migracyjnego, w tym poprzez wzmocnienie zarządzania granicami, aby lepiej zarządzać narastającymi mieszanymi przepływami migracyjnymi. Ponadto w dniu 23 września 2015 r.¹³ Rada Europejska podkreśliła potrzebę rozwiązania dramatycznej sytuacji na granicach zewnętrznych, a także wzmocnienia kontroli na tych granicach, zwłaszcza przez udostępnienie dodatkowych zasobów Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiemu Urzędowi Wsparcia w dziedzinie Azylu i Europolu za pomocą wkładu państw członkowskich w formie zasobów ludzkich i technicznych.
- (2) Celem polityki Unii w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi jest stworzenie i wdrożenie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie krajowym i unijnym, będącego niezbędnym elementem swobody przepływu osób w obrębie Unii oraz podstawowym składnikiem przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami ma kluczowe znaczenie dla usprawnienia zarządzania migracjami i zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii.
- (3) Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami, oparte na czteropoziomym modelu kontroli dostępu, obejmuje środki w państwach trzecich, na przykład w ramach wspólnej polityki wizowej, środki w sąsiadujących państwach trzecich,

¹⁰ Dz.U. C z , s. .

¹¹ Dz.U. C z , s. .

¹² Posiedzenie Rady Europejskiej, konkluzje z 25-26 czerwca 2015 r.

¹³ Nieformalne spotkanie szefów państw i rządów UE w sprawie migracji, oświadczenie z dnia 23 września 2015 r.

środki kontroli granicznej na samych granicach zewnętrznych oraz analizę ryzyka i środki w obszarze swobodnego przepływu osób, w tym powroty.

- (4) Dla zapewnienia skutecznego wdrożenia europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami należy ustanowić Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną. Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna, składająca się z Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, opiera się na wspólnym wykorzystywaniu informacji, potencjałów i systemów na poziomie krajowym oraz reakcji Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej na poziomie Unii.
- (5) Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami to wspólny obowiązek Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej. Chociaż państwa członkowskie nadal są w pierwszym rzędzie odpowiedzialne za zarządzanie swoim odcinkiem granic zewnętrznych w imieniu swoim i wszystkich państw członkowskich, które zniosły kontrole na granicach wewnętrznych, Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna zapewnić stosowanie środków unijnych związanych z zarządzaniem granicami zewnętrznymi poprzez wzmocnienie, ocenę i koordynację działań państw członkowskich wdrażających te środki.
- (6) Za opracowywanie strategii i przepisów dotyczących kontroli granicy zewnętrznej i powrotów nadal odpowiadają instytucje Unii. Należy zapewnić ścisłą koordynację działań między Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej a tymi instytucjami.
- (7) Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej, zwaną zwyczajowo Fronteksem, ustanowiono na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2007/2004¹⁴. Od rozpoczęcia swojego funkcjonowania w dniu 1 maja 2005 r. skutecznie wspierała ona państwa członkowskie we wdrażaniu operacyjnych aspektów zarządzania granicami zewnętrznymi za pomocą wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy, a także analizy ryzyka, wymiany informacji, stosunków z państwami trzecimi oraz powrotów obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich.
- (8) Uwzględniając narastające presje migracyjne na granicach zewnętrznych, potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii oraz zagwarantowania funkcjonowania strefy Schengen, a także nadrzędną zasadę solidarności, konieczne jest wzmocnienie zarządzania granicami zewnętrznymi poprzez oparcie się na dotychczasowych działaniach Fronteksu i przekształcenie jej w Agencję współodpowiedzialną za zarządzanie granicami zewnętrznymi.
- (9) Z tego względu należy rozszerzyć zadania Fronteksu, a dla uwzględnienia tych zmian należy zmienić jej nazwę na Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Najważniejszym zadaniem Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinno być ustanowienie strategii operacyjnej i technicznej na rzecz wdrożenia zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie Unii, nadzorowanie efektywnego

¹⁴

Rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 z dnia 26 października 2004 r. ustanawiające Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 349 z 25.11.2004, s. 1).

funkcjonowania kontroli granicznej na granicach zewnętrznych, zapewnienie państwom członkowskim wzmocnionej pomocy operacyjnej i technicznej poprzez wspólne operacje i szybkie interwencje na granicy, a także zapewnienie realizacji w praktyce środków w przypadku sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, jak również organizowanie, koordynowanie i prowadzenie operacji powrotowych i interwencji powrotowych.

- (10) Dla skutecznej realizacji swoich zadań Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej opiera się na współpracy z państwami członkowskimi. W tym kontekście Agencja i państwa członkowskie muszą działać w dobrej wierze i prowadzić terminową i dokładną wymianę informacji.
- (11) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna opracowywać ogólne i ukierunkowane analizy ryzyka oparte na wspólnym zintegrowanym modelu analizy ryzyka, stosowanym przez samą Agencję i państwa członkowskie. Opierając się na informacjach przekazywanych przez państwa członkowskie, Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna przedstawiać odpowiednie informacje i dane wywiadowcze obejmujące wszystkie aspekty mające znaczenie dla europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, zwłaszcza kontrolę graniczną, powroty, nielegalne wtórne przepływy obywateli państw trzecich w Unii, zapobieganie przestępczości transgranicznej, w tym pośrednictwu w nielegalnej imigracji, handlowi ludźmi i terroryzmowi, a także sytuację w sąsiadujących państwach trzecich, aby umożliwić przyjęcie odpowiednich środków lub sprostanie wykrytym zagrożeniom i ryzykom w celu usprawnienia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi.
- (12) W duchu wspólnej odpowiedzialności zadaniem Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinno być regularne monitorowanie zarządzania granicami zewnętrznymi. Agencja powinna zapewnić odpowiednie i sprawne monitorowanie nie tylko za pomocą analizy ryzyka, wymiany informacji i EUROSUR-u, ale również dzięki obecności w państwach członkowskich specjalistów będących jej pracownikami. Z tego względu Agencja powinna mieć możliwość oddelegowania na pewien okres oficerów łącznikowych do poszczególnych państw członkowskich, w trakcie którego odpowiadają oni przed Dyrektorem Wykonawczym. Sprawozdania oficerów łącznikowych powinny stanowić część oceny narażenia.
- (13) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna przeprowadzać ocenę narażenia w celu oszacowania zdolności państw członkowskich do sprostania wyzwaniom pojawiającym się na ich granicach zewnętrznych, w tym za pomocą oceny wyposażenia i zasobów państw członkowskich oraz ich planowania kryzysowego, w celu przeciwdziałania ewentualnym kryzysom na granicach zewnętrznych. Państwa członkowskie powinny podejmować działania naprawcze w celu usunięcia wszelkich niedociągnięć stwierdzonych w ramach tej oceny. Dyrektor Wykonawczy, działając zgodnie z zaleceniami Rady Nadzorczej utworzonej w Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, powinien określać środki do przyjęcia przez dane państwo członkowskie i wskazać ostateczny termin ich przyjęcia. Taka decyzja powinna być wiążąca dla danego państwa członkowskiego, a jeżeli niezbędne działania nie zostaną podjęte we wskazanym terminie ostatecznym, sprawa musi zostać przekazana Zarządowi w celu podjęcia decyzji.
- (14) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna organizować odpowiednią pomoc techniczną i operacyjną dla państw członkowskich, aby poprawić

ich zdolność do realizacji należących do nich obowiązków w zakresie kontroli na granicach zewnętrznych oraz sprostania wyzwaniom na granicach zewnętrznych spowodowanym nieuregulowaną imigracją lub przestępczością transgraniczną. W tym zakresie Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna – na wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy – organizować i koordynować wspólne operacje dotyczące jednego lub większej liczby państw członkowskich oraz delegować europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej, a także udostępnić niezbędne wyposażenie techniczne, jak również oddelegować ekspertów spośród swoich pracowników.

- (15) W przypadku szczególnej i wyjątkowej presji na granicach zewnętrznych Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna – na wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy – organizować i koordynować szybkie interwencje na granicy oraz delegować europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy, a także udostępniać wyposażenie techniczne. Szybkie interwencje na granicy powinny zapewniać wsparcie w sytuacjach, kiedy konieczna jest natychmiastowa reakcja, a taka interwencja stanowi skuteczną reakcję. Dla zapewnienia skutecznego funkcjonowania takiej interwencji, państwa członkowskie powinny skierować funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych pracowników do zasobu szybkiej rezerwy.
- (16) Na poszczególnych odcinkach granic zewnętrznych, gdzie państwa członkowskie są poddane wyjątkowej presji migracyjnej, charakteryzującej się masowym napływem mieszanych ruchów migracyjnych, zwanych obszarami hotspot, państwa członkowskie powinny móc liczyć na wzmocnione wsparcie operacyjne i techniczne ze strony zespołów wspierających zarządzanie migracjami, składających się z pochodzących z państw członkowskich zespołów specjalistów oddelegowanych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, a także z Europolu i innych właściwych agencji unijnych, a także ekspertów spośród pracowników Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna pomagać Komisji w koordynacji między różnymi agencjami na miejscu.
- (17) W przypadku, gdy państwo członkowskie nie podejmie niezbędnych działań naprawczych zgodnie z oceną narażenia lub w razie wyjątkowej presji migracyjnej na granicach zewnętrznych, ograniczającej skuteczność kontroli na granicy zewnętrznej w stopniu narażającym funkcjonowanie strefy Schengen na niebezpieczeństwo, konieczna jest jednolita, szybka i skuteczna reakcja na poziomie Unii. W tym celu i dla zapewnienia lepszej koordynacji na poziomie Unii Komisja powinna określić środki do wdrożenia przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej i zobowiązać dane państwo członkowskie do współpracy z Agencją przy wdrażaniu tych środków. Następnie Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna określić działania do podjęcia w celu realizacji w praktyce środków wskazanych w decyzji Komisji, a także należy wspólnie z danym państwem członkowskim opracować plan operacyjny.
- (18) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna dysponować niezbędnym wyposażeniem i pracownikami, wysyłanymi na wspólne operacje i szybkie interwencje na granicy. W tym celu, inicjując szybką interwencję na granicy na wniosek państwa członkowskiego lub w razie wystąpienia sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań, Europejska Agencja Straży Przybrzeżnej i Granicznej powinna móc oddelegować europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy, stanowiącego stałą służbę składającą się z niewielkiego

odsetka łącznej liczby funkcjonariuszy straży granicznej w państwach członkowskich, który powinien liczyć co najmniej 1 500 osób. Delegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy powinno być w razie potrzeby natychmiast uzupełniane przez dodatkowe europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej.

- (19) Uwzględniając szybkość, z jaką należałoby udostępniać wyposażenie i wysyłać pracowników, zwłaszcza na odcinkach granic zewnętrznych zmagających się z nagłym dużym napływem ruchów migracyjnych, Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna również mieć możliwość udostępniania własnego wyposażenia technicznego, który powinna nabyć samodzielnie lub w formie współwłasności z państwem członkowskim. Takie wyposażenie techniczne powinno być udostępniane Agencji na jej wniosek. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna również zarządzać rezerwą wyposażenia technicznego zapewnioną przez państwa członkowskie, w oparciu o potrzeby określone przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a która powinna być uzupełniona środkami transportu i wyposażeniem operacyjnym zakupionym przez państwa członkowskie w ramach Działań Szczegółowych Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.
- (20) Dnia 8 października 2015 r. Rada Europejska wezwała do rozszerzenia mandatu Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej, aby pomóc państwom członkowskim zapewnić skuteczny powrót nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, w tym przez organizowanie z własnej inicjatywy operacji powrotowych oraz poszerzenie roli Agencji w zakresie uzyskiwania dokumentów podróży. W tym celu Rada Europejska wezwała do ustanowienia Biura ds. Powrotów w Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, któremu należy powierzyć zadanie koordynacji działań Agencji w zakresie powrotów.
- (21) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna zwiększyć pomoc udzielaną państwom członkowskim w zakresie powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, bez uszczerbku dla unijnej polityki w zakresie powrotów i zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁵. Powinna ona koordynować i organizować zwłaszcza operacje powrotowe z jednego lub większej liczby państw członkowskich oraz organizować i przeprowadzać interwencje powrotowe, aby usprawnić system powrotów w państwach członkowskich wymagających większej pomocy technicznej i operacyjnej podczas wykonywania zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich zgodnie z tą dyrektywą.
- (22) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna stworzyć zasoby obserwatorów przymusowych powrotów, specjalistów ds. przymusowych powrotów oraz specjalistów ds. powrotów udostępnionych przez państwa członkowskie, którzy powinni być delegowani w trakcie operacji powrotowych i którzy powinni stanowić część wyspecjalizowanych europejskich zespołów interwencji powrotowych wysyłanych w ramach interwencji powrotowych. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna zapewnić im odpowiednie szkolenia.

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 21.12.2008, s. 98).

- (23) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna opracować szczególne instrumenty szkoleniowe oraz zapewnić szkolenie na poziomie Unii dla instruktorów krajowych funkcjonariuszy straży granicznych, a także dodatkowe szkolenia i seminaria związane z kontrolą granic zewnętrznych oraz powrotami obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie na terytorium państw członkowskich, przeznaczone dla funkcjonariuszy właściwych organów krajowych. Agencja powinna być upoważniona do organizacji we współpracy z państwami członkowskimi i państwami trzecimi działań szkoleniowych na ich terytoriach.
- (24) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna monitorować i wspierać rozwój badań naukowych mających znaczenie dla kontroli granic zewnętrznych, w tym badań w zakresie stosowania zaawansowanych technologii nadzoru, oraz przekazywać te informacje państwom członkowskim i Komisji.
- (25) Skuteczne wdrażanie zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi wymaga regularnej, szybkiej i niezawodnej wymiany informacji między państwami członkowskimi w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi, nielegalnej imigracji i powrotów. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna stworzyć i utrzymywać systemy informatyczne ułatwiające taką wymianę w sposób zgodny z prawodawstwem Unii w zakresie ochrony danych.
- (26) Do celów wypełnienia swojej misji oraz w zakresie wymaganym do wypełnienia swoich zadań, Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej może współpracować z instytucjami, organami, urzędami i agencjami unijnymi, a także organizacjami międzynarodowymi w kwestiach objętych niniejszym rozporządzeniem w ramach ustaleń roboczych dokonanych zgodnie z prawem i polityką Unii. Takie robocze ustalenia powinny być wcześniej zatwierdzone przez Komisję.
- (27) Organy krajowe realizujące funkcje straży granicznej są odpowiedzialne za szerokie spektrum zadań, w tym – ale nie tylko – bezpieczeństwo na morzu, ochronę morza, działania poszukiwawcze i ratunkowe, kontrolę granic, kontrolę rybołówstwa, kontrolę celną, ogólne egzekwowanie prawa i ochronę środowiska. Z tego względu Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 768/2005¹⁶ oraz Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego, ustanowiona rozporządzeniem (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁷ powinny wzmocnić swoją współpracę między sobą i z organami krajowymi realizującymi funkcje straży granicznej, aby poprawić znajomość sytuacji na morzu oraz wesprzeć spójne i oszczędne działania.
- (28) W ramach polityki zagranicznej Unii Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna ułatwiać i wspierać współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi, w tym poprzez koordynację takiej współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi a państwami trzecimi w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi i poprzez delegowanie oficerów łącznikowych do państw trzecich, a także przez współpracę z władzami państw trzecich w zakresie powrotów, w tym w odniesieniu do uzyskiwania dokumentów podróży. W ramach

¹⁶ Rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005 z dnia 26 kwietnia 2005 r. ustanawiające Wspólnotową Agencję Kontroli Rybołówstwa oraz zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 2847/93 ustanawiające system kontroli mający zastosowanie do wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 128 z 21.5.2005, s. 1).

¹⁷ Rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiające Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa na Morzu (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 1).

współpracy z państwami trzecimi Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz państwa członkowskie powinny przestrzegać norm i standardów co najmniej równoważnych normom i standardom ustanowionym w prawodawstwie Unii, także wtedy, gdy współpraca z państwami trzecimi ma miejsce na terytorium tych państw.

- (29) W niniejszym rozporządzeniu respektuje się prawa podstawowe i przestrzega się zasad uznanych na mocy art. 2 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej i odzwierciedlonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W niniejszym rozporządzeniu dąży się zwłaszcza do zapewnienia pełnego poszanowania godności ludzkiej, prawa do życia, prawa do wolności i bezpieczeństwa, prawa do ochrony danych osobowych, prawa dostępu do azylu, prawa do skutecznego środka prawnego, praw dziecka, zakazu tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, zakazu handlu ludźmi oraz wspierania stosowania zasad niedyskryminacji i non-refoulement.
- (30) Na mocy niniejszego rozporządzenia ustanawia się mechanizm skarg dla Europejskiej Agencji Straży Przybrzeżnej i Granicznej, we współpracy z urzędnikiem ds. praw podstawowych, w celu monitorowania i zapewnienia przestrzegania praw podstawowych we wszystkich działaniach Agencji. Powinien to być mechanizm administracyjny, w którym urzędnik ds. praw podstawowych powinien być odpowiedzialny za rozpatrywanie skarg wpływających do Agencji zgodnie z prawem do dobrej administracji. Urzędnik ds. praw podstawowych powinien zbadać dopuszczalność skargi, zarejestrować dopuszczalne skargi, przekazać wszystkie zarejestrowane skargi do Dyrektora Wykonawczego, przekazać skargi dotyczące straży granicznej do jej macierzystego państwa członkowskiego oraz zarejestrować działania następcze Agencji lub tego państwa członkowskiego. Dochodzenia powinny być prowadzone przez państwa członkowskie.
- (31) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia, zwłaszcza w zakresie sytuacji wymagających pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁸.
- (32) Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna być niezależna w odniesieniu do kwestii operacyjnych i technicznych oraz posiadać autonomię prawną, administracyjną i finansową. W tym celu właściwym i koniecznym jest, aby Agencja była organem Unii posiadającym osobowość prawną i realizującym uprawnienia wykonawcze, które zostają jej przyznane niniejszym rozporządzeniem.
- (33) Komisja i państwa członkowskie powinny być reprezentowane w zarządzie w celu sprawowania strategicznego i politycznego nadzoru nad funkcjonowaniem Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Zarząd powinien, tam gdzie to możliwe, składać się z dyrektorów operacyjnych służb krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie strażą graniczną lub ich przedstawicieli. Zarządowi należy powierzyć kompetencje niezbędne do ustanowienia budżetu, kontroli jego wykonania, przyjęcia odpowiednich zasad finansowych, ustanowienia przejrzystych procedur podejmowania decyzji przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz powoływania Dyrektora Wykonawczego i Zastępcy Dyrektora Wykonawczego. Agencją należy zarządzać i administrować zgodnie z zasadami wspólnego podejścia do

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

zdecentralizowanych agencji Unii, przyjętym w dniu 19 lipca 2012 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję Europejską.

- (34) W celu zapewnienia autonomii Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinno się jej przyznać odrębny budżet, którego przychody pochodzą zasadniczo z wkładu Unii. Procedura budżetowa Unii powinna mieć zastosowanie w zakresie dotyczącym wkładu Unii i innych dotacji którymi obciążany jest budżet ogólny Unii Europejskiej. Kontrolę sprawozdań rachunkowych powinien przeprowadzać Trybunał Obrachunkowy.
- (35) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013¹⁹ powinno mieć nieograniczone zastosowanie do Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, która powinna przystąpić do porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Wspólnot Europejskich dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)²⁰.
- (36) Do Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinno mieć zastosowanie rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji²¹.
- (37) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w ramach niniejszego rozporządzenia powinno odbywać się zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady²².
- (38) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych przez państwa członkowskie w ramach niniejszego rozporządzenia powinno odbywać się zgodnie z dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²³, decyzją ramową Rady 2008/977/WSiSW²⁴ oraz z poszanowaniem zasad konieczności i proporcjonalności.
- (39) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, to jest rozwój i wdrożenie systemu zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi, a zatem również zapewnienie prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające w sposób nieskoordynowany, natomiast – z uwagi na brak kontroli na granicach wewnętrznych oraz w świetle znacznej presji migracyjnej na granicach zewnętrznych i konieczności zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii – możliwe jest lepsze ich

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

²⁰ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 15.

²¹ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

²² Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

²³ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

²⁴ Decyzja ramowa Rady 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych (Dz.U. L 350 z 30.12.2008, s. 60).

osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania, zgodnie z zasadą pomocniczości wynikającą z art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia jego celów.

- (40) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwój dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch Państw we wprowadzenie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen²⁵, wchodzącego w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A decyzji Rady 1999/437/WE²⁶. Porozumienie między Wspólnotą Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie warunków uczestnictwa tych państw w Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej²⁷ obejmuje uregulowania dotyczące udziału tych państw w pracach Agencji, w tym postanowienia dotyczące ich wkładu finansowego i osobowego.
- (41) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy podpisanej między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen²⁸, wchodzących w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A, B i G decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE²⁹.
- (42) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen³⁰, wchodzących w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A, B i G decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE³¹.
- (43) Porozumienie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu, z drugiej strony, w sprawie warunków uczestnictwa tych państw w działaniach Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii

²⁵ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

²⁶ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

²⁷ Dz.U. L 188 z 20.7.2007, s. 19.

²⁸ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

²⁹ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

³⁰ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

³¹ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

Europejskiej³² obejmuje uregulowania dotyczące udziału tych państw w pracach Agencji, w tym postanowienia dotyczące ich wkładu finansowego i osobowego.

- (44) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Dania nie bierze udziału w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie oparte jest na dorobku Schengen zgodnie z postanowieniami tytułu IV części trzeciej Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania powinna, zgodnie z art. 5 wspomnianego Protokołu, w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia podjąć decyzję, czy dokona jego transpozycji do swego prawa krajowego.
- (45) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, w którym nie uczestniczy Zjednoczone Królestwo, zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE³³, Zjednoczone Królestwo nie bierze zatem udziału w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związane ani go nie stosuje.
- (46) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, w którym Irlandia nie uczestniczy, zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE³⁴, Irlandia nie bierze zatem udziału w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (47) Agencja powinna ułatwić organizację szczególnych działań, umożliwiających państwom członkowskim skorzystanie z wiedzy fachowej oraz infrastruktury, które Irlandia i Zjednoczone Królestwo byłyby skłonne zaoferować, zgodnie z warunkami, o których Zarząd zadecyduje w odniesieniu do każdego przypadku. W tym celu przedstawiciele Irlandii i Zjednoczonego Królestwa mogą zostać zaproszeni do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu w celu umożliwienia im pełnego udziału w przygotowaniu takich szczególnych działań.
- (48) Między Królestwem Hiszpanii a Zjednoczonym Królestwem istnieje spór o wytyczenie granic Gibraltaru.
- (49) Zawieszenie stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia do granic Gibraltaru nie oznacza zmiany stanowisk zainteresowanych państw w tej sprawie.
- (50) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 zasięgnięto opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, który wydał ją w dniu [...] ³⁵.
- (51) Celem niniejszego rozporządzenia jest zmiana i rozszerzenie przepisów rozporządzenia (WE) nr 2007/2004, rozporządzenia (WE) nr 863/2007³⁶ Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzji Rady 2005/267/WE³⁷. Z uwagi na dużą liczbę i istotny charakter proponowanych zmian, należy dla zachowania przejrzystości zastąpić i uchylić te akty prawa. Wszelkie odniesienia do uchylonych rozporządzeń należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia.

³² Dz.U. L 243 z 16.9.2010, s. 4.

³³ Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43.

³⁴ Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20.

³⁵ Dz.U. C [...]

³⁶ Rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające mechanizm tworzenia zespołów szybkiej interwencji na granicy oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 w odniesieniu do tego mechanizmu i określające uprawnienia i zadania zaproszonych funkcjonariuszy (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 30).

³⁷ Decyzja Rady 2005/267/WE z dnia 16 marca 2005 r. ustanawiająca bezpieczną internetową sieć informowania i koordynacji dla służb imigracyjnych Państw Członkowskich (Dz.U. L 83 z 1.4.2005, s. 48).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

EUROPEJSKA STRAŻ GRANICZNA I PRZYBRZEŻNA

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejszym ustanawia się Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną, aby zapewnić europejskie zintegrowane zarządzanie granicami na granicach zewnętrznych w celu skutecznego zarządzania migracjami i zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu w niej swobodnego przepływu osób.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- (1) „granice zewnętrzne” oznaczają granice lądowe i morskie państw członkowskich oraz ich porty lotnicze i morskie, do których stosuje się postanowienia tytułu II rozporządzenia (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁸;
- (2) „kontrola graniczna” oznacza kontrolę graniczną w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia (WE) nr 562/2006;
- (3) „europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej” oznaczają zespoły funkcjonariuszy straży granicznej i innego właściwego personelu uczestniczących państw członkowskich, w tym ekspertów krajowych oddelegowanych przez państwa członkowskie do Agencji, delegowane w trakcie wspólnych operacji, szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami;
- (4) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym mają miejsce lub z którego uruchamiane są: wspólna operacja lub szybka interwencja na granicy, operacja powrotna lub interwencja powrotna;
- (5) „rodzime państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, którego funkcjonariusz straży granicznej lub inny właściwy pracownik jest członkiem europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej;
- (6) „uczestniczące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie uczestniczące we wspólnej operacji, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej, interwencji powrotowej lub zespole wspierającym zarządzanie migracjami przez zapewnienie wyposażenia technicznego, wysłanie funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych pracowników oddelegowanych w ramach europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej, a także państwo członkowskie

³⁸

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1).

uczestniczące w operacjach powrotowych lub interwencjach powrotowych przez zapewnienie wyposażenia technicznego lub personelu;

- (7) „członkowie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej” oznaczają funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego personelu państw członkowskich innych niż przyjmujące państwo członkowskie, w tym ekspertów krajowych i funkcjonariuszy straży granicznej oddelegowanych z państw członkowskich do Agencji, biorących udział we wspólnych operacjach lub szybkich interwencjach na granicy;
- (8) „członkowie zespołów” oznacza członków europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej lub zespołów pracowników realizujących zadania w dziedzinie powrotów, biorących udział w operacjach powrotowych lub interwencjach powrotowych;
- (9) „zespoły wspierające zarządzanie migracjami” oznaczają zespoły specjalistów zapewniających wsparcie operacyjne i techniczne państwom członkowskim w obszarach hotspot, składające się ze specjalistów oddelegowanych z państw członkowskich przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europol lub inne właściwe agencje unijne;
- (10) „powrót” oznacza powrót w rozumieniu art. 3 pkt 3 dyrektywy 2008/115/WE;
- (11) „decyzja nakazująca powrót” oznacza decyzję nakazującą powrót w rozumieniu art. 3 pkt 4 dyrektywy 2008/115/WE;
- (12) „osoba powracająca” oznacza nielegalnie przebywającego obywatela państwa trzeciego, wobec którego wydano decyzję nakazującą powrót;
- (13) „operacja powrotowa” oznacza operację służącą powrotowi nielegalnie przebywających obywateli państwa trzeciego, koordynowaną przez Agencję i wymagającą wsparcia technicznego i operacyjnego zapewnianego przez co najmniej jedno państwo członkowskie, w ramach której osoby powracające z co najmniej jednego państwa członkowskiego powracają w drodze przymusowego lub dobrowolnego wykonania zobowiązania do powrotu;
- (14) „interwencja powrotowa” oznacza operację powrotu nielegalnie przebywających obywateli państwa trzeciego, wymagającą poszerzonej pomocy technicznej i operacyjnej obejmującej oddelegowanie europejskich zespołów interwencji powrotowych do państw członkowskich i organizacji operacji powrotowych.

Artykuł 3

Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna

1. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organy krajowe państw członkowskich odpowiedzialne za zarządzanie granicami, w tym straż przybrzeżna w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, tworzą Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną.
2. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej przyjmuje strategię operacyjną i techniczną w zakresie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami. Wspiera i zapewnia ona wdrażanie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami we wszystkich państwach członkowskich.

3. Organy krajowe odpowiedzialne za zarządzanie granicami, w tym straż przybrzeżna w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, przyjmują swoje krajowe strategie zintegrowanego zarządzania granicami. Te strategie krajowe są spójne ze strategią, o której mowa w ust. 2.

Artykuł 4

Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami

Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami składa się z następujących elementów:

- a) kontroli granicznej, w tym środków związanych z zapobieganiem, wykrywaniem i prowadzeniem dochodzeń w sprawie przestępczości transgranicznej, w stosownych przypadkach;
- b) analizy ryzyka dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz analizy zagrożeń, które mogą wpłynąć na funkcjonowanie lub bezpieczeństwo granic zewnętrznych;
- c) współpracy międzyinstytucjonalnej między organami krajowymi w każdym państwie członkowskim, które są odpowiedzialne za kontrolę graniczną lub inne zadania wykonywane na granicy, a właściwymi instytucjami, agencjami, organami i urzędami Unii; współpraca ta obejmuje regularną wymianę informacji za pośrednictwem istniejących instrumentów wymiany informacji, a zwłaszcza za pośrednictwem europejskiego systemu nadzorowania granic („EUROSUR”) ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1052/2013³⁹;
- d) współpracy z państwami trzecimi w obszarach objętych niniejszym rozporządzeniem, koncentrującej się zwłaszcza na państwach sąsiadujących i tych państwach trzecich, które w wyniku analizy ryzyka wskazano jako państwa pochodzenia i państwa tranzytowe nielegalnej imigracji;
- e) środków technicznych i operacyjnych w dziedzinie swobodnego przepływu osób, związanych z kontrolą graniczną i służących zapobieganiu nielegalnej imigracji oraz zwalczaniu przestępczości transgranicznej;
- f) powrotu obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich;
- g) stosowania najnowszej technologii, w tym wielkoskalowych systemów informacyjnych;
- h) mechanizmu kontroli jakości w celu zapewnienia wdrażania prawodawstwa Unii w dziedzinie zarządzania granicami.

Artykuł 5

Wspólna odpowiedzialność

1. Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna wdraża europejskie zintegrowane zarządzanie granicami w ramach wspólnej odpowiedzialności Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1052/2013 z dnia 22 października 2013 r. ustanawiające europejski system nadzorowania granic (EUROSUR) (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 11).

zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej.

2. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej ułatwia stosowanie środków unijnych odnoszących się do zarządzania granicami zewnętrznymi przez wzmacnianie, ocenę i koordynację działań państw członkowskich we wprowadzaniu w życie tych środków oraz w zakresie powrotów. Państwa członkowskie zapewniają zarządzanie swoim odcinkiem granic zewnętrznych, w interesie swoim i wszystkich państw członkowskich, które zniosły kontrole na granicach wewnętrznych, przy pełnej zgodności z prawem Unii i zgodnie ze strategią techniczną i operacyjną, o której mowa w art. 3 ust. 2, i w ścisłej współpracy z Agencją.
3. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej jest odpowiedzialna za zarządzanie granicami zewnętrznymi w przypadkach określonych w niniejszym rozporządzeniu, zwłaszcza w razie nieprzyjęcia niezbędnych środków naprawczych wynikających z oceny narażenia lub w przypadku wyjątkowej presji migracyjnej, wskutek której kontrola granic zewnętrznych jest tak nieskuteczna, że naraża funkcjonowanie strefy Schengen na niebezpieczeństwo.

ROZDZIAŁ II

EUROPEJSKA AGENCJA STRAŻY GRANICZNEJ I PRZYBRZEŻNEJ

SEKCJA 1

ZADANIA EUROPEJSKIEJ AGENCJI STRAŻY GRANICZNEJ I PRZYBRZEŻNEJ

Artykuł 6

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej

1. Dla zapewnienia spójnego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na wszystkich granicach zewnętrznych, Agencja ułatwia stosowanie istniejących i przyszłych unijnych środków dotyczących zarządzania granicami zewnętrznymi, zwłaszcza kodeksu granicznego Schengen ustanowionego na mocy rozporządzenia (WE) nr 562/2006, i czyni je bardziej skutecznym.
2. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (zwana dalej „Agencją”) to nowa nazwa Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej, ustanowionej na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2007/2004. Od chwili obecnej jej działania opierają się na niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 7

Zadania

1. Aby przyczynić się do wydajnego, wysokiego i jednolitego poziomu kontroli granicznej i powrotów, Agencja realizuje następujące zadania:

- a) tworzy centrum monitorowania i analizy ryzyka, zdolne do monitorowania przepływów migracyjnych i przeprowadzania analizy ryzyka w odniesieniu do wszystkich aspektów zintegrowanego zarządzania granicami;
- b) przeprowadza ocenę narażenia, w tym ocenę zdolności państw członkowskich do sprostania zagrożeniom i presji na granicach zewnętrznych;
- c) wspomaga państwa członkowskie w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej na granicach zewnętrznych poprzez koordynację i organizację wspólnych operacji, uwzględniając to, że niektóre sytuacje mogą wiązać się z pomocą humanitarną i ratownictwem na morzu;
- d) wspomaga państwa członkowskie w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej na granicach zewnętrznych poprzez inicjowanie szybkich interwencji na granicach zewnętrznych tych państw członkowskich, które zmagają się ze szczególną i wyjątkową presją, uwzględniając fakt, że niektóre sytuacje mogą wiązać się z pomocą humanitarną i ratownictwem na morzu;
- e) tworzy i deleguje europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej, w tym zasób szybkiej rezerwy, do wykorzystania w ramach wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami;
- f) tworzy rezerwę wyposażenia technicznego do udostępniania we wspólnych operacjach, szybkich interwencjach na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami, a także w operacjach powrotowych i interwencjach powrotowych;
- g) deleguje europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej oraz udostępnia wyposażenie techniczne w celu udzielenia pomocy w kontroli, identyfikacji i pobieraniu odcisków palców w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspot;
- h) wspiera opracowywanie standardów technicznych wyposażenia, zwłaszcza na potrzeby dowodzenia, kontroli i łączności na poziomie taktycznym, a także nadzoru technicznego w celu zapewnienia współdziałania na poziomie unijnym i krajowym;
- i) udostępnia niezbędne wyposażenie i deleguje pracowników do zasobu szybkiej rezerwy w celu realizacji w praktyce środków niezbędnych do przyjęcia w sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych;
- j) wspomaga państwa członkowskie w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej w celu wykonania zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, w tym przez koordynowanie lub organizowanie operacji powrotowych;
- k) tworzy zasoby obserwatorów przymusowych powrotów, eskort przymusowego powrotu oraz specjalistów ds. powrotów;
- l) tworzy i deleguje europejskie zespoły interwencji powrotowych w trakcie interwencji powrotowych;
- m) wspomaga państwa członkowskie w szkoleniu krajowych funkcjonariuszy straży granicznych i specjalistów ds. powrotów, w tym ustanawia wspólne standardy szkoleniowe;
- n) uczestniczy w rozwoju i zarządzaniu badaniami i innowacjami, mającymi znaczenie dla kontroli i ochrony granic zewnętrznych, w tym stosowania

zaawansowanej technologii nadzoru, na przykład zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych, oraz tworzenia projektów pilotażowych dotyczących spraw objętych niniejszym rozporządzeniem;

o) opracowuje i wdraża, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001⁴⁰ i decyzją ramową 2008/977/WSiSW, systemy informacyjne, które umożliwiają płynną i niezawodną wymianę informacji na temat pojawiających się zagrożeń w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi, nieuregulowanej imigracji i powrotów, w ścisłej współpracy z Komisją, agencjami, organami i urzędami Unii, a także z Europejską Siecią Migracyjną ustanowioną na mocy decyzji Rady 2008/381/WE⁴¹;

p) zapewnia niezbędną pomoc przy opracowywaniu i działaniu europejskiego systemu nadzorowania granic, a w stosownych przypadkach, w rozwoju wspólnego środowiska wymiany informacji, w tym współdziałania systemów, zwłaszcza poprzez utworzenie, utrzymywanie i koordynowanie ram EUROSUR-u zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013;

q) współpracuje z Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa oraz Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego w celu wsparcia organów krajowych wykonujących funkcje straży przybrzeżnej poprzez zapewnienie usług, informacji, wyposażenia i szkoleń oraz koordynację operacji wielofunkcyjnych;

r) wspomaga państwa członkowskie i państwa trzecie w kontekście współpracy operacyjnej między nimi w dziedzinach zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów.

2. Państwa członkowskie mogą kontynuować współpracę na poziomie operacyjnym z innymi państwami członkowskimi i/lub państwami trzecimi na granicach zewnętrznych, w tym operacje wojskowe w ramach misji egzekwowania prawa oraz w dziedzinie powrotów, jeżeli jest ona zgodna z działaniami Agencji. Państwa członkowskie powstrzymują się od wszelkich działań, które mogłyby zagrozić funkcjonowaniu Agencji lub osiągnięciu jej celów.

Państwa członkowskie informują Agencję o takiej współpracy operacyjnej z innymi państwami członkowskimi i/lub państwami trzecimi na granicach zewnętrznych oraz w dziedzinie powrotów. Dyrektor Wykonawczy Agencji (zwany dalej „Dyrektorem Wykonawczym”) regularnie i co najmniej raz w roku informuje Zarząd Agencji (zwany dalej „Zarządem”) o takich kwestiach.

3. Agencja może z własnej inicjatywy włączać się w działania komunikacyjne w dziedzinach mieszczących się w jej mandacie. Działania komunikacyjne nie są sprzeczne z zadaniami, o których mowa w ust. 1, i są wykonywane zgodnie z właściwymi planami komunikacji i rozpowszechniania informacji, przyjętymi przez Zarząd.

⁴⁰ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

⁴¹ Decyzja Rady 2008/381/WE z dnia 14 maja 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskiej Sieci Migracyjnej (Dz.U. L 131 z 21.5.2008, s. 7).

SEKCJA 2

MONITOROWANIE I ZAPOBIEGANIE KRYZYSOM

Artykuł 8

Obowiązek współpracy w dobrej wierze

Agencja i organy krajowe odpowiedzialne za zarządzanie granicami, w tym straż przybrzeżna w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, objęte są obowiązkiem współpracy w dobrej wierze oraz obowiązkiem udostępniania informacji.

Artykuł 9

Ogólny obowiązek wymiany informacji

Organ y krajowe odpowiedzialne za zarządzanie granicami, w tym straż przybrzeżna w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, terminowo i rzetelnie przekazują Agencji wszystkie informacje niezbędne jej do realizacji zadań powierzonych jej na mocy niniejszego rozporządzenia, zwłaszcza w zakresie monitorowania przez Agencję przepływów migracyjnych w kierunku Unii i wewnątrz niej, przeprowadzania analizy ryzyka oraz sporządzania oceny narażenia.

Artykuł 10

Monitorowanie przepływów migracyjnych i analiza ryzyka

1. Agencja ustanawia centrum monitorowania i analizy ryzyka, zdolne do monitorowania przepływów migracyjnych w kierunku Unii i wewnątrz niej. W tym celu Agencja opracowuje wspólny zintegrowany model analizy ryzyka, stosowany przez Agencję i państwa członkowskie.
2. Agencja przygotowuje ogólne i ukierunkowane analizy ryzyka, które przedkłada Radzie i Komisji.
3. Analiza ryzyka sporządzana przez Agencję obejmuje wszystkie aspekty istotne dla europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, zwłaszcza kontrolę graniczną, nielegalne wtórne przepływy obywateli państw trzecich w Unii, zapobieganie przestępczości transgranicznej, w tym ułatwianie nielegalnej imigracji, handel ludźmi i terroryzm, a także sytuację w sąsiadujących państwach trzecich w celu opracowania mechanizmu wstępnego ostrzegania, analizującego przepływy migracyjne w kierunku Unii.
4. Państwa członkowskie dostarczają Agencji wszystkie niezbędne informacje na temat sytuacji, tendencji i potencjalnych zagrożeń na granicach zewnętrznych oraz w dziedzinie powrotów. Państwa członkowskie regularnie lub na wniosek Agencji przekazują jej wszystkie niezbędne informacje, zwłaszcza dane statystyczne i operacyjne zgromadzone w związku z wdrażaniem dorobku Schengen, a także informacje i dane wywiadowcze pozyskane z poziomu analizy krajowego obrazu sytuacji opracowanego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013.
5. Wyniki analizy ryzyka przekazywane są Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi.

6. Państwa członkowskie uwzględniają wyniki analizy ryzyka przy planowaniu swoich operacji i działań na granicach zewnętrznych, a także swoich działań w dziedzinie powrotów.
7. Agencja włącza wyniki wspólnego zintegrowanego modelu analizy ryzyka w opracowywanie wspólnych minimalnych programów szkolenia funkcjonariuszy straży granicznych oraz pracowników uczestniczących w zadaniach w dziedzinie powrotów.

Artykuł 11

Oficerowie łącznikowi w państwach członkowskich

1. Agencja zapewnia regularne monitorowanie zarządzania granicami zewnętrznymi za pośrednictwem oficerów łącznikowych Agencji w państwach członkowskich.
2. Dyrektor Wykonawczy wyznacza spośród personelu Agencji ekspertów do oddelegowania jako oficerów łącznikowych. Na podstawie analizy ryzyka i po zasięgnięciu opinii Zarządu Dyrektor Wykonawczy wskazuje charakter oddelegowania, państwo członkowskie, do którego oficer łącznikowy może zostać oddelegowany, oraz czas trwania oddelegowania. Dyrektor wykonawczy powiadamia dane państwo członkowskie o wyznaczeniu oraz określa, wspólnie z państwem członkowskim, miejsce oddelegowania.
3. Oficerowie łącznikowi działają w imieniu Agencji, a ich rolą jest wspieranie współpracy i dialogu między Agencją a organami krajowymi odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami, w tym strażą przybrzeżną w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej. Oficerowie łącznikowi w szczególności:
 - a) pełnią rolę pośredników między Agencją a organami krajowymi odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami, w tym strażą przybrzeżną w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej;
 - b) wspierają gromadzenie informacji potrzebnych Agencji do sporządzania oceny narażenia, o której mowa w art. 12;
 - c) monitorują środki przyjmowane przez państwo członkowskie na odcinku granicy, któremu przypisano wysoki poziom ryzyka zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013;
 - d) wspomagają państwa członkowskie w opracowywaniu ich planów awaryjnych;
 - e) regularnie składają sprawozdania Dyrektorowi Wykonawczemu dotyczące sytuacji na granicach zewnętrznych oraz zdolności danego państwa członkowskiego do skutecznego radzenia sobie z sytuacją na granicach zewnętrznych;
 - f) monitorują środki przyjmowane przez państwo członkowskie w odniesieniu do sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, o której mowa w art. 18.
4. Do celów ust. 3 oficer łącznikowy między innymi:
 - a) ma nieograniczony dostęp do krajowego ośrodka koordynacji oraz krajowego obrazu sytuacji opracowanego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013;

- b) ma dostęp do krajowych i europejskich systemów informacyjnych dostępnych w krajowym ośrodku koordynacji, pod warunkiem przestrzegania krajowych i unijnych zasad bezpieczeństwa i ochrony danych;
 - c) utrzymuje regularne kontakty z organami krajowymi odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami, w tym strażą przybrzeżną w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, przy jednoczesnym informowaniu szefa krajowego ośrodka koordynacji.
- 5. Sprawozdanie oficera łącznikowego stanowi element oceny narażenia, o której mowa w art. 12.
 - 6. Przy wywiązywaniu się ze swoich obowiązków oficerowie łącznikowi przyjmują instrukcje wyłącznie od Agencji.

Artykuł 12

Ocena narażenia

- 1. Agencja ocenia wyposażenie techniczne, systemy, zdolności, zasoby i plany awaryjne państw członkowskich w zakresie kontroli granic. Taka ocena opiera się na informacjach dostarczonych przez państwo członkowskie i oficera łącznikowego, informacjach pozyskanych od EUROSUR-u, zwłaszcza poziomach ryzyka przypisanych odcinkom zewnętrznych granic lądowych i morskich każdego państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013, oraz na sprawozdaniach i ocenach wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy i innych działań Agencji.
- 2. Państwa członkowskie, na wniosek Agencji, przedstawiają informacje dotyczące wyposażenia technicznego, personelu i środków finansowych dostępnych na poziomie krajowym w celu realizacji kontroli granicznych oraz przedkładają swoje plany awaryjne.
- 3. Celem oceny narażenia jest dokonanie przez Agencję oceny zdolności i gotowości państw członkowskich do sprostanienia nadchodzącym wyzwaniom, w tym obecnym i przyszłym zagrożeniom i presji na granicach zewnętrznych, określanie ewentualnych bezpośrednich skutków na granicach zewnętrznych i pośredniego wpływu na funkcjonowanie strefy Schengen, zwłaszcza w przypadku tych państw członkowskich, które stoją w obliczu szczególnej i wyjątkowej presji, oraz ocena ich zdolności do wniesienia wkładu do zasobu szybkiej rezerwy, o którym mowa w art. 19 ust. 5. Ocena ta pozostaje bez uszczerbku dla mechanizmu oceny Schengen.
- 4. Wyniki oceny narażenia są przedkładane Radzie Nadzorczej, która przedstawia Dyrektorowi Wykonawczemu zalecenia w zakresie środków do podjęcia przez państwa członkowskie na podstawie wyników oceny narażenia i biorąc pod uwagę analizę ryzyka przeprowadzoną przez Agencję oraz wyniki mechanizmu oceny Schengen.
- 5. Dyrektor wykonawczy przyjmuje decyzję określającą niezbędne środki naprawcze do podjęcia przez dane państwo członkowskie, w tym poprzez wykorzystanie zasobów w ramach instrumentów finansowych Unii. Decyzja Dyrektora Wykonawczego jest wiążąca dla państwa członkowskiego i wskazuje ostateczny termin przyjęcia środków.

6. Jeżeli państwo członkowskie nie przyjmie niezbędnych środków naprawczych w określonym terminie, Dyrektor Wykonawczy przedkłada sprawę Zarządowi i powiadamia Komisję. Zarząd przyjmuje decyzję określającą niezbędne środki naprawcze do przyjęcia przez dane państwo członkowskie oraz ostateczny termin ich przyjęcia. Jeżeli państwo członkowskie nie przyjmie środków w terminie ostatecznym określonym w tej decyzji, Komisja może podjąć dalsze działania zgodnie z art. 18.

SEKCJA 3

ZARZĄDZANIE GRANICAMI ZEWNĘTRZNYMI

Artykuł 13

Działania Agencji na granicach zewnętrznych

1. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do Agencji o pomoc przy realizacji ich obowiązków w zakresie kontroli granic zewnętrznych. Agencja realizuje również środki, o których mowa w art. 18.
2. Agencja organizuje odpowiednią pomoc techniczną i operacyjną dla przyjmującego państwa członkowskiego i może przyjąć jeden lub większą liczbę następujących środków:
 - a) koordynacja wspólnych operacji co najmniej jednego państwa członkowskiego oraz oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej;
 - b) organizacja szybkich interwencji na granicy oraz oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy, a także dodatkowych europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej, w stosownych przypadkach;
 - c) koordynacja działań co najmniej jednego państwa członkowskiego i państwa trzeciego na granicach zewnętrznych, w tym wspólnych operacji z sąsiadującymi państwami trzecimi;
 - d) oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspot;
 - e) oddelegowanie swoich ekspertów oraz członków zespołów oddelegowanych przez państwa członkowskie do Agencji w celu wsparcia właściwych organów krajowych zainteresowanych państw członkowskich na odpowiedni czas;
 - f) udostępnienie wyposażenia technicznego.
3. Agencja finansuje lub współfinansuje działania, o których mowa w ust. 2, przez dotacje ze swojego budżetu zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji.

Artykuł 14

Inicjowanie wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicach zewnętrznych

1. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do Agencji o rozpoczęcie wspólnych operacji w celu sprostania nadchodzącym wyzwaniom, w tym obecnym lub

przyszłym zagrożeniom na granicach zewnętrznych, spowodowanym nielegalną imigracją lub przestępczością transgraniczną, lub dla zapewnienia zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej przy realizacji ich obowiązków w zakresie kontroli granic zewnętrznych.

2. Na wniosek państwa członkowskiego stojącego w obliczu szczególnej i wyjątkowej presji, zwłaszcza w przypadku masowego napływu do punktów na granicach zewnętrznych obywateli państw trzecich usiłujących nielegalnie przedostać się na terytorium tego państwa członkowskiego, Agencja może uruchomić na ograniczony czas na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego szybką interwencję na granicy.
3. Dyrektor wykonawczy ocenia, zatwierdza i koordynuje propozycje wspólnych operacji przedłożone przez państwa członkowskie. Wspólne operacje i szybkie interwencje na granicy są poprzedzone dokładną, wiarygodną i aktualną analizą ryzyka, co umożliwia Agencji uszeregowanie proponowanych wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy pod względem priorytetu, biorąc pod uwagę poziom ryzyka na odcinkach granicy zewnętrznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013 oraz dostępność zasobów.
4. Dyrektor wykonawczy, na podstawie opinii Rady Nadzorczej opartej na wynikach oceny narażenia oraz biorąc pod uwagę analizę ryzyka sporządzoną przez Agencję oraz poziom analizy europejskiego obrazu sytuacji, określony zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013, zaleca danemu państwu członkowskiemu rozpoczęcie i przeprowadzenie wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy. Agencja przekazuje swoje wyposażenie techniczne do dyspozycji przyjmujących lub uczestniczących państw członkowskich.
5. Cele wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy można osiągnąć w ramach operacji wielofunkcyjnej, która może obejmować ratownictwo osób znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu lub inne funkcje straży przybrzeżnej, zwalczanie przemytu migrantów lub handlu ludźmi, operacje kontroli przemytu narkotyków oraz zarządzanie migracjami, w tym identyfikację, rejestrację, odprawę i powrót.

Artykuł 15

Plan operacyjny wspólnych operacji

1. Przygotowując wspólną operację Dyrektor Wykonawczy, we współpracy z przyjmującym państwem członkowskim, sporządza wykaz niezbędnego wyposażenia technicznego i personelu, biorąc pod uwagę dostępne zasoby przyjmującego państwa członkowskiego. Na podstawie tych elementów Agencja określa pakiet wsparcia operacyjnego i technicznego, a także działania na rzecz budowania zdolności, które należy uwzględnić w planie operacyjnym.
2. Dyrektor wykonawczy sporządza plan operacyjny wspólnych operacji na granicach zewnętrznych. Dyrektor wykonawczy i przyjmujące państwo członkowskie, w porozumieniu z uczestniczącymi państwami członkowskimi, uzgadniają plan operacyjny, szczegółowo określający aspekty organizacyjne wspólnej operacji.
3. Plan operacyjny jest wiążący dla Agencji, przyjmującego państwa członkowskiego i uczestniczących państw członkowskich. Obejmuje on wszystkie elementy uznawane za niezbędne do realizacji wspólnej operacji, w tym:

- a) opis sytuacji wraz ze sposobem działania i celami operacji wsparcia, w tym również cel operacyjny;
- b) przewidywany czas trwania wspólnej operacji;
- c) obszar geograficzny, na którym będzie miała miejsce wspólna operacja;
- d) opis zadań i specjalnych poleceń dla europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej, w tym dopuszczalnego korzystania z baz danych i dopuszczalnego stosowania broni służbowej, amunicji i wyposażenia w przyjmującym państwie członkowskim;
- e) skład europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej, a także oddelegowanie innych właściwych pracowników;
- f) przepisy dotyczące dowodzenia i kontroli, w tym nazwiska i stopnie funkcjonariuszy straży granicznej przyjmującego państwa członkowskiego odpowiedzialnych za prowadzenie współpracy z zespołami i Agencją, zwłaszcza nazwiska i stopnie tych funkcjonariuszy straży granicznej, którzy dowodzą zespołami w okresie trwania operacji wsparcia, oraz pozycję członków zespołów w strukturze dowodzenia;
- g) wyposażenie techniczne do wykorzystania podczas wspólnej operacji, w tym również szczególne wymogi, takie jak warunki użytkowania, personel wymagany do obsługi, transport i inna logistyka oraz przepisy finansowe;
- h) szczegółowe przepisy dotyczące natychmiastowego zgłaszania zdarzeń przez Agencję Zarządowi i właściwym krajowym organom publicznym;
- i) system sprawozdawczości i oceny zawierający poziomy odniesienia dla sprawozdania z oceny oraz ostateczny termin składania sprawozdania z oceny końcowej;
- j) w odniesieniu do operacji morskich – szczegółowe informacje dotyczące stosowania właściwej jurysdykcji i ustawodawstwa na obszarze geograficznym, na którym odbywa się wspólna operacja, w tym również odniesienia do prawa międzynarodowego i prawa Unii dotyczącego przechwytywania, ratownictwa na morzu i sprowadzania na ląd. W tym względzie plan operacyjny opracowuje się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 656/2014⁴²;
- k) formy współpracy z państwami trzecimi, innymi agencjami, organami i urzędami Unii lub organizacjami międzynarodowymi;
- l) procedury określające mechanizm ukierunkowanej pomocy, za pomocą którego osoby wymagające ochrony międzynarodowej, ofiary handlu ludźmi, nieletni pozbawieni opieki oraz osoby znajdujące się w trudnej sytuacji są kierowane do właściwych organów krajowych w celu udzielenia odpowiedniej pomocy;
- m) procedury określające mechanizm przyjmowania i przekazywania do Agencji skarg na funkcjonariuszy straży granicznej państwa przyjmującego oraz członków europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej dotyczące rzekomych przypadków naruszenia praw podstawowych w kontekście wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy.

⁴²

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 656/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające zasady ochrony zewnętrznych granic morskich w kontekście współpracy operacyjnej koordynowanej przez Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 93).

4. Wszelkie zmiany lub dostosowania planu operacyjnego wymagają zgody Dyrektora Wykonawczego i przyjmującego państwa członkowskiego, po zasięgnięciu opinii uczestniczących państw członkowskich. Agencja bezzwłocznie przesyła egzemplarz zmienionego lub dostosowanego planu operacyjnego uczestniczącym państwom członkowskim.

Artykuł 16

Procedura uruchamiania szybkiej interwencji na granicy

1. Wniosek państwa członkowskiego o uruchomienie szybkiej interwencji na granicy zawiera opis sytuacji, możliwe cele i planowane potrzeby. W razie potrzeby Dyrektor Wykonawczy może bezzwłocznie wysłać ekspertów z Agencji w celu dokonania oceny sytuacji na granicach zewnętrznych wnioskującego państwa członkowskiego.
2. Dyrektor wykonawczy bezzwłocznie informuje Zarząd o wniosku państwa członkowskiego o wszczęcie szybkiej interwencji na granicy.
3. Podejmując decyzję w sprawie wniosku państwa członkowskiego, Dyrektor Wykonawczy uwzględnia wyniki przeprowadzonych przez Agencję analiz ryzyka oraz poziom analiz europejskiego obrazu sytuacji, ustanowionego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013, a także wyniki oceny narażenia, o której mowa w art. 12, i wszelkie inne istotne informacje dostarczone przez wnioskujące państwo członkowskie lub inne państwo członkowskie.
4. Dyrektor wykonawczy podejmuje decyzję w sprawie wniosku o uruchomienie szybkiej interwencji na granicy w terminie dwóch dni roboczych od daty otrzymania wniosku. Dyrektor wykonawczy powiadamia jednocześnie na piśmie o swojej decyzji wnioskujące państwo członkowskie i Zarząd. W decyzji podaje główne powody, dla których została ona podjęta.
5. Jeżeli Dyrektor Wykonawczy podejmie decyzję o uruchomieniu szybkiej interwencji na granicy, oddelegowuje europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy zgodnie z art. 19 ust. 5 oraz, w stosownych przypadkach, podejmuje decyzję w sprawie niezwłocznego wzmocnienia przez co najmniej jeden europejski zespół straży granicznej i przybrzeżnej, zgodnie z art. 19 ust. 6.
6. Dyrektor wykonawczy wraz z przyjmującym państwem członkowskim sporządzają niezwłocznie, a w każdym przypadku nie później niż w ciągu trzech dni roboczych od daty decyzji, plan operacyjny, o którym mowa w art. 15 ust. 3.
7. Bezzwłocznie po uzgodnieniu planu operacyjnego Dyrektor Wykonawczy zwraca się do państw członkowskich o natychmiastowe oddelegowanie funkcjonariuszy straży granicznej należących do zasobu szybkiej rezerwy. Dyrektor wykonawczy określa liczbę i profile funkcjonariuszy straży granicznej wymaganych od każdego państwa członkowskiego spośród wskazanych w istniejącym zasobie szybkiej rezerwy.
8. Jednocześnie, i w stosownych przypadkach, dla zapewnienia niezwłocznego wzmocnienia europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej oddelegowanych z zasobu szybkiej rezerwy, Dyrektor Wykonawczy informuje państwa członkowskie o wymaganej liczbie i profilach funkcjonariuszy straży granicznej, którzy mają zostać dodatkowo oddelegowani. Informacje te, w których

zawarta jest data oddelegowania, dostarcza się na piśmie do krajowych punktów kontaktowych. Wraz z informacjami przekazuje się egzemplarz planu operacyjnego.

9. Jeżeli Dyrektor Wykonawczy jest nieobecny lub nie może sprawować swojej funkcji, decyzje dotyczące delegowania zasobu szybkiej rezerwy oraz dodatkowego oddelegowania europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej podejmuje Zastępca Dyrektora Wykonawczego.
10. Państwa członkowskie zapewniają, by funkcjonariusze straży granicznej oddelegowani do zasobu szybkiej rezerwy zostali niezwłocznie i bez wyjątków udostępnieni Agencji. Państwa członkowskie udostępniają również dodatkowych funkcjonariuszy straży granicznej na potrzeby oddelegowania europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej na wniosek Agencji, o ile nie stoją wobec wyjątkowej sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość realizowania zadań krajowych.
11. Oddelegowanie zasobu szybkiej rezerwy ma miejsce nie później niż trzy dni robocze od dnia, w którym Dyrektor Wykonawczy i przyjmujące państwo członkowskie uzgodnili plan operacyjny. Dodatkowe oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej ma miejsce, o ile to konieczne, w terminie pięciu dni roboczych od oddelegowania zasobu szybkiej rezerwy.

Artykuł 17

Zespoły wspierające zarządzanie migracjami

1. Jeżeli państwo członkowskie stoi w obliczu wyjątkowej presji migracyjnej w szczególnym obszarze hotspot swojej granicy zewnętrznej, charakteryzującej się dużym napływem mieszanych ruchów migracyjnych, takie państwo członkowskie może zwrócić się o wzmocnienie operacyjne i techniczne ze strony zespołów wspierających zarządzanie migracjami. Wspomniane państwo członkowskie przedkłada Agencji i innym właściwym agencjom Unii, zwłaszcza Europejskiemu Urzędowi Wsparcia w dziedzinie Azylu i Europolowi, ocenę własnych potrzeb i wnioskuje o przydział wzmocnienia.
2. Dyrektor Wykonawczy, w koordynacji z innymi właściwymi agencjami Unii, ocenia wniosek państwa członkowskiego o pomoc i ocenę jego potrzeb w celu określenia całościowego pakietu wsparcia składającego się z różnych działań koordynowanych przez właściwe agencje Unii, uzgadnianego z przedmiotowym państwem członkowskim.
3. Wzmocnienie operacyjne i techniczne, zapewniane przez europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej, europejskie zespoły interwencji powrotowych oraz ekspertów spośród pracowników Agencji w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami, może obejmować:
 - a) kontrolę obywateli państw trzecich przybywających na granice zewnętrzne, w tym identyfikację, rejestrację i odprawę tych obywateli państw trzecich oraz, na wniosek państwa członkowskiego, pobranie odcisków palców od obywateli państw trzecich;
 - b) przekazywanie informacji osobom jednoznacznie wymagającym ochrony międzynarodowej lub osobom wnioskującym lub mogącym wnioskować o relokację;
 - c) pomoc techniczną i operacyjną w dziedzinie powrotów, w tym przygotowanie i organizację operacji powrotowych.

4. Agencja wspomaga Komisję w koordynacji działalności zespołów wspierających zarządzanie migracjami, we współpracy z innymi właściwymi agencjami Unii.

Artykuł 18

Sytuacja na granicach zewnętrznych wymagająca pilnego podjęcia działań

1. Jeżeli państwo członkowskie nie przyjmie niezbędnych środków naprawczych zgodnie z decyzją Zarządu, o której mowa w art. 12 ust. 6, lub w przypadku wyjątkowej presji migracyjnej na granicach zewnętrznych, wskutek której kontrola granic zewnętrznych jest tak nieskuteczna, że naraża funkcjonowanie strefy Schengen na niebezpieczeństwo, Komisja, po zasięgnięciu opinii Agencji, może przyjąć decyzję w drodze aktu wykonawczego, wskazującą środki do przyjęcia przez Agencję i zobowiązującą dane państwo członkowskie do współpracy z Agencją przy wdrażaniu tych środków. Przedmiotowe akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 79 ust. 2.

Na podstawie należycie uzasadnionej nadrzędnej pilnej potrzeby związanej z funkcjonowaniem strefy Schengen, Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą określoną w art. 79 ust. 5.
2. Do celów ust. 1 Komisja zapewnia podjęcie przez Agencję jednego lub większej liczby następujących środków:
 - a) organizacji i koordynacji szybkich interwencji na granicy oraz oddelegowania europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy oraz, o ile to właściwie, dodatkowych europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej;
 - b) oddelegowania europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspot;
 - c) koordynacji działań co najmniej jednego państwa członkowskiego i państwa trzeciego na granicach zewnętrznych, w tym wspólnych operacji z sąsiadującymi państwami trzecimi;
 - d) udostępniania wyposażenia technicznego;
 - e) organizacji interwencji powrotowych.
3. W terminie dwóch dni roboczych od daty przyjęcia decyzji Komisji i zgodnie z opinią Rady Nadzorczej, Dyrektor Wykonawczy określa działania, jakie należy podjąć w celu realizacji w praktyce środków wskazanych w decyzji Komisji, w tym ustala wyposażenie techniczne oraz liczbę i profile funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych pracowników niezbędnych do osiągnięcia celów tej decyzji.
4. Jednocześnie i w okresie tych samych dwu dni roboczych Dyrektor Wykonawczy przedkłada danemu państwu członkowskiemu projekt planu operacyjnego. Dyrektor Wykonawczy i dane państwo członkowskie sporządzają plan operacyjny w terminie dwóch dni roboczych od jego przedłożenia.
5. Niezwłocznie i w każdym razie nie później niż w terminie trzech dni roboczych od ustalenia planu operacyjnego Agencja udostępnia niezbędne wyposażenie techniczne i deleguje pracowników z zasobu szybkiej rezerwy, o którym mowa w art. 19 ust. 5, w celu realizacji w praktyce środków określonych w decyzji Komisji. Dodatkowe wyposażenie techniczne i europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej są,

o ile to konieczne, rozmieszczane w drugim etapie i w każdym razie w terminie pięciu dni roboczych od oddelegowania zasobu szybkiej rezerwy.

6. Dane państwo członkowskie wykonuje decyzję Komisji i w tym celu niezwłocznie podejmuje współpracę z Agencją i niezbędne działania w celu ułatwienia wykonania decyzji oraz realizacji w praktyce środków określonych w niej oraz w planie operacyjnym uzgodnionym z Dyrektorem Wykonawczym.
7. Państwa członkowskie udostępniają funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych pracowników wskazanych przez Dyrektora Wykonawczego zgodnie z ust. 2. Państwa członkowskie nie mogą powoływać się na sytuację wyjątkową, o której mowa w art. 19 ust. 3 i 6.

Artykuł 19

Skład i delegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej

1. Agencja oddelegowuje funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych pracowników jako członków europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej do wspólnych operacji, szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami. Agencja może również oddelegować ekspertów spośród swoich pracowników.
2. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd bezwzględną większością głosów swoich członków posiadających prawo głosu podejmuje decyzję w sprawie profili i łącznej liczby funkcjonariuszy straży granicznej, którzy mają być udostępniani do europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian w profilach i łącznej liczbie funkcjonariuszy straży granicznej. Państwa członkowskie uczestniczą w europejskich zespołach straży granicznej i przybrzeżnej za pośrednictwem zasobu krajowego w oparciu o poszczególne określone profile, poprzez wyznaczanie funkcjonariuszy straży granicznej odpowiadających wymaganym profilom.
3. W odniesieniu do ich funkcjonariuszy straży granicznej wkład państw członkowskich w konkretne wspólne operacje na kolejny rok planowany jest na podstawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Zgodnie z tymi porozumieniami państwa członkowskie udostępniają funkcjonariuszy straży granicznej, którzy mogą zostać oddelegowani, na wniosek Agencji, chyba że znajdują się one w obliczu wyjątkowej sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość realizacji zadań krajowych. Wniosek taki należy przedstawić co najmniej 21 dni roboczych przed planowanym oddelegowaniem.
4. W odniesieniu do szybkich interwencji na granicy na wniosek Dyrektora Wykonawczego Agencji Zarząd większością trzech czwartych głosów podejmuje decyzję w sprawie profili i minimalnej liczby funkcjonariuszy straży granicznej, którzy mają być udostępniani do zasobu szybkiej rezerwy europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian w profilach i łącznej liczbie funkcjonariuszy straży granicznej włączonych do zasobu szybkiej rezerwy. Państwa członkowskie uczestniczą w zasobie szybkiej rezerwy za pośrednictwem krajowego zasobu ekspertów w oparciu o poszczególne określone profile, przez mianowanie funkcjonariuszy straży granicznej o profilu odpowiadającym określonym wymogom.

5. Zasób szybkiej rezerwy stanowi stałą służbę oddaną do natychmiastowej dyspozycji Agencji, która może być oddelegowana z każdego państwa członkowskiego w terminie trzech dni od uzgodnienia planu operacyjnego przez Dyrektora Wykonawczego i przyjmujące państwo członkowskie. W tym celu każde państwo członkowskie udostępnia co roku Agencji określoną liczbę funkcjonariuszy straży granicznej, odpowiadającą co najmniej 3 % pracowników państw członkowskich nieposiadających lądowych lub morskich granic zewnętrznych oraz 2 % pracowników państw członkowskich posiadających lądowe lub morskie granice zewnętrzne, których łączna liczba powinna wynosić co najmniej 1 500 funkcjonariuszy straży granicznej, odpowiadających profilom wskazanym w decyzji Zarządu.
6. O ile to konieczne, oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy jest niezwłocznie uzupełniane poprzez dodatkowe europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej. W tym celu, na wniosek Agencji państwa członkowskie bezzwłocznie informują o liczbie, nazwiskach i profilach funkcjonariuszy straży granicznej z zasobu krajowego, których mogą udostępnić w ciągu pięciu dni roboczych od rozpoczęcia szybkiej interwencji na granicy. Państwa członkowskie udostępniają funkcjonariuszy straży granicznej na potrzeby oddelegowania na wniosek Agencji, chyba że znajdują się one w obliczu wyjątkowej sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość realizowania zadań krajowych.
7. Państwa członkowskie zapewniają, by udostępniani przez nich funkcjonariusze straży granicznej i inni właściwi pracownicy odpowiadali profilom i liczbie wskazanej w decyzji Zarządu. Okres trwania oddelegowania jest określany przez rodzime państwo członkowskie, ale w żadnym razie nie jest krótszy niż 30 dni.
8. Agencja wnosi wkład do europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej w formie właściwych funkcjonariuszy straży granicznych oddelegowanych do Agencji przez państwa członkowskie w charakterze ekspertów krajowych. W odniesieniu do oddelegowywania funkcjonariuszy straży granicznej do Agencji na kolejny rok, wkład państw członkowskich planowany jest na podstawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Zgodnie z tymi porozumieniami państwa członkowskie udostępniają funkcjonariuszy straży granicznej, którzy mogą zostać oddelegowani, chyba że mogłoby to poważnie wpłynąć na możliwość realizacji zadań krajowych. W takich sytuacjach państwa członkowskie mogą odwołać swoich oddelegowanych funkcjonariuszy straży granicznej.

Takie oddelegowanie może nastąpić na okres 12 miesięcy lub dłuższy, ale w żadnym razie nie może być krótsze niż trzy miesiące. Oddelegowanych funkcjonariuszy straży granicznej uznaje się za członków zespołów i mają oni zadania i uprawnienia członków zespołów. Państwo członkowskie, które oddelegowało funkcjonariuszy straży granicznej, uznaje się za rodzime państwo członkowskie.

Pozostali pracownicy zatrudnieni przez Agencję na czas określony, którzy nie posiadają kwalifikacji do pełnienia funkcji w zakresie kontroli granicznej, mogą być oddelegowywani jedynie w ramach wspólnych operacji do zadań koordynacyjnych i nie należą do europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej.

9. Agencja co roku informuje Parlament Europejski o liczbie funkcjonariuszy straży granicznej udostępnianych przez każde z państw członkowskich do europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 20

Wydawanie poleceń europejskim zespołom straży granicznej i przybrzeżnej

1. Podczas oddelegowania europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej przyjmujące państwo członkowskie wydaje polecenia zespołom zgodnie z planem operacyjnym.
2. Agencja za pośrednictwem swojego oficera koordynującego może przekazywać przyjmującemu państwu członkowskiemu swoje spostrzeżenia na temat poleceń wydawanych europejskim zespołom straży granicznej i przybrzeżnej. W takim przypadku przyjmujące państwo członkowskie uwzględnia te spostrzeżenia i realizuje je w możliwie największym stopniu.
3. W przypadkach, gdy polecenia wydawane europejskim zespołom straży granicznej i przybrzeżnej są niezgodne z planem operacyjnym, oficer koordynujący niezwłocznie informuje Dyrektora Wykonawczego, który może, o ile to właściwe, podjąć działania zgodnie z art. 24 ust. 2.
4. Wykonując swoje zadania i korzystając ze swoich uprawnień, członkowie zespołów w pełni przestrzegają praw podstawowych, w tym również prawa dostępu do procedur azylowych, oraz respektują godność ludzką. Wszelkie działania podjęte przez nich w ramach wykonywania zadań i korzystania z uprawnień są proporcjonalne do celu takich działań. Wykonując swoje zadania i korzystając ze swoich uprawnień, nie mogą oni dyskryminować osób ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
5. Członkowie zespołów podlegają środkom dyscyplinarnym swojego rodzimego państwa członkowskiego. W przypadku naruszenia praw podstawowych lub zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej w trakcie wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy rodzime państwo członkowskie przyjmuje odpowiednie środki dyscyplinarne lub inne środki zgodnie ze swoim prawem krajowym.

Artykuł 21

Oficer koordynujący

1. Agencja zapewnia operacyjne wdrażanie wszystkich aspektów organizacyjnych, w tym również obecność członków personelu Agencji podczas wspólnych operacji, projektów pilotażowych lub szybkiej interwencji na granicy.
2. Dyrektor Wykonawczy wyznacza spośród personelu Agencji przynajmniej jednego eksperta, który zostanie oddelegowany do wzięcia udziału we wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy jako oficer koordynujący. Dyrektor Wykonawczy powiadamia przyjmujące państwo członkowskie o wyznaczonej osobie.
3. Oficer koordynujący działa w imieniu Agencji w odniesieniu do wszystkich aspektów oddelegowania europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej. Rola oficera koordynującego polega na wspieraniu współpracy i koordynacji między przyjmującymi i uczestniczącymi państwami członkowskimi. Oficer koordynujący w szczególności:

- a) pełni rolę pośrednika między Agencją a członkami europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej, zapewniając w imieniu Agencji pomoc w zakresie wszelkich kwestii związanych z warunkami ich oddelegowania w ramach zespołów;
 - b) monitoruje prawidłową realizację planu operacyjnego;
 - c) działa w imieniu Agencji w odniesieniu do wszystkich aspektów oddelegowania europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej i składa Agencji sprawozdania w odniesieniu do wszystkich tych aspektów;
 - d) składa Agencji sprawozdania w odniesieniu do aspektów związanych z zapewnieniem przez przyjmujące państwo członkowskie odpowiednich gwarancji ochrony praw podstawowych w trakcie całej wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy;
 - e) składa Dyrektorowi Wykonawczemu sprawozdanie, jeżeli polecenia wydawane europejskim zespołom straży granicznej i przybrzeżnej przez przyjmujące państwa członkowskie są niezgodne z planem operacyjnym.
4. W kontekście wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy Dyrektor Wykonawczy może upoważnić oficera koordynującego do udzielenia wsparcia w rozwiązywaniu ewentualnych sporów dotyczących wykonywania planu operacyjnego i oddelegowania zespołów.

Artykuł 22

Krajowy punkt kontaktowy

Krajowy ośrodek koordynacji utworzony na mocy rozporządzenia (UE) nr 1052/2013 jest krajowym punktem kontaktowym, za którego pośrednictwem odbywa się komunikacja z Agencją we wszelkich kwestiach dotyczących europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej.

Artykuł 23

Koszty

1. Agencja w pełni pokrywa następujące koszty poniesione przez państwa członkowskie w związku z udostępnianiem przez nie funkcjonariuszy straży granicznej do celów oddelegowania europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej, w tym zasobu szybkiej rezerwy:
- a) koszty podróży z rodzimego państwa członkowskiego do przyjmującego państwa członkowskiego i z przyjmującego państwa członkowskiego do rodzimego państwa członkowskiego;
 - b) koszty związane ze szczepieniami;
 - c) koszty związane ze specjalnym ubezpieczeniem;
 - d) koszty związane z opieką zdrowotną;
 - e) diety dzienne, w tym koszty zakwaterowania;
 - f) koszty związane z wyposażeniem technicznym należącym do Agencji.

2. Szczegółowe zasady dotyczące wypłacania diet dziennych członkom europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej ustala i w razie potrzeby aktualizuje Zarząd.

Artykuł 24

Zawieszenie lub zakończenie wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy

1. Po poinformowaniu zainteresowanego państwa członkowskiego Dyrektor Wykonawczy kończy wspólne operacje lub szybkie interwencje na granicy, jeżeli warunki realizacji tych działań nie są już spełniane.
2. Dyrektor Wykonawczy może wycofać finansowanie wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy bądź je zawiesić lub zakończyć, jeżeli przyjmujące państwo członkowskie nie przestrzega planu operacyjnego.
3. Dyrektor Wykonawczy wycofuje finansowanie wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy bądź zawiesza lub kończy – całkowicie lub częściowo – wspólne operacje lub szybkie interwencje na granicy, jeśli uzna, że występują naruszenia praw podstawowych lub zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej mające poważny charakter lub mogące się powtarzać.

Artykuł 25

Ocena wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy

Dyrektor Wykonawczy dokonuje oceny wyników wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy oraz przekazuje Zarządowi szczegółowe sprawozdania z oceny w terminie 60 dni od zakończenia tych operacji i projektów, wraz z uwagami urzędnika ds. praw podstawowych. Agencja sporządza całościowe analizy porównawcze tych wyników, mając na względzie podwyższenie jakości, zwiększenie spójności i skuteczności przyszłych wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy, oraz włącza je do swojego skonsolidowanego rocznego sprawozdania z działalności.

SEKCJA 4

POWROTY

Artykuł 26

Biuro ds. Powrotów

1. Biuro ds. Powrotów jest odpowiedzialne za realizację działań Agencji w dziedzinie powrotów, przy jednoczesnym poszanowaniu praw podstawowych i ogólnych zasad prawa Unii, a także prawa międzynarodowego, w tym zobowiązań dotyczących ochrony uchodźców i praw człowieka. Biuro ds. Powrotów w szczególności:
 - a) koordynuje na poziomie technicznym i operacyjnym działania państw członkowskich w dziedzinie powrotów, aby osiągnąć zintegrowany system zarządzania powrotami między właściwymi organami państw członkowskich, przy udziale właściwych organów państw trzecich i innych właściwych zainteresowanych podmiotów;

- b) zapewnia państwom członkowskim, których systemy powrotów są przedmiotem wyjątkowej presji wsparcie operacyjne;
 - c) koordynuje stosowanie właściwych systemów informatycznych i zapewnia wsparcie w zakresie współpracy konsularnej służące ustalaniu tożsamości obywateli państw trzecich i nabywaniu dokumentów podróży, organizuje i koordynuje operacje powrotowe i zapewnia wsparcie dla dobrowolnych wyjazdów;
 - d) koordynuje działania Agencji w dziedzinie powrotów, określone w niniejszym rozporządzeniu;
 - e) organizuje, wspiera i koordynuje działania umożliwiające udostępnianie informacji oraz identyfikację i gromadzenie najlepszych praktyk w dziedzinie powrotów między państwami członkowskimi;
 - f) finansuje lub współfinansuje operacje, interwencje i działania, o których mowa w niniejszym rozdziale, dotacjami ze swojego budżetu zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji.
2. Wsparcie operacyjne, o którym mowa w ust. 1 lit. b), obejmuje działania wspierające państwa członkowskie przy przeprowadzaniu procedur powrotu przez właściwe organy krajowe, zapewniając w szczególności:
- a) tłumaczenia ustne;
 - b) informacje o państwach trzecich będących miejscem docelowym powrotów;
 - c) doradztwo w zakresie przeprowadzania procedur powrotu i zarządzania nimi zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE;
 - d) pomoc w odniesieniu do środków niezbędnych dla zapewnienia dostępności osób powracających do celów powrotów i zapobiegania ucieczkom osób powracających.
3. Biuro ds. Powrotów dąży do tworzenia synergii i łączenia finansowanych przez Unię sieci i programów w dziedzinie powrotów w ścisłej współpracy z Komisją Europejską oraz Europejską Siecią Migracyjną⁴³.
4. Agencja może korzystać ze środków finansowych Unii dostępnych w dziedzinie powrotów. Agencja zapewnia, aby w umowach z państwami członkowskimi o przyznaniu dotacji wszelkie wsparcie finansowe było uzależnione od pełnego poszanowania karty praw podstawowych.

Artykuł 27

Operacje powrotowe

1. Agencja, zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE i bez kontroli merytorycznej decyzji nakazujących powrót, zapewnia niezbędną pomoc oraz – na wniosek co najmniej jednego uczestniczącego państwa członkowskiego – zapewnia koordynację lub organizację operacji powrotowych, w tym również w zakresie lotów czarterowych na potrzeby takich operacji. Agencja może z własnej inicjatywy zaproponować państwom członkowskim koordynację lub organizację operacji powrotowych.

⁴³ Dz.U. L 131 z 21.5.2008, s. 7.

2. Państwa członkowskie co najmniej raz w miesiącu informują Agencję o swoich planowanych krajowych operacjach powrotowych, a także o swoich potrzebach w zakresie pomocy lub koordynacji ze strony Agencji. Agencja opracowuje aktualizowany na bieżąco plan operacyjny, aby zapewnić wnioskującym państwom członkowskim niezbędne wzmocnienie operacyjne, w tym również wyposażenie techniczne. Agencja może z własnej inicjatywy uwzględnić w aktualizowanym na bieżąco planie operacyjnym daty i miejsca docelowe operacji powrotowych, które uznaje za konieczne, na podstawie oceny potrzeb. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd podejmuje decyzję w sprawie sposobu działania przewidzianego w aktualizowanym na bieżąco planie operacyjnym.
3. Agencja może zapewnić niezbędną pomoc i zapewnić, na wniosek uczestniczących państw członkowskich, lub zaproponować z własnej inicjatywy koordynację lub organizację operacji powrotowych, na potrzeby których środki transportu i eskortę przymusowego powrotu zapewnia docelowe państwo trzecie powrotu („zbiorowe operacje powrotowe”). Uczestniczące państwa członkowskie i Agencja zapewniają, by w trakcie całej operacji wydalenia zagwarantowano poszanowanie praw podstawowych oraz proporcjonalne stosowanie środków przymusu. W trakcie całej operacji powrotowej do czasu przyjazdu do docelowego państwa trzeciego powrotu konieczna jest obecność co najmniej przedstawiciela państwa członkowskiego i obserwatora przymusowego powrotu z zasobu ustanowionego na mocy art. 28.
4. Agencja może zapewnić niezbędną pomoc i zapewnić, na wniosek uczestniczących państw członkowskich lub państwa trzeciego, lub zaproponować z własnej inicjatywy koordynację lub organizację operacji powrotowych, w ramach których określona liczba osób powracających objętych decyzją państwa trzeciego nakazującą powrót jest przekazywana z tego państwa trzeciego do innego docelowego państwa trzeciego powrotu („mieszane operacje powrotowe”), o ile to państwo trzecie, które wydało decyzję nakazującą powrót, jest związane europejską konwencją praw człowieka. Uczestniczące państwa członkowskie i Agencja zapewniają, by w trakcie całej operacji wydalenia zapewniono poszanowanie praw podstawowych oraz proporcjonalne stosowanie środków przymusu, zwłaszcza poprzez obecność obserwatorów przymusowego powrotu i eskorty przymusowego powrotu z państwa trzeciego.
5. Każdą operację powrotową monitoruje się zgodnie z art. 8 ust. 6 dyrektywy 2008/115/WE. Monitorowanie operacji powrotowych jest prowadzone na podstawie obiektywnych i przejrzystych kryteriów i obejmuje całą operację powrotową od etapu przed opuszczeniem kraju do przekazania osób powracających w docelowym państwie trzecim powrotu.
6. Agencja finansuje lub współfinansuje operacje powrotowe dotacjami ze swojego budżetu zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji, nadając priorytet operacjom przeprowadzanym przez więcej niż jedno państwo członkowskie lub z obszarów hotspot.

Artykuł 28

Zasób obserwatorów przymusowego powrotu

1. Agencja tworzy zasób obserwatorów przymusowego powrotu z właściwych organów krajowych, którzy monitorują przymusowe powroty zgodnie z art. 8 ust. 6 dyrektywy 2008/115/WE i którzy zostali przeszkoleni zgodnie z art. 35.

2. Dyrektor Wykonawczy określa profil i liczbę obserwatorów przymusowego powrotu udostępnianych do tego zasobu. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian dotyczących profilu i liczby. Państwa członkowskie wnoszą wkład do zasobu, wyznaczając obserwatorów przymusowego powrotu odpowiadających określonemu profilowi.
3. Agencja udostępnia, na wniosek, obserwatorów przymusowego powrotu uczestniczącym państwom członkowskim, w celu monitorowania – w ich imieniu – właściwej realizacji operacji powrotowych oraz uczestnictwa w interwencjach powrotowych.

Artykuł 29

Zasób eskorty przymusowego powrotu

1. Agencja tworzy zasób eskorty przymusowego powrotu z właściwych organów krajowych, która realizuje operacje powrotowe zgodnie z wymogami określonymi w art. 8 ust. 4 i 5 dyrektywy 2008/115/WE i która została przeszkolona zgodnie z art. 35.
2. Dyrektor Wykonawczy określa profil i liczbę eskorty przymusowego powrotu udostępnianej do tego zasobu. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian dotyczących profilu i liczby. Państwa członkowskie wnoszą wkład do zasobu, wyznaczając eskortę przymusowych powrotów odpowiadającą określonemu profilowi.
3. Agencja udostępnia, na wniosek, tę eskortę uczestniczącym państwom członkowskim w celu eskortowania – w ich imieniu – osób powracających oraz uczestnictwa w interwencjach powrotowych.

Artykuł 30

Zasób specjalistów ds. powrotów

1. Agencja tworzy zasób specjalistów ds. powrotów z właściwych organów krajowych i spośród pracowników Agencji, którzy mają umiejętności i wiedzę niezbędną do realizacji działań w dziedzinie powrotów i którzy zostali przeszkoleni zgodnie z art. 35. Tych specjalistów udostępnia się w celu realizacji określonych zadań, na przykład identyfikacji szczególnych grup obywateli państw trzecich, nabywania dokumentów podróży z państw trzecich oraz ułatwiania współpracy konsularnej.
2. Dyrektor Wykonawczy określa profil i liczbę eskorty przymusowego powrotu udostępnianej do tego zasobu. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian dotyczących profilu i liczby. Państwa członkowskie wnoszą wkład do zasobu, wyznaczając specjalistów odpowiadających określonemu profilowi.
3. Agencja udostępnia, na wniosek, tych specjalistów państwom członkowskim uczestniczącym w operacjach powrotowych oraz w celu udziału w interwencjach powrotowych.

Artykuł 31

Europejskie zespoły interwencji powrotowych

1. Z zasobów, o których mowa w art. 28, 29 i 30, Agencja tworzy dopasowane europejskie zespoły interwencji powrotowych do oddelegowania w trakcie interwencji powrotowych.
2. Do europejskich zespołów interwencji powrotowych stosuje się odpowiednio art. 20, 21 i 23.

Artykuł 32

Interwencje powrotowe

1. W sytuacjach, kiedy państwa członkowskie stoją w obliczu dużego obciążenia podczas wykonywania zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE, Agencja, na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego, zapewnia odpowiednią pomoc techniczną i operacyjną w formie interwencji powrotowej. Taka interwencja może polegać na oddelegowaniu europejskich zespołów interwencji powrotowych do przyjmujących państw członkowskich oraz organizacji operacji powrotowych z przyjmujących państw członkowskich. Państwa członkowskie regularnie informują Agencję o swoich potrzebach w zakresie pomocy technicznej i operacyjnej, a Agencja opracowuje na tej podstawie aktualizowany na bieżąco plan interwencji powrotowych.
2. W sytuacjach, kiedy państwa członkowskie stoją w obliczu szczególnej i nieproporcjonalnej presji podczas wykonywania zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE, Agencja, na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego, zapewnia odpowiednią pomoc techniczną i operacyjną w formie szybkiej interwencji powrotowej. Agencja może z własnej inicjatywy zaproponować państwom członkowskim zapewnienie takiej pomocy technicznej i operacyjnej. Szybka interwencja powrotowa może polegać na szybkim oddelegowaniu europejskich zespołów interwencji powrotowych do przyjmujących państw członkowskich oraz organizacji operacji powrotowych z przyjmujących państw członkowskich.
3. Dyrektor Wykonawczy sporządza niezwłocznie plan operacyjny, w porozumieniu z przyjmującymi państwami członkowskimi oraz państwami członkowskimi wyrażającymi wolę uczestnictwa w interwencji powrotowej.
4. Plan operacyjny ma charakter wiążący dla Agencji, przyjmujących państw członkowskich i uczestniczących państw członkowskich oraz obejmuje wszystkie aspekty niezbędne dla realizacji interwencji powrotowej, zwłaszcza opis sytuacji, cele, termin rozpoczęcia oraz przewidywany okres trwania interwencji, zakres geograficzny i ewentualne oddelegowanie do państw trzecich, skład europejskiego zespołu interwencji powrotowej, logistykę, postanowienia finansowe, warunki współpracy z państwami trzecimi, innymi agencjami i organami Unii, właściwymi organizacjami międzynarodowymi i pozarządowymi. Wszelkie zmiany lub dostosowania planu operacyjnego wymagają zgody Dyrektora Wykonawczego, przyjmującego państwa członkowskiego i uczestniczących państw członkowskich. Agencja bezzwłocznie przesyła egzemplarz zmienionego lub dostosowanego planu operacyjnego zainteresowanym państwom członkowskim i Zarządowi.
5. Dyrektor Wykonawczy podejmuje decyzję w sprawie planu operacyjnego tak szybko, jak to tylko możliwe, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2, w terminie

pięciu dni roboczych. O decyzji niezwłocznie powiadamia się na piśmie zainteresowane państwa członkowskie i Zarząd.

6. Agencja finansuje lub współfinansuje interwencje powrotowe poprzez dotacje ze swojego budżetu zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY OGÓLNE

SEKCJA 1

ZASADY OGÓLNE

Artykuł 33

Ochrona praw podstawowych i strategia w zakresie praw podstawowych

1. Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna gwarantuje ochronę praw podstawowych przy realizacji swoich zadań na mocy niniejszego rozporządzenia, zgodnie z właściwym prawem Unii, zwłaszcza z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, właściwym prawem międzynarodowym, w tym Konwencją dotyczącą statusu uchodźców i zobowiązaniami dotyczącymi dostępu do ochrony międzynarodowej, zwłaszcza zasadą *non-refoulement*. W tym celu Agencja opracowuje, rozwija i wdraża strategię w zakresie praw podstawowych.
2. Przy realizacji swoich zadań Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna zapewnia, że nikt nie może być wysadzony na ląd, zmuszony do wejścia, doprowadzony ani w żaden inny sposób przekazany lub oddany organom danego państwa z naruszeniem zasady *non-refoulement* lub państwa, w którym osoba taka może zostać wydalona lub zawrócona do innego państwa z naruszeniem tej zasady.
3. Przy realizacji swoich zadań Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna uwzględnia szczególne potrzeby dzieci, ofiar handlu ludźmi, osób wymagających pomocy medycznej, osób wymagających ochrony międzynarodowej, osób znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu oraz innych osób w szczególnie trudnej sytuacji.
4. Przy realizacji swoich zadań, w swoich stosunkach z państwami członkowskimi oraz we współpracy z państwami trzecimi, Agencja uwzględnia sprawozdania Forum Konsultacyjnego oraz urzędnika ds. praw podstawowych.

Artykuł 34

Kodeksy postępowania

1. Agencja opracowuje i na bieżąco dostosowuje kodeks postępowania mający zastosowanie do wszystkich operacji kontroli granicznej koordynowanych przez Agencję. Kodeks postępowania określa procedury zmierzające do zapewnienia zasad państwa prawa oraz poszanowania praw podstawowych, ze szczególnym uwzględnieniem małoletnich bez opieki i osób w szczególnie trudnej sytuacji,

a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, mające zastosowanie do wszystkich osób uczestniczących w działaniach Agencji.

2. Agencja opracowuje i regularnie aktualizuje kodeks postępowania dotyczący powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, który stosuje się w trakcie wszystkich operacji powrotowych i interwencji powrotowych koordynowanych lub organizowanych przez Agencję. Ten kodeks postępowania określa wspólne, standardowe procedury w celu ułatwienia organizacji operacji powrotowych i interwencji powrotowych oraz zapewnienia powrotu w sposób ludzki i z pełnym poszanowaniem praw podstawowych, a zwłaszcza zasad godności ludzkiej, zakazu stosowania tortur oraz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub karania, prawa do wolności i bezpieczeństwa oraz prawa do ochrony danych osobowych i niedyskryminacji.
3. W kodeksie postępowania dotyczącym powrotów szczególną uwagę poświęca się obowiązkowi państw członkowskich w zakresie zapewnienia skutecznego systemu monitorowania powrotów przymusowych, określonego w art. 8 ust. 6 dyrektywy 2008/115/WE⁴⁴ oraz strategii w zakresie praw podstawowych.
4. Agencja opracowuje i regularnie aktualizuje swoje kodeksy postępowania we współpracy z Forum Konsultacyjnym.

Artykuł 35

Szkolenia

1. Agencja, we współpracy z odpowiednimi instytucjami szkoleniowymi państw członkowskich, opracowuje wyspecjalizowane instrumenty szkoleniowe oraz zapewnia funkcjonariuszom straży granicznych i innym właściwym pracownikom, którzy są członkami europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej, zaawansowane szkolenie odpowiednie do rodzaju wykonywanych przez nich zadań i przyznanych im uprawnień. Eksperti będący pracownikami Agencji prowadzą z tymi funkcjonariuszami straży granicznych regularne ćwiczenia zgodnie z harmonogramem zaawansowanego szkolenia i ćwiczeń, o którym mowa w rocznym programie prac Agencji.
2. Agencja podejmuje niezbędne inicjatywy mające na celu zapewnienie, aby przed rozpoczęciem udziału w działaniach operacyjnych organizowanych przez Agencję wszyscy funkcjonariusze straży granicznych i inni pracownicy z państw członkowskich, uczestniczący w europejskich zespołach straży granicznej i przybrzeżnej, a także personel Agencji odbyli szkolenie w zakresie właściwego prawa Unii i prawa międzynarodowego, w tym praw podstawowych, dostępu do ochrony międzynarodowej oraz działań poszukiwawczych i ratowniczych.
3. Agencja podejmuje niezbędne inicjatywy w celu zapewnienia szkoleń dla pracowników uczestniczących w realizacji zadań związanych z powrotami, którzy należą do zasobów określonych w art. 28, 29 i 30. Agencja zapewnia, aby personel uczestniczący w operacjach powrotowych i interwencjach powrotowych, a także personel Agencji, przed uczestnictwem w działaniach operacyjnych organizowanych przez Agencję, odbył szkolenie w zakresie właściwego prawa Unii i prawa

⁴⁴

Dz.U. L 348 z 21.12.2008, s. 98.

międzynarodowego, w tym praw podstawowych i dostępu do ochrony międzynarodowej.

4. Agencja ustanawia i dalej rozwija wspólne minimalne programy szkolenia funkcjonariuszy straży granicznych oraz zapewnia szkolenie na poziomie europejskim dla instruktorów funkcjonariuszy krajowych straży granicznych państw członkowskich, w tym również w zakresie praw podstawowych, dostępu do ochrony międzynarodowej i właściwego prawa morskiego. Agencja sporządza minimalne programy szkolenia po konsultacji z Forum Konsultacyjnym. Państwa członkowskie uwzględniają wspólne minimalne programy szkolenia w szkoleniach swoich funkcjonariuszy straży granicznej i pracowników realizujących zadania w dziedzinie powrotów.
5. Agencja oferuje również dodatkowe szkolenia i seminaria na tematy związane z kontrolą granic zewnętrznych oraz powrotami obywateli państw trzecich dla funkcjonariuszy właściwych służb krajowych państw członkowskich.
6. Agencja może we współpracy z państwami członkowskimi i państwami trzecimi organizować działania szkoleniowe na ich terytoriach.
7. Agencja ustanawia program wymiany umożliwiający funkcjonariuszom straży granicznych uczestniczącym w europejskich zespołach straży granicznej i przybrzeżnej oraz pracownikom uczestniczącym w europejskich zespołach interwencji powrotowych zdobyć wiedzy i szczególnych umiejętności, poprzez wykorzystanie doświadczeń zdobytych za granicą oraz dobrych praktyk stosowanych podczas współpracy z funkcjonariuszami straży granicznych i pracownikami realizującymi zadania w dziedzinie powrotów w państwach członkowskich innych niż ich własne.

Artykuł 36

Badania i innowacje

1. Agencja aktywnie nadzoruje działalność badawczą i innowacyjną mającą znaczenie dla kontroli granic zewnętrznych, obejmującą stosowanie zaawansowanych technologii nadzoru, na przykład zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych, oraz w dziedzinie powrotów, oraz wnosi w nią wkład. Agencja przekazuje wyniki tych badań Komisji i państwom członkowskim. Agencja może w razie potrzeby wykorzystywać te wyniki we wspólnych operacjach, szybkich interwencjach na granicy, operacjach powrotowych i interwencjach powrotowych.
2. Agencja wspiera państwa członkowskie i Komisję przy wskazywaniu najważniejszych zagadnień badawczych. Agencja wspiera Komisję w procesie opracowywania i realizacji właściwych programów ramowych Unii w zakresie działalności badawczej i innowacyjnej.
3. Agencja, w ramowym programie badań i innowacji, zwłaszcza w szczegółowym programie wdrażającym program „Horyzont 2020”, realizuje elementy ramowego programu badań i innowacji odnoszące się do ochrony granic. W tym celu Agencja wykonuje następujące zadania:
 - a) zarządza niektórymi etapami realizacji programów i niektórymi etapami w cyklu życia konkretnych projektów na podstawie właściwych programów prac przyjętych

przez Komisję, o ile Komisja upoważniła do tego Agencję w instrumencie przekazania;

b) przyjmuje wykonawcze akty budżetowe w zakresie dochodów i wydatków oraz przeprowadza wszystkie operacje niezbędne do zarządzania programem, o ile Komisja upoważniła do tego Agencję w akcie przekazania uprawnień;

c) zapewnia wsparcie w realizacji programów, o ile Komisja upoważniła do tego Agencję w akcie przekazania uprawnień.

4. Agencja może planować i wdrażać projekty pilotażowe odnoszące się do zagadnień objętych niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 37

Nabywanie wyposażenia technicznego

1. Agencja może nabywać, samodzielnie lub na zasadzie współwłasności z państwem członkowskim, lub brać w leasing wyposażenie techniczne, które ma być udostępniane podczas wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych, interwencji powrotowych lub projektów pomocy technicznej zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji.
2. Agencja może nabywać wyposażenie techniczne, na przykład wyposażenie do pobierania odcisków palców, na podstawie decyzji Dyrektora Wykonawczego po zasięgnięciu opinii Zarządu. Każdą decyzję o nabyciu lub wzięciu w leasing wyposażenia, która pociąga za sobą znaczące koszty dla Agencji, poprzedza dogłębna analiza potrzeb oraz kosztów i korzyści. Wszelkie takie wydatki przewiduje się w budżecie Agencji, przyjętym przez Zarząd.
3. W przypadku gdy Agencja nabywa lub bierze w leasing istotne wyposażenie techniczne, takie jak statki służące do patroli morskich i przybrzeżnych, helikoptery i inne pojazdy lotnicze lub pojazdy, zastosowanie mają następujące warunki:
 - a) w przypadku nabycia przez Agencję lub współwłasności, Agencja uzgadnia z jednym państwem członkowskim, że zapewni ono rejestrację wyposażenia zgodnie z ustawodawstwem mającym zastosowanie w tym państwie członkowskim;
 - b) w przypadku leasingu wyposażenie zostaje zarejestrowane w państwie członkowskim.
4. Na podstawie wzoru umowy sporządzonego przez Agencję państwo członkowskie rejestracji oraz Agencja uzgadniają warunki zapewniające okresy pełnego udostępnienia Agencji aktywów objętych współwłasnością, a także warunki korzystania z wyposażenia. Wyposażenie techniczne stanowiące wyłączną własność Agencji jest udostępniane Agencji na jej wniosek, a państwo członkowskie rejestracji nie może powoływać się na sytuację wyjątkową, o której mowa w art. 38 ust. 4.
5. Państwo członkowskie rejestracji lub dostawca wyposażenia technicznego zapewniają niezbędnych ekspertów oraz pracowników technicznych do obsługi wyposażenia technicznego w sposób zgodny z prawem i bezpieczny.

Artykuł 38

Rezerwa wyposażenia technicznego

1. Agencja tworzy i przechowuje scentralizowane rejestry wyposażenia należącego do rezerwy wyposażenia technicznego obejmującego wyposażenie będące własnością państw członkowskich albo Agencji oraz wyposażenie, którego współwłaścicielami są państwa członkowskie i Agencja, dla potrzeb kontroli granic zewnętrznych lub powrotów.
2. Dyrektor Wykonawczy określa minimalną ilość wyposażenia technicznego w zależności od potrzeb Agencji, uwzględniając zwłaszcza zdolność do realizacji wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy, zgodnie z jej programem prac na dany rok.

Na podstawie uzasadnionych potrzeb oraz porozumienia z państwami członkowskimi Agencja zmienia minimalną ilość wyposażenia technicznego, jeżeli jest ona niewystarczająca do wykonania planu operacyjnego uzgodnionego na potrzeby wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy.
3. Rezerwa wyposażenia technicznego zawiera minimalną ilość wyposażenia technicznego danego typu, uznaną za niezbędną na potrzeby Agencji. Wyposażenie wpisane do rezerwy wyposażenia technicznego udostępnia się podczas wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych lub interwencji powrotowych.
4. Państwa członkowskie wnoszą wkład do rezerwy wyposażenia technicznego. Wkład państw członkowskich w rezerwę wyposażenia technicznego i jego udostępnianie na potrzeby konkretnych operacji planowane są na podstawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Na wniosek Agencji państwa członkowskie udostępniają swoje wyposażenie techniczne zgodnie z tymi porozumieniami i w zakresie, w jakim to wyposażenie stanowi część minimalnej ilości wyposażenia technicznego przewidzianą na dany rok, chyba że stoją w obliczu wyjątkowej sytuacji w znaczący sposób wpływającej na możliwość realizacji zadań krajowych. Wniosek taki składa się co najmniej 30 dni przed udostępnieniem. Wkład w rezerwę wyposażenia technicznego jest poddawany corocznemu przeglądowi.
5. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd podejmuje co roku decyzję w sprawie zasad dotyczących wyposażenia technicznego, w tym również wymaganych minimalnych ilości wyposażenia technicznego danego typu ogółem, warunków udostępniania oraz zwrotu kosztów. Do celów budżetowych Zarząd podejmuje taką decyzję w terminie 30 dni od daty przyjęcia rocznego programu prac.
6. Dyrektor Wykonawczy informuje Zarząd na każdym jego posiedzeniu o składzie i udostępnieniu wyposażenia należącego do rezerwy wyposażenia technicznego. W przypadku gdy minimalna ilość wyposażenia technicznego nie zostanie osiągnięta, Dyrektor Wykonawczy niezwłocznie informuje o tym Zarząd. Zarząd w trybie pilnym podejmuje decyzję o ustaleniu priorytetów w zakresie udostępniania wyposażenia technicznego i podejmuje niezbędne działania w celu uzupełnienia stwierdzonych niedoborów. Zarząd informuje Komisję o stwierdzonych niedoborach i podjętych działaniach. Komisja informuje o tym następnie Parlament Europejski i Radę przedstawiając własną ocenę sytuacji.
7. Agencja corocznie informuje Parlament Europejski o ilości wyposażenia technicznego, które każde państwo członkowskie przekazało do rezerwy wyposażenia technicznego zgodnie z niniejszym artykułem.

8. Państwa członkowskie rejestrują w rezerwie wyposażenia technicznego wszystkie środki transportu i wyposażenie operacyjne zakupione w ramach działań szczegółowych Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014⁴⁵ lub innych dedykowanych środków finansowych Unii udostępnionych państwom członkowskim w celu zwiększenia zdolności operacyjnej Agencji. To wyposażenie techniczne stanowi część minimalnej ilości wyposażenia technicznego w danym roku.
- Państwa członkowskie udostępniają to wyposażenie techniczne do uruchomienia przez Agencję na jej wniosek i nie mogą powoływać się na sytuację wyjątkową, o której mowa w ust. 4.
9. Agencja zarządza rejestrami rezerwy wyposażenia technicznego w następujący sposób:
- a) podział ze względu na typ wyposażenia i rodzaj operacji;
 - b) podział ze względu na właściciela (państwo członkowskie, Agencja, inni);
 - c) ilość wymaganego wyposażenia ogółem;
 - d) wymogi w zakresie personelu do obsługi, jeśli ma to zastosowanie;
 - e) inne informacje, takie jak szczegóły rejestracji, wymogi w zakresie transportu i konserwacji, mające zastosowanie krajowe systemy eksportu, instrukcje techniczne lub inne informacje istotne z punktu widzenia właściwego użytkowania wyposażenia.
10. Agencja w 100 % finansuje udostępnianie wyposażenia technicznego, które stanowi część minimalnej ilości wyposażenia technicznego dostarczanego przez dane państwo członkowskie w danym roku. Udostępnianie wyposażenia technicznego, które nie jest częścią minimalnej ilości wyposażenia technicznego, jest współfinansowane przez Agencję maksymalnie do wysokości 75 % wydatków kwalifikowalnych, przy uwzględnieniu szczególnej sytuacji w państwie członkowskim udostępniającym takie wyposażenie techniczne.

Artykuł 39

Zadania i uprawnienia członków zespołów

1. Członkowie zespołów mogą wykonywać wszelkie zadania i korzystać z wszelkich uprawnień w zakresie kontroli granicznej i powrotów, a także konieczne do realizacji celów odpowiednio rozporządzenia (WE) nr 562/2006 i dyrektywy 2008/115/WE.
2. Podczas wykonywania swoich zadań i korzystania ze swoich uprawnień członkowie zespołów przestrzegają prawa Unii i prawa międzynarodowego oraz praw podstawowych i prawa krajowego przyjmującego państwa członkowskiego.
3. Członkowie zespołów mogą wykonywać zadania i korzystać z uprawnień jedynie na polecenie i, co do zasady, w obecności funkcjonariuszy straży granicznej lub pracowników przyjmującego państwa członkowskiego realizujących zadania

⁴⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

w dziedzinie powrotów, o ile przyjmujące państwo członkowskie nie upoważni ich do działania w jego imieniu.

4. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołów noszą własne umundurowanie. O ich udziale we wspólnej operacji, projekcie pilotażowym, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej lub interwencji powrotowej świadczy niebieska opaska z insygniami Unii i Agencji. Aby umożliwić organom krajowym przyjmującego państwa członkowskiego stwierdzenie tożsamości członków zespołów, noszą oni przez cały czas dokument akredytacyjny, który okazują na żądanie.
5. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołów mogą nosić broń służbową, amunicję i wyposażenie w zakresie, w jakim są do tego upoważnieni na mocy przepisów krajowych rodzimego państwa członkowskiego. Przyjmujące państwo członkowskie może jednak zakazać noszenia pewnych rodzajów broni służbowej, amunicji i wyposażenia, pod warunkiem że na mocy jego ustawodawstwa taki sam zakaz stosuje się do jego własnych funkcjonariuszy straży granicznej lub pracowników realizujących zadania w dziedzinie powrotów. Przed oddelegowaniem członków zespołów przyjmujące państwo członkowskie informuje Agencję o dopuszczalnych rodzajach broni służbowej, amunicji i wyposażenia oraz warunkach ich użycia. Agencja udostępnia te informacje państwom członkowskim.
6. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołów są uprawnieni do użycia siły, w tym posługiwania się bronią służbową, amunicją i wyposażeniem, za zgodą rodzimego państwa członkowskiego i przyjmującego państwa członkowskiego, w obecności funkcjonariuszy straży granicznej przyjmującego państwa członkowskiego i zgodnie z prawem krajowym przyjmującego państwa członkowskiego. Przyjmujące państwo członkowskie może, za zgodą rodzimego państwa członkowskiego, upoważnić członków zespołów do użycia siły bez obecności funkcjonariuszy straży granicznej przyjmującego państwa członkowskiego.
7. Broń służbowa, amunicja i wyposażenie mogą zostać użyte w uzasadnionej obronie własnej oraz w obronie członków zespołów lub innych osób, zgodnie z prawem krajowym przyjmującego państwa członkowskiego.
8. Do celów niniejszego rozporządzenia przyjmujące państwo członkowskie upoważnia członków zespołów do korzystania ze swoich krajowych i europejskich baz danych, z których korzystanie jest konieczne do dokonywania odprawy granicznej, ochrony granicy i powrotów. Członkowie zespołów korzystają wyłącznie z tych danych, które są niezbędne do wykonywania ich zadań i korzystania przez nich z uprawnień. Przed oddelegowaniem członków zespołów przyjmujące państwo członkowskie informuje Agencję o tym, jakie krajowe i europejskie bazy danych mogą zostać wykorzystane. Agencja udostępnia te informacje wszystkim państwom członkowskim biorącym udział w operacji wsparcia.

Korzystanie z baz danych odbywa się zgodnie z przepisami prawa Unii oraz prawa krajowego przyjmującego państwa członkowskiego w zakresie ochrony danych.

9. Decyzje o odmowie wjazdu zgodnie z art. 13 rozporządzenia (WE) nr 562/2006 podejmują wyłącznie funkcjonariusze straży granicznej przyjmującego państwa członkowskiego lub członkowie zespołów upoważnieni przez przyjmujące państwo członkowskie do działania w jego imieniu.

Artykuł 40

Dokument akredytacyjny

1. Agencja, we współpracy z przyjmującym państwem członkowskim, wydaje członkom zespołów dokument w języku urzędowym przyjmującego państwa członkowskiego i innym języku urzędowym instytucji Unii, który umożliwia stwierdzenie ich tożsamości oraz stanowi dowód na to, że jego posiadacz jest uprawniony do wykonywania zadań i korzystania z uprawnień, o których mowa w art. 39. Dokument ten zawiera następujące informacje dotyczące każdego członka zespołów:
 - a) nazwisko i obywatelstwo;
 - b) stopień lub nazwę stanowiska;
 - c) aktualne zdjęcie w formacie cyfrowym; oraz
 - d) zadania, do realizacji których jest upoważniony.
2. Dokument jest zwracany Agencji po zakończeniu wspólnej operacji, projektu pilotażowego, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej lub interwencji powrotowej.

Artykuł 41

Odpowiedzialność cywilna

1. W przypadku gdy członkowie zespołów działają w przyjmującym państwie członkowskim, ponosi ono zgodnie ze swoim prawem krajowym odpowiedzialność za wszelkie szkody spowodowane przez nich podczas operacji.
2. W przypadku gdy tego rodzaju szkoda została spowodowana rażącym niedbalstwem lub umyślnym naruszeniem przepisów, przyjmujące państwo członkowskie może zwrócić się do rodzimego państwa członkowskiego w celu uzyskania od niego zwrotu wszelkich kwot wypłaconych ofiarom lub osobom uprawnionym w ich imieniu.
3. Bez uszczerbku dla wykonywania swoich praw względem osób trzecich, każde państwo członkowskie odstępuje od wszelkich roszczeń wobec przyjmującego państwa członkowskiego lub jakiegokolwiek innego państwa członkowskiego z tytułu poniesionych szkód, z wyjątkiem przypadków rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów.
4. Wszelkie spory pomiędzy państwami członkowskimi dotyczące stosowania ust. 2 i 3, które nie mogą być rozwiązane w drodze negocjacji, są przez nie przedkładane Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z art. 273 Traktatu.
5. Bez uszczerbku dla wykonywania swoich praw względem osób trzecich Agencja pokrywa koszty związane ze szkodami dotyczącymi wyposażenia Agencji poniesionymi w okresie trwania operacji, z wyjątkiem przypadków rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów.

Artykuł 42

Odpowiedzialność karna

Podczas wspólnej operacji, projektu pilotażowego, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej lub interwencji powrotowej członków zespołów traktuje się tak samo jak funkcjonariuszy przyjmującego państwa członkowskiego w odniesieniu do wszelkich ewentualnych przestępstw popełnionych przeciwko nim lub przez nich.

SEKCJA 2

WYMIANA INFORMACJI I OCHRONA DANYCH

Artykuł 43

Systemy wymiany informacji

1. Agencja może podjąć wszystkie niezbędne środki w celu ułatwienia wymiany informacji istotnych dla jej zadań z Komisją i państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, z właściwymi agencjami Unii. Opracowuje i stosuje ona system informacyjny umożliwiający wymianę informacji niejawnych z tymi podmiotami, w tym również w zakresie danych osobowych, o których mowa w art. 44, 46, 47 i 48, zgodnie z decyzją Rady 2001/264/WE⁴⁶ oraz decyzją Komisji (UE, Euratom) 2015/444⁴⁷.
2. Agencja może podjąć wszystkie niezbędne środki w celu ułatwienia wymiany informacji istotnych dla jej zadań ze Zjednoczonym Królestwem i Irlandią, jeżeli dotyczą one działań, w których te państwa uczestniczą zgodnie z art. 50 i art. 61 ust. 4.

Artykuł 44

Ochrona danych

1. Agencja stosuje rozporządzenie (WE) nr 45/2001 podczas przetwarzania danych osobowych.
2. Zarząd ustanawia środki mające na celu umożliwienie stosowania przez Agencję rozporządzenia (WE) nr 45/2001, w tym również środki dotyczące inspektora ochrony danych Agencji. Środki te ustanawia się po konsultacji z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych.
3. Bez uszczerbku dla art. 46, 47 i 48 Agencja może przetwarzać dane osobowe w celach administracyjnych.
4. Bez uszczerbku dla art. 47, zakazuje się przekazywania danych osobowych przetwarzanych przez Agencję oraz dalszego przekazywania przez państwa członkowskie do władz państw trzecich lub osób trzecich danych osobowych przetwarzanych w ramach niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 45

Cele przetwarzania danych osobowych

⁴⁶ Decyzja Rady 2001/264/WE z dnia 19 marca 2001 r. w sprawie przyjęcia przepisów Rady dotyczących bezpieczeństwa (Dz.U. L 101 z 11.4.2001, s. 1).

⁴⁷ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

1. Agencja może przetwarzać dane osobowe jedynie do poniższych celów:
 - a) realizacji zadań polegających na organizacji i koordynacji wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami zgodnie z art. 46;
 - b) realizacji zadań polegających na organizacji i koordynacji operacji powrotowych i interwencji powrotowych zgodnie z art. 47;
 - c) ułatwiania wymiany informacji z państwami członkowskimi, Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azyłu, Europlem lub Eurojustem zgodnie z art. 46;
 - d) analizy ryzyka przeprowadzonej przez Agencję zgodnie z art. 10;
 - e) identyfikacji i śledzenia statków w ramach EUROSUR-u zgodnie z art. 48.
2. Wszelkie przetwarzanie danych osobowych odbywa się zgodnie z zasadą proporcjonalności i jest ściśle ograniczone do tych danych osobowych, które są wymagane do celów, o których mowa w ust. 1.
3. Państwo członkowskie lub inna agencja Unii przekazująca dane osobowe Agencji określa cel lub cele ich przetwarzania, o których mowa w ust. 1. Jeżeli tego nie uczyniły, Agencja, zasięgnąwszy opinii zainteresowanego dostawcy danych osobowych, przetwarza je w celu określenia ich niezbędności w odniesieniu do celu lub celów ich dalszego przetwarzania, o których mowa w ust. 1. Agencja może przetwarzać informacje do celu innego niż określony w ust. 1 jedynie po uzyskaniu zgody podmiotu przekazującego dane.
4. Państwa członkowskie i inne agencje Unii mogą w chwili przekazywania danych osobowych wskazać wszelkie ograniczenia dostępu lub stosowania, ogólne lub szczegółowe, w tym w zakresie przekazywania, usuwania lub niszczenia. Jeżeli konieczność wprowadzenia takich ograniczeń pojawia się po przekazaniu danych, odpowiednio informują one o tym Agencję. Agencja przestrzega tych ograniczeń.

Artykuł 46

Przetwarzanie danych osobowych zgromadzonych podczas wspólnych operacji, projektów pilotażowych i szybkich interwencji na granicy oraz przez zespoły wspierające zarządzanie migracjami

1. Wykorzystywanie danych osobowych przez Agencję, zgromadzonych i przekazanych jej przez państwa członkowskie lub jej pracowników w ramach wspólnych operacji, projektów pilotażowych i szybkich interwencji na granicy, oraz przez zespoły wspierające zarządzanie migracjami ogranicza się do:
 - a) danych osobowych dotyczących osób podejrzanych przez właściwe organy państw członkowskich, w oparciu o uzasadnione przesłanki, o uczestnictwo w transgranicznych działaniach przestępczych, w tym w ułatwianiu działań związanych z nielegalną migracją, handlu ludźmi lub terroryzmem;
 - b) danych osobowych osób nielegalnie przekraczających granice zewnętrzne, których dane gromadzone są przez europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej, w tym w trakcie ich działań w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami;

- c) numerów rejestracyjnych, numerów telefonów lub numerów identyfikacyjnych statków, niezbędnych do badania i analizowania szlaków i metod wykorzystywanych do nieuregulowanej imigracji i przestępczości transgranicznej.
2. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, mogą być przetwarzane przez Agencję w następujących przypadkach:
- a) jeżeli konieczne jest przekazanie do Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europolu lub Eurojustu do wykorzystania zgodnie z ich odpowiednimi mandatami oraz zgodnie z art. 51;
- b) jeżeli konieczne jest przekazanie do organów właściwych państw członkowskich, odpowiedzialnych za kontrolę graniczną, migrację, azyl lub egzekwowanie prawa w celu wykorzystania zgodnie z prawem krajowym oraz krajowymi i unijnymi zasadami ochrony danych;
- c) o ile jest to konieczne w celu przygotowania analiz ryzyka.
3. Dane osobowe są usuwane natychmiast po ich przekazaniu do Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europolu lub Eurojustu lub do właściwych organów państw członkowskich, bądź po wykorzystaniu do przygotowania analiz ryzyka. Okres ich przechowywania nie może w żadnym przypadku przekroczyć trzech miesięcy od daty zgromadzenia tych danych. Dane umieszczane w wynikach analiz ryzyka są zanonimizowane.

Artykuł 47

Przetwarzanie danych osobowych w kontekście operacji powrotowych i interwencji powrotowych

1. Podczas wykonywania swoich zadań związanych z organizacją i koordynacją operacji powrotowych i prowadzenia interwencji powrotowych Agencja może przetwarzać dane osobowe osób powracających.
2. Przetwarzanie takich danych osobowych jest ściśle ograniczone do tych danych osobowych, które są wymagane do celów operacji powrotowych lub interwencji powrotowych.
3. Dane osobowe są usuwane natychmiast po osiągnięciu celu, dla którego zostały zgromadzone, nie później jednak niż 30 dni po zakończeniu operacji powrotowej lub interwencji powrotowej.
4. W przypadku gdy dane osobowe osób powracających nie zostały przekazane przewoźnikowi przez państwo członkowskie, Agencja może przekazać takie dane.

Artykuł 48

Przetwarzanie danych osobowych w ramach EUROSUR-u

Agencja może przetwarzać dane osobowe zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1052/2013.

Artykuł 49

Zasady bezpieczeństwa w zakresie ochrony informacji niejawnych i informacji szczególnie chronionych nieobjętych klauzulą poufności

1. Agencja stosuje przepisy Komisji dotyczące bezpieczeństwa określone w decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/444⁴⁸. Przepisy te mają zastosowanie między innymi do wymiany, przetwarzania i przechowywania informacji niejawnych.
2. Agencja stosuje przepisy bezpieczeństwa dotyczące przetwarzania szczególnie chronionych informacji jawnych określone w decyzji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu i wprowadzone w życie przez Komisję. Zarząd ustanawia środki mające na celu umożliwienie stosowania tych przepisów bezpieczeństwa.

SEKCJA 3

WSPÓŁPRACA ZE STRONY AGENCJI

Artykuł 50

Współpraca z Irlandią i Zjednoczonym Królestwem

1. Agencja ułatwia współpracę operacyjną państw członkowskich z Irlandią i Zjednoczonym Królestwem w szczególnych działaniach.
2. Pomoc, która zostanie zapewniona przez Agencję zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. j), k) i l), obejmuje organizowanie wspólnych operacji powrotowych państw członkowskich, w których Irlandia albo Zjednoczone Królestwo, lub obydwa te państwa, również uczestniczą.
3. Stosowanie niniejszego rozporządzenia do granic Gibraltaru jest zawieszone do dnia osiągnięcia porozumienia w sprawie zakresu środków dotyczących przekraczania przez osoby granic zewnętrznych.

Artykuł 51

Współpraca z instytucjami, agencjami, organami i urzędami Unii oraz organizacjami międzynarodowymi

1. Agencja współpracuje z Komisją, innymi instytucjami Unii, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, Europolem, Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Eurojustem, Centrum Satelitarnym Unii Europejskiej, Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego oraz Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa, a także innymi agencjami, organami i urzędami Unii w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem, zwłaszcza w celu zapobiegania i zwalczania nielegalnej imigracji i przestępczości transgranicznej, w tym ułatwiania nielegalnej imigracji, handlu ludźmi i terroryzmu.

W tym celu Agencja może współpracować z organizacjami międzynarodowymi właściwymi w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem.

⁴⁸ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

2. Taka współpraca odbywa się w ramach porozumień roboczych zawartych z tymi organami. Takie porozumienia wymagają uzyskania wcześniejszego zatwierdzenia przez Komisję. W każdym przypadku Agencja informuje Parlament Europejski o wszelkich takich porozumieniach.
3. Agencja współpracuje z Komisją w zakresie działań realizowanych w ramach unii celnej, o ile te działania, w tym zarządzanie ryzykiem celnym, mogą wspomóc wdrożenie tego rozporządzenia, choć pozostają poza jego zakresem.
4. Instytucje, agencje, organy i urzędy Unii oraz organizacje międzynarodowe, o których mowa w ust. 1, wykorzystują informacje uzyskane od Agencji jedynie w ramach swoich kompetencji i z poszanowaniem praw podstawowych, w tym wymogów ochrony danych. Dalsze przekazywanie lub przekazywanie w inny sposób danych osobowych przetwarzanych przez Agencję innym agencjom lub organom Unii odbywa się na podstawie specjalnych porozumień roboczych dotyczących wymiany danych osobowych oraz z zastrzeżeniem uprzedniej zgody Europejskiego Inspektora Ochrony Danych. W odniesieniu do wykorzystywania informacji niejawnych w takich porozumieniach zapewnia się, że instytucje, organy, urzędy i agencje Unii oraz organizacje międzynarodowe stosują zasady i standardy bezpieczeństwa równoważne do stosowanych przez Agencję.
5. Agencja może również, za zgodą zainteresowanych państw członkowskich, zaprosić obserwatorów z instytucji, agencji, organów i urzędów Unii lub organizacji międzynarodowych do uczestnictwa w swoich działaniach, zwłaszcza we wspólnych operacjach i projektach pilotażowych, analizie ryzyka i szkoleniach, w zakresie, w jakim ich obecność jest zgodna z celami tych działań, może przyczynić się do poprawy współpracy i wymiany najlepszych praktyk i nie ma wpływu na ogólne bezpieczeństwo i poziom ochrony tych działań. Udział tych obserwatorów w analizie ryzyka i szkoleniach może mieć miejsce wyłącznie za zgodą zainteresowanych państw członkowskich. W odniesieniu do wspólnych operacji i projektów pilotażowych udział obserwatorów wymaga zgody przyjmującego państwa członkowskiego. Szczegółowe zasady uczestnictwa obserwatorów włącza się do planu operacyjnego. Agencja zapewnia takim obserwatorom odpowiednie szkolenia przed rozpoczęciem ich udziału w działaniach.

Artykuł 52

Współpraca europejska w zakresie funkcji straży przybrzeżnej

1. Agencja, we współpracy z Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa oraz Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego, wspiera krajowe organy wykonujące funkcje straży przybrzeżnej na poziomie krajowym i unijnym oraz, o ile to właściwe, na poziomie międzynarodowym poprzez:
 - a) udostępnianie informacji pozyskiwanych dzięki łączeniu i analizowaniu danych dostępnych w systemach zgłaszania statków i innych systemach informacyjnych prowadzonych przez agencje lub im udostępnianych, zgodnie z ich odpowiednimi podstawami prawnymi i bez uszczerbku dla prawa własności państw członkowskich do danych;
 - b) zapewnianie usług nadzoru i komunikacji opartych na najnowszej technologii, w tym infrastruktury kosmicznej i naziemnej oraz czujników montowanych na

wszelkich platformach, na przykład zdalnie kierowanych bezzałogowych systemach powietrznych;

c) tworzenie potencjału za pomocą opracowywania wytycznych, zaleceń i najlepszych praktyk, a także wspieranie szkoleń i wymiany pracowników w celu wzmocnienia wymiany informacji i współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej;

d) udostępnianie potencjałów, w tym planowanie i realizację operacji wielofunkcyjnych oraz udostępnianie aktywów i innych zdolności między sektorami i ponad granicami.

2. Warunki współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej między Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej a Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego są określane w porozumieniach roboczych zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do agencji.
3. Komisja może przyjąć, w formie zalecenia, podręcznik praktyczny dotyczący współpracy europejskiej w zakresie funkcji straży przybrzeżnej, zawierający wskazówki, zalecenia i najlepsze praktyki w zakresie wymiany informacji oraz współpracy na poziomie krajowym, unijnym i międzynarodowym.

Artykuł 53

Współpraca z państwami trzecimi

1. W kwestiach objętych działaniami Agencji i w zakresie wymaganym do wypełniania jej zadań Agencja ułatwia i wspiera współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi w ramach polityki stosunków zewnętrznych Unii, w tym również w odniesieniu do ochrony praw podstawowych. Agencja i państwa członkowskie przestrzegają norm i standardów co najmniej równoważnych normom i standardom ustanowionym w prawodawstwie Unii, także wtedy, gdy współpraca z państwami trzecimi ma miejsce na terytorium tych państw. Ustanowienie współpracy z państwami trzecimi służy promowaniu europejskich standardów w zakresie zarządzania granicami i powrotów.
2. Agencja może współpracować z organami państw trzecich właściwymi w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem, z wykorzystaniem wsparcia i koordynacji delegatur Unii, a także w ramach porozumień roboczych zawartych z tymi organami, zgodnie prawem i polityką Unii. Te porozumienia robocze dotyczą zarządzania współpracą operacyjną. Takie ustalenia wymagają uzyskania wcześniejszego zatwierdzenia przez Komisję.
3. W sytuacjach wymagających wzmocnionej pomocy technicznej i operacyjnej Agencja może koordynować współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi oraz ma możliwość realizacji wspólnych operacji na granicach zewnętrznych, obejmujących co najmniej jedno państwo członkowskie i jedno państwo trzecie sąsiadujące z tymi państwami członkowskimi pod warunkiem uzyskania zgody tego sąsiadującego państwa trzeciego, w tym na jego terytorium. Komisję informuje się o takich działaniach.

4. Agencja współpracuje z właściwymi organami państw trzecich w dziedzinie powrotów, w tym nabywania dokumentów podróży.
5. Agencja może również, za zgodą zainteresowanych państw członkowskich, zapraszać obserwatorów z państw trzecich do uczestnictwa w jej działaniach na granicach zewnętrznych, o których mowa w art. 13, operacjach powrotowych, o których mowa w art. 27, interwencjach powrotowych, o których mowa w art. 32, oraz szkoleniach, o których mowa w art. 35, w zakresie, w jakim ich obecność jest zgodna z celami tych działań, może przyczynić się do poprawy współpracy i wymiany najlepszych praktyk i nie ma wpływu na ogólne bezpieczeństwo tych działań. Udział tych obserwatorów może mieć miejsce wyłącznie za zgodą zainteresowanych państw członkowskich w przypadku działań, o których mowa w art. 13, 27 i 35, i jedynie za zgodą przyjmującego państwa członkowskiego w przypadku działań, o których mowa w art. 13 i 32. Szczegółowe zasady uczestnictwa obserwatorów włącza się do planu operacyjnego. Agencja zapewnia takim obserwatorom odpowiednie szkolenia przed rozpoczęciem ich udziału w działaniach.
6. Agencja uczestniczy we wdrażaniu porozumień międzynarodowych zawartych przez Unię z państwami trzecimi w ramach polityki stosunków zewnętrznych Unii oraz w odniesieniu do kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem.
7. Agencja może korzystać z finansowania Unii zgodnie z przepisami stosownych instrumentów wspierających politykę stosunków zewnętrznych Unii. Agencja może realizować i finansować w państwach trzecich projekty pomocy technicznej dotyczące kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem.
8. Zawierając umowy dwustronne z państwami trzecimi, państwa członkowskie mogą, w porozumieniu z Agencją, włączyć do nich postanowienia dotyczące roli i kompetencji Agencji zgodne z niniejszym rozporządzeniem, zwłaszcza w odniesieniu do uprawnień wykonawczych członków europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej oddelegowywanych przez Agencję podczas wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych lub interwencji powrotowych. Państwa członkowskie informują Komisję o takich postanowieniach.
9. Agencja informuje Parlament Europejski o działaniach, o których mowa w ust. 2 i 3.

Artykuł 54

Oficerowie łącznikowi w państwach trzecich

1. Agencja może oddelegować ekspertów będących jej pracownikami do państw trzecich jako oficerów łącznikowych, którzy powinni być objęci możliwie najwyższą ochroną, aby mogli wykonywać swoje obowiązki. Wchodzą oni w skład lokalnych lub regionalnych sieci współpracy oficerów łącznikowych ds. imigracji i specjalistów ds. bezpieczeństwa Unii i państw członkowskich, w tym sieci tworzonej na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 377/2004⁴⁹.
2. W ramach polityki stosunków zewnętrznych Unii priorytetowy charakter ma oddelegowanie oficerów łącznikowych do tych państw trzecich, które, jak wynika

⁴⁹ Rozporządzenie Rady (WE) 377/2004 z dnia 19 lutego 2004 r. w sprawie utworzenia sieci oficerów łącznikowych ds. imigracji (Dz.U. L 64 z 2.3.2004, s. 1).

z analizy ryzyka, stanowią kraj pochodzenia lub tranzytu w odniesieniu do nielegalnej imigracji. Na zasadzie wzajemności Agencja może również przyjmować oficerów łącznikowych oddelegowywanych przez te państwa trzecie. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd przyjmuje co roku wykaz priorytetów. Oddelegowanie oficerów łącznikowych zatwierdzone jest przez Zarząd.

3. Zgodnie z prawem Unii i z prawami podstawowymi do zadań oficerów łącznikowych Agencji należy nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z właściwymi organami w państwach trzecich, do których zostali przydzieleni, z myślą o przyczynieniu się do zapobiegania i zwalczania nielegalnej imigracji oraz do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Oficerowie łącznikowi ściśle koordynują swoje działania z delegaturami Unii.
4. Decyzja o oddelegowaniu oficerów łącznikowych do państw trzecich jest uzależniona od otrzymania uprzedniej opinii Komisji, a Parlament Europejski jest w pełni informowany o tych działaniach najszybciej jak to możliwe.

SEKCJA 4

RAMY OGÓLNE I ORGANIZACJA AGENCJI

Artykuł 55

Status prawny i siedziba

1. Agencja jest organem Unii. Ma ona osobowość prawną.
2. W każdym z państw członkowskich Agencja korzysta ze zdolności prawnej w najszerszym zakresie przyznawanym osobom prawnym na mocy ustawodawstw krajowych. Może ona, w szczególności, nabywać lub zbywać mienie ruchome i nieruchomości oraz być stroną postępowań sądowych.
3. Agencja jest niezależna w odniesieniu do kwestii operacyjnych i technicznych.
4. Jest ona reprezentowana przez swojego Dyrektora Wykonawczego.
5. Siedzibą Agencji jest Warszawa, Polska z zastrzeżeniem realizacji art. 56.

Artykuł 56

Porozumienie w sprawie siedziby

1. Niezbędne ustalenia dotyczące pomieszczeń, które mają zostać przekazane Agencji w państwie członkowskim, w którym znajduje się jej siedziba, oraz obiektów, które mają być udostępnione przez to państwo członkowskie, jak również szczegółowe przepisy mające zastosowanie w państwie członkowskim do Dyrektora Wykonawczego, Zastępcy Dyrektora Wykonawczego, członków Zarządu, pracowników Agencji i członków ich rodzin określa porozumienie w sprawie siedziby między Agencją a państwem członkowskim, w którym znajduje się jej siedziba.
2. Porozumienie w sprawie siedziby zostaje zawarte po uzyskaniu zgody Zarządu i nie później niż w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3. Państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba Agencji, zapewnia najlepsze możliwe warunki w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania Agencji, w tym wielojęzyczne kształcenie o orientacji europejskiej i odpowiednie połączenia transportowe.

Artykuł 57

Personel

1. Regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej i warunki zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej oraz zasady przyjęte wspólnie przez instytucje Unii odnośnie do stosowania tego regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia innych pracowników Unii mają zastosowanie do pracowników Agencji.
2. Do celów wykonania art. 21 i art. 32 ust. 6 jedynie pracownik Agencji podlegający regulaminowi pracowniczemu urzędników Unii Europejskiej lub tytułowi II warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej może zostać mianowany na stanowisko oficera koordynującego lub oficera łącznikowego. Do celów wykonania art. 19 ust. 8 jedynie eksperci krajowi lub funkcjonariusze straży granicznej oddelegowani przez państwo członkowskie do Agencji mogą zostać wyznaczeni do przydzielenia do europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej. Zgodnie z tym artykułem Agencja wyznacza ekspertów krajowych, których przydziela się do europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej.
3. Zarząd przyjmuje niezbędne środki wykonawcze w porozumieniu z Komisją zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej.
4. Zarząd może przyjąć przepisy mające na celu umożliwienie oddelegowywania ekspertów krajowych i funkcjonariuszy straży granicznej z państw członkowskich do Agencji. Przepisy te uwzględniają wymogi art. 19 ust. 8, a zwłaszcza fakt, że oddelegowani eksperci krajowi lub funkcjonariusze straży granicznej są traktowani jak członkowie zespołów oraz wykonują zadania i posiadają uprawnienia przewidziane w art. 39. Obejmują one przepisy dotyczące warunków oddelegowania.

Artykuł 58

Przywileje i immunitety

Do Agencji i jej pracowników stosuje się Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej.

Artykuł 59

Odpowiedzialność

1. Odpowiedzialność umowną Agencji reguluje prawo właściwe dla danej umowy.
2. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do rozpoznania sporów na podstawie klauzuli arbitrażowej zamieszczonej w umowie zawartej przez Agencję.
3. W przypadku odpowiedzialności pozaumownej Agencja naprawia każdą szkodę wyrządzoną przez jej jednostki lub jej pracowników przy wykonywaniu ich

obowiązków zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla ustawodawstw państw członkowskich.

4. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do rozpoznawania sporów dotyczących naprawienia szkody określonej w ust. 3.
5. Odpowiedzialność osobistą pracowników wobec Agencji regulują przepisy ustanowione w Regulaminie pracowniczym urzędników Unii Europejskiej i warunkach zatrudnienia innych pracowników Unii mających do nich zastosowanie.

Artykuł 60

Struktura administracyjna i zarządcza Agencji

Struktura administracyjna i zarządcza Agencji obejmuje:

- a) Zarząd;
- b) Dyrektora Wykonawczego;
- c) Radę Nadzorczą;
- d) Forum Konsultacyjne; oraz
- e) urzędnika ds. praw podstawowych.

Artykuł 61

Funkcje Zarządu

1. Zarząd dokonuje następujących czynności:
 - a) mianuje Dyrektora Wykonawczego na wniosek Komisji zgodnie z art. 68;
 - b) mianuje członków Rady Nadzorczej zgodnie z art. 69 ust. 2;
 - c) przyjmuje decyzje ustanawiające środki naprawcze zgodnie z art. 12 ust. 6;
 - d) przyjmuje roczne sprawozdanie ogólne Agencji z działalności za poprzedni rok i przesyła je, najpóźniej do dnia 1 lipca, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu; roczne sprawozdanie ogólne z działalności podaje się do wiadomości publicznej;
 - e) przed dniem 30 listopada każdego roku, po uwzględnieniu opinii Komisji, przyjmuje, większością dwóch trzecich głosów swoich członków uprawnionych do głosowania, jednolity dokument programowy zawierający program wieloletni Agencji i jej program prac na kolejny rok i przesyła go Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komisji;
 - f) ustanawia procedury podejmowania przez Dyrektora Wykonawczego decyzji dotyczących zadań operacyjnych Agencji;
 - g) przyjmuje większością dwóch trzecich głosów swoich członków uprawnionych do głosowania roczny budżet Agencji i wykonuje inne funkcje w odniesieniu do budżetu Agencji, zgodnie z sekcją 5 niniejszego rozdziału;
 - h) wykonuje uprawnienia dyscyplinarne w stosunku do Dyrektora Wykonawczego oraz – w porozumieniu z Dyrektorem Wykonawczym – w stosunku do Zastępcy Dyrektora;

- i) ustanawia swój regulamin wewnętrzny;
 - j) określa strukturę organizacyjną Agencji i przyjmuje politykę kadrową Agencji, w szczególności wieloletni plan w zakresie polityki kadrowej. Zgodnie ze stosownymi przepisami rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002⁵⁰ wieloletni plan w zakresie polityki kadrowej jest przedstawiany Komisji i władzy budżetowej po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji;
 - k) przyjmuje strategię zwalczania nadużyć finansowych, proporcjonalną do ryzyka nadużyć finansowych, uwzględniając koszty i korzyści środków planowanych do wdrożenia;
 - l) przyjmuje wewnętrzny regulamin zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi w odniesieniu do swoich członków;
 - m) wykonuje zgodnie z ust. 7, w odniesieniu do pracowników Agencji, uprawnienia powierzone organowi powołującemu na mocy regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej oraz organowi upoważnionemu do zawierania umów o pracę („organowi powołującemu”) na mocy warunków zatrudnienia innych pracowników Unii;
 - n) przyjmuje odpowiednie przepisy wykonawcze w celu stosowania Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej i warunków zatrudnienia innych pracowników Unii, zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego;
 - o) zapewnia odpowiednie działania następcze wynikające z ustaleń i zaleceń pochodzących z raportów z kontroli i ocen wewnętrznych i zewnętrznych, a także z dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF);
 - p) przyjmuje i regularnie dostosowuje plany komunikacji i rozpowszechniania informacji, o których mowa w art. 7 ust. 3, na podstawie analizy potrzeb;
 - q) powołuje księgowego, zgodnie z Regulaminem pracowniczym urzędników Unii Europejskiej i warunkami zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, który zachowuje całkowitą niezależność w wykonywaniu swoich obowiązków.
- 2. Projekty decyzji w sprawie szczególnych działań Agencji, które mają być przeprowadzone na granicach zewnętrznych któregoś państwa członkowskiego lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, wymagają głosowania za ich przyjęciem przez członka Zarządu reprezentującego to państwo członkowskie.
 - 3. Zarząd może doradzać Dyrektorowi Wykonawczemu w każdej sprawie ściśle związanej z rozwojem zarządzania operacyjnego granicami zewnętrznymi i powrotami, w tym z działaniami dotyczącymi badań.
 - 4. Zarząd podejmuje decyzje odnośnie do uczestnictwa Irlandii lub Zjednoczonego Królestwa w określonych działaniach, na ich wniosek.
- Zarząd podejmuje decyzję w odniesieniu do każdego przypadku bezwzględną większością głosów członków z prawem głosu. Podejmując decyzję Zarząd rozważa, czy uczestnictwo Irlandii lub Zjednoczonego Królestwa przyczyni się do wykonania przedmiotowych działań. Decyzja określa wkład finansowy Irlandii lub

⁵⁰ Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w art. 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

Zjednoczonego Królestwa na rzecz działania, do którego odnosi się wniosek o uczestnictwo.

5. Zarząd co roku przesyła władzy budżetowej wszelkie informacje mające znaczenie dla wyniku procedur oceny przeprowadzonych przez Agencję.
6. Zarząd może ustanowić niewielką Radę Wykonawczą składającą się z Przewodniczącego Zarządu, jednego przedstawiciela Komisji i trzech członków Zarządu, wspomagającą go oraz Dyrektora Wykonawczego przy przygotowywaniu decyzji, programów i działań przyjmowanych przez Zarząd oraz, jeśli to konieczne podejmującą w pilnych przypadkach niektóre decyzje tymczasowe w imieniu Zarządu.
7. Zarząd przyjmuje, zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego, decyzję opartą na art. 2 ust. 1 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej oraz na art. 6 warunków zatrudnienia innych pracowników Unii, przekazującą właściwe uprawnienia organu powołującego na Dyrektora Wykonawczego i określającą warunki ewentualnego zawieszenia tego przekazania uprawnień. Dyrektor Wykonawczy jest uprawniony do dalszego przekazania tych uprawnień.

W sytuacji wyjątkowej Zarząd może w drodze decyzji tymczasowo zawiesić przekazanie uprawnień organu powołującego Dyrektorowi Wykonawczemu i osobom przez niego upoważnionym i wykonywać je samodzielnie lub przekazać je jednemu ze swoich członków lub pracownikowi innemu niż Dyrektor Wykonawczy.

Artykuł 62

Skład Zarządu

1. Nie naruszając postanowień ust. 3 w skład Zarządu wchodzi po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego oraz dwóch przedstawicieli Komisji, z których wszyscy mają prawo głosu. W tym celu każde państwo członkowskie wyznacza członka Zarządu, jak również jego zastępcę, który będzie reprezentować członka w razie jego nieobecności. Komisja wyznacza dwóch członków i ich zastępców. Kadencja trwa cztery lata. Kadencja może zostać przedłużona.
2. Członkowie Zarządu są powoływani na podstawie wysokiego poziomu odpowiedniego doświadczenia i fachowej wiedzy w dziedzinie współpracy operacyjnej dotyczącej zarządzania granicami i powrotów, biorąc pod uwagę odpowiednie umiejętności zarządcze, administracyjne i finansowe. Strony reprezentowane w Zarządzie podejmują wysiłki na rzecz ograniczenia zmian swoich przedstawicieli, aby zapewnić ciągłość pracy Zarządu. Dążą one do osiągnięcia zrównoważonej reprezentacji mężczyzn i kobiet w Zarządzie.
3. W Agencji uczestniczą kraje włączone we wdrażanie, stosowanie i rozwijanie dorobku Schengen. Każdy z tych krajów posiada w Zarządzie jednego przedstawiciela i jednego zastępcę. Na mocy stosownych postanowień umów dotyczących stowarzyszenia opracowano porozumienia, które określają charakter i zakres oraz szczegółowe zasady uczestnictwa tych krajów w pracy Agencji, w tym również postanowienia dotyczące wkładów finansowych i pracowników.

Programowanie wieloletnie i roczne programy prac

1. Zarząd do dnia 30 listopada każdego roku przyjmuje dokument programowy zawierający programowanie wieloletnie i program roczny Agencji na kolejny rok na podstawie projektu przedłożonego przez Dyrektora Wykonawczego, uwzględniając opinię Komisji oraz – w odniesieniu do programowania wieloletniego – po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego. Zarząd przekazuje ten dokument do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.
2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje ostateczne brzmienie po ostatecznym zatwierdzeniu budżetu ogólnego oraz, o ile to konieczne, jest odpowiednio dostosowywany.
3. W programowaniu wieloletnim określa się ogólny program strategiczny w średnim i długim okresie, w tym cele, oczekiwane rezultaty i wskaźniki wykonania, a także plan zasobów, w tym wieloletni budżet i zatrudnienie. W programowaniu wieloletnim określa się strategiczne obszary interwencji oraz wyjaśnia, jakie działania należy podjąć dla osiągnięcia celów. Obejmuje ono strategię stosunków z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, a także działania powiązane z tą strategią.
4. Programowanie wieloletnie realizowane jest za pomocą rocznych programów prac i, o ile to właściwe, jest dostosowywane w świetle wyników oceny, o której mowa w art. 80. Wyniki tych ocen są również uwzględniane, o ile to właściwe, w rocznym programie prac na kolejny rok.
5. Roczny program prac zawiera opis działań do sfinansowania, obejmujący szczegółowe cele i oczekiwane wyniki, w tym wskaźniki wykonania. Zawiera również informacje o środkach finansowych i zasobach ludzkich przeznaczanych na każde działanie, zgodnie z zasadami sporządzania budżetu zadaniowego i zarządzania kosztami działań. Roczny program prac jest spójny z programowaniem wieloletnim. Jasno wskazuje się w nim zadania dodane, zmienione lub usunięte w porównaniu z poprzednim rokiem budżetowym.
6. Roczny program prac jest przyjmowany zgodnie z programem działalności legislacyjnej Unii w odpowiednich obszarach zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów;
7. Jeżeli po przyjęciu rocznego programu prac Agencji powierzane jest nowe zadanie, Zarząd zmienia roczny program prac.
8. Wszelkie istotne zmiany rocznego programu prac przyjmowane są zgodne z tą samą procedurą, która ma zastosowanie do przyjmowania pierwotnego rocznego programu prac. Zarząd może powierzyć Dyrektorowi Wykonawczemu uprawnienie do wprowadzania innych niż istotne zmian do rocznego programu prac.

Przewodnictwo Zarządu

1. Zarząd wybiera Przewodniczącego i Zastępcę Przewodniczącego spośród swoich członków mających prawo głosu. Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego są wybierani większością dwóch trzecich członków Zarządu mających prawo głosu.

Zastępca Przewodniczącego zastępuje z urzędu Przewodniczącego w sytuacji, w której nie może on pełnić swoich obowiązków.

2. Mandat Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego wygasa odpowiednio wraz z ustaniem członkostwa Przewodniczącego lub Zastępcy Przewodniczącego w Zarządzie. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego przepisu kadencja Przewodniczącego lub Zastępcy Przewodniczącego trwa cztery lata. Mogą być oni wybrani ponownie tylko raz.

Artykuł 65

Posiedzenia

1. Posiedzenia Zarządu zwołuje jego Przewodniczący.
2. W obradach bez prawa głosu bierze udział Dyrektor Wykonawczy Agencji.
3. Zarząd odbywa przynajmniej dwa posiedzenia zwykłe w roku. Dodatkowo Zarząd zbiera się z inicjatywy Przewodniczącego na wniosek Komisji lub na wniosek co najmniej jednej trzeciej swoich członków.
4. Irlandia i Zjednoczone Królestwo są zapraszane na posiedzenia Zarządu.
5. Zarząd może zaprosić przedstawiciela Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych.
6. Zarząd może zaprosić na swoje posiedzenie w charakterze obserwatora dowolną osobę, której opinia może mieć znaczenie.
7. Z zastrzeżeniem przepisów regulaminu wewnętrznego, członkowie Zarządu mogą być wspomagani przez doradców lub ekspertów.
8. Obsługę sekretariatu Zarządu zapewnia Agencja.

Artykuł 66

Głosowanie

1. Nie naruszając postanowień art. 61 ust. 1 lit. e) i g), art. 64 ust. 1, jak również art. 68 ust. 2 i 4 Zarząd podejmuje swoje decyzje bezwzględną większością głosów swoich członków z prawem głosu.
2. Każdy członek ma jeden głos. Dyrektor Wykonawczy nie bierze udziału w głosowaniu. W przypadku nieobecności członka jego zastępca jest uprawniony do wykonywania jego prawa głosu.
3. Regulamin wewnętrzny określa szczegółowe przepisy dotyczące głosowania, zwłaszcza warunki działania przez członka w imieniu innego członka, jak również, w odpowiednich przypadkach, wymagania dotyczące kworum.
4. Kraje włączone we wdrażanie, stosowanie i rozwijanie dorobku Schengen mają ograniczone prawo głosu zgodnie z odpowiednimi porozumieniami. Aby umożliwić państwom stowarzyszonym wykonywanie ich prawa głosu, Agencja szczegółowo określa porządek obrad, wskazując punkty, w odniesieniu do których przyznano ograniczone prawo głosu.

Zadania i uprawnienia Dyrektora Wykonawczego

1. Agencją zarządza Dyrektor Wykonawczy, który jest całkowicie niezależny w wykonywaniu swoich obowiązków. Bez uszczerbku dla odpowiednich uprawnień Komisji i Zarządu Dyrektor Wykonawczy nie zwraca się o instrukcje do jakiegokolwiek rządu lub innego organu ani ich nie przyjmuje.
2. Parlament Europejski lub Rada mogą wezwać Dyrektora Wykonawczego do złożenia sprawozdania z wykonywania jego zadań, zwłaszcza dotyczących wdrażania i monitorowania strategii w zakresie praw podstawowych, rocznego sprawozdania ogólnego Agencji z działalności za ubiegły rok, programu prac na nadchodzący rok oraz programowania wieloletniego Agencji.
3. Dyrektor Wykonawczy posiada następujące zadania i uprawnienia:
 - a) przygotowuje i wprowadza w życie decyzje oraz programy i działania przyjęte przez Zarząd Agencji w granicach określonych niniejszym rozporządzeniem, przepisami wykonawczymi do niego oraz innymi stosownymi przepisami;
 - b) podejmuje wszelkie niezbędne kroki, włączając w to przyjęcie wewnętrznych instrukcji administracyjnych oraz publikację komunikatów w celu zapewnienia bieżącego administrowania i funkcjonowania Agencji zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia;
 - c) przygotowuje co roku dokument programowy i przedkłada go Zarządowi po zasięgnięciu opinii Komisji;
 - d) przygotowuje co roku roczne sprawozdanie ogólne z działalności Agencji i przedkłada je Zarządowi;
 - e) opracowuje projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji zgodnie z art. 75 oraz wykonuje budżet zgodnie z art. 76;
 - f) przekazuje swoje uprawnienia innym członkom personelu Agencji z zastrzeżeniem zasad, które zostaną przyjęte zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 61 ust. 1 lit. i);
 - g) przyjmuje decyzje w sprawie środków naprawczych zgodnie z art. 12 ust. 5, w tym służące zaproponowaniu państwom członkowskim wszczęcia i przeprowadzenia wspólnych operacji, szybkich interwencji na granicy i innych działań, o których mowa w art. 13 ust. 2;
 - h) ocenia, zatwierdza i koordynuje propozycje składane przez państwa członkowskie dotyczące wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy zgodnie z art. 14 ust. 3;
 - i) zapewnia realizację planu operacyjnego, o którym mowa w art. 15, 16 i 32 ust. 4;
 - j) ocenia składany przez państwo członkowskie wniosek o pomoc w formie zespołów wspierających zarządzanie migracjami i oszacowanie jego potrzeb we współpracy z właściwymi agencjami Unii zgodnie z art. 17 ust. 2;
 - k) zapewnia wykonanie decyzji Komisji, o której mowa w art. 18;
 - l) wycofuje finansowanie wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy bądź zawiesza lub kończy takie operacje zgodnie z art. 24;

- m) ocenia wyniki wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy zgodnie z art. 25;
 - n) określa minimalną ilość wyposażenia technicznego w zależności od swoich potrzeb, uwzględniając zwłaszcza zdolność do realizacji wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy zgodnie z art. 38 ust. 2;
 - o) przygotowuje plan działania będący następstwem wyników ze sprawozdań z kontroli i oceny wewnętrznej lub zewnętrznej, a także dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz składa sprawozdania z postępów dwa razy do roku Komisji oraz regularnie Zarządowi;
 - p) chroni interesy finansowe Unii poprzez stosowanie środków zapobiegawczych przeciwko nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom poprzez skuteczną kontrolę oraz – w razie wykrycia nieprawidłowości – odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, o ile to właściwe, poprzez nakładanie skutecznych, proporcjonalnych i odstrasających kar administracyjnych i finansowych;
 - q) opracowuje strategię Agencji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych i przedstawia ją Zarządowi do zatwierdzenia.
- 4. Dyrektor Wykonawczy jest odpowiedzialny za swoje działania przed Zarządem.
 - 5. Dyrektor Wykonawczy jest przedstawicielem prawnym Agencji.

Artykuł 68

Powoływanie Dyrektora Wykonawczego i Zastępcy Dyrektora Wykonawczego

- 1. Komisja zgłasza kandydatów na stanowisko Dyrektora Wykonawczego oraz Zastępcy Dyrektora Wykonawczego na podstawie listy powstałej po opublikowaniu ogłoszenia o wolnym stanowisku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz odpowiednio w prasie lub na stronach internetowych.
- 2. Dyrektor Wykonawczy jest powoływany przez Zarząd na podstawie osiągnięć oraz udokumentowanych umiejętności w zakresie administracji i zarządzania na wysokim szczeblu, jak również doświadczenia zawodowego na wyższym szczeblu w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów. Zarząd podejmuje decyzję większością dwóch trzecich głosów swoich członków z prawem głosu.

Zarząd ma prawo odwołania Dyrektora Wykonawczego na wniosek Komisji, zgodnie z tą samą procedurą.
- 3. Dyrektor Wykonawczy wspomagany jest przez Zastępcę Dyrektora Wykonawczego. Jeżeli Dyrektor Wykonawczy jest nieobecny lub niedysponowany, Zastępca Dyrektora Wykonawczego przejmuje jego obowiązki.
- 4. Zastępca Dyrektora Wykonawczego jest powoływany przez Zarząd na wniosek Komisji, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Wykonawczego, na podstawie osiągnięć oraz udokumentowanych odpowiednich umiejętności w zakresie administracji i zarządzania, jak również odpowiedniego doświadczenia zawodowego w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów. Zarząd podejmuje decyzję większością dwóch trzecich głosów swoich członków z prawem głosu.

Zarząd ma prawo odwołania Zastępcy Dyrektora Wykonawczego zgodnie z tą samą procedurą.

5. Kadencja Dyrektora Wykonawczego trwa pięć lat. Pod koniec tego okresu Komisja dokonuje oceny, uwzględniając ocenę pracy Dyrektora Wykonawczego oraz przyszłe zadania i wyzwania stojące przed Agencją.
6. Zarząd, działając na wniosek Komisji, w którym bierze się pod uwagę ocenę, o której mowa w ust. 5, może wydłużyć kadencję Dyrektora Wykonawczego tylko raz, na okres najwyżej pięciu lat.
7. Kadencja Zastępcy Dyrektora Wykonawczego trwa pięć lat. Może być ona wydłużona przez Zarząd na kolejną, najwyżej pięcioletnią kadencję wyłącznie raz.

Artykuł 69

Rada Nadzorcza

1. Rada Nadzorcza doradza Dyrektorowi Wykonawczemu:
 - a) w zakresie zaleceń przedstawianych przez Dyrektora Wykonawczego danemu państwu członkowskiemu, dotyczących wszczęcia i przeprowadzenia wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy zgodnie z art. 14 ust. 4;
 - b) w sprawie decyzji podejmowanych przez Dyrektora Wykonawczego wobec państw członkowskich, opartych na wynikach oceny narażenia przeprowadzonej przez Agencję zgodnie z art. 12;
 - c) w sprawie środków, jakie należy przyjąć dla realizacji w praktyce decyzji Komisji związanej z sytuacją wymagającą pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, w tym wyposażenia technicznego i pracowników niezbędnych dla osiągnięcia celów takiej decyzji zgodnie z art. 18 ust. 3.
2. Rada Nadzorcza składa się z Zastępcy Dyrektora Wykonawczego, czterech innych wyższych rangą urzędników Agencji wyznaczanych przez Zarząd oraz jednego z przedstawicieli Komisji w Zarządzie. Zastępca Dyrektora Wykonawczego przewodniczy Radzie Nadzorczej.
3. Rada Nadzorcza składa sprawozdania Zarządowi.

Artykuł 70

Forum Konsultacyjne

1. Agencja ustanawia Forum Konsultacyjne wspierające Dyrektora Wykonawczego i Zarząd w kwestiach związanych z prawami podstawowymi.
2. Agencja zaprasza Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców oraz inne właściwe organizacje do uczestnictwa w Forum Konsultacyjnym. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd podejmuje decyzję w sprawie składu i metod pracy Forum Konsultacyjnego oraz sposobów przekazywania mu informacji.
3. Zasięga się opinii Forum Konsultacyjnego w kwestiach związanych z dalszym rozwojem i wdrażaniem strategii w zakresie praw podstawowych, kodeksami postępowania i wspólnymi minimalnymi programami szkolenia.

4. Forum Konsultacyjne przygotowuje roczne sprawozdanie ze swoich działań. Sprawozdanie to jest podawane do wiadomości publicznej.
5. Forum Konsultacyjne ma dostęp do wszystkich informacji dotyczących poszanowania praw podstawowych, w tym poprzez realizację wizyt na miejscu w przypadku wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy, pod warunkiem uzyskania zgody przyjmującego państwa członkowskiego.

Artykuł 71

Urzędnik ds. praw podstawowych

1. Zarząd mianuje urzędnika ds. praw podstawowych posiadającego wymagane kwalifikacje i doświadczenie w dziedzinie praw podstawowych.
2. Urzędnik ds. praw podstawowych jest niezależny w pełnieniu swoich obowiązków urzędnika ds. praw podstawowych, składa sprawozdania bezpośrednio Zarządowi i współpracuje z Forum Konsultacyjnym. Urzędnik ds. praw podstawowych składa regularne sprawozdania stanowiące jego wkład w mechanizm monitorowania praw podstawowych.
3. W odniesieniu do planów operacyjnych sporządzonych zgodnie z art. 15, 16 i 32 ust. 4 zasięga się opinii urzędnika ds. praw podstawowych, który ma dostęp do wszystkich informacji dotyczących poszanowania praw podstawowych w odniesieniu do wszystkich działań Agencji.

Artykuł 72

Mechanizm skarg

1. Agencja we współpracy z urzędnikiem ds. praw podstawowych podejmuje niezbędne środki, aby ustanowić zgodnie z niniejszym artykułem mechanizm skarg, w celu monitorowania i zapewnienia przestrzegania praw podstawowych we wszystkich działaniach Agencji.
2. Każda osoba, która poniosła bezpośrednie szkody z powodu działań pracowników uczestniczących we wspólnej operacji, projekcie pilotażowym, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej lub interwencji powrotowej i która uważa, że jej prawa podstawowe zostały naruszone w wyniku tych działań, lub wszelkie podmioty trzecie interweniujące w imieniu takiej osoby mogą wnieść pisemną skargę do Agencji.
3. Dopuszczalne są jedynie uzasadnione skargi dotyczące konkretnego naruszenia praw podstawowych. Z mechanizmu skarg wyłącza się skargi anonimowe, złośliwe, niepoważne, nękające, przypuszczalne lub nieprecyzyjne.
4. Urzędnik ds. praw podstawowych jest odpowiedzialny za rozpatrywanie skarg wpływających do Agencji zgodnie z prawem do dobrej administracji. W tym celu urzędnik ds. praw podstawowych bada dopuszczalność skargi, rejestruje dopuszczalne skargi, przekazuje wszystkie zarejestrowane skargi do Dyrektora Wykonawczego, przekazuje skargi dotyczące straży granicznej do jej macierzystego państwa członkowskiego oraz rejestruje działania następcze Agencji lub tego państwa członkowskiego.

5. W przypadku zarejestrowanej skargi dotyczącej pracownika Agencji Dyrektor Wykonawczy zapewnia odpowiednie działania następcze, w tym środki dyscyplinarne, o ile to konieczne. Dyrektor Wykonawczy informuje urzędnika ds. praw podstawowych o ustaleniach i działaniach następczych Agencji wynikających ze skargi.
6. W przypadku zarejestrowanej skargi dotyczącej funkcjonariusza straży granicznej państwa przyjmującego lub członka zespołów, w tym oddelegowanych członków zespołów lub oddelegowanych ekspertów krajowych, rodzime państwo członkowskie zapewnia odpowiednie działania następcze, w tym środki dyscyplinarne, o ile to konieczne, i inne środki zgodnie z prawem krajowym. Właściwe państwo członkowskie informuje urzędnika ds. praw podstawowych o ustaleniach i działaniach następczych wynikających ze skargi.
7. Urzędnik ds. praw podstawowych informuje Dyrektora Wykonawczego i Zarząd o ustaleniach i działaniach następczych podejmowanych przez Agencję i państwa członkowskie.
8. Zgodnie z prawem do dobrej administracji, jeżeli skarga jest dopuszczalna, skarżący są informowani o zarejestrowaniu skargi, o rozpoczęciu oceny i o planowanym udzieleniu odpowiedzi niezwłocznie po jej sporządzeniu. Jeżeli skarga jest niedopuszczalna, skarżących informuje się o przyczynach i przedstawia dalsze możliwości zgłoszenia ich zastrzeżeń.
9. Urzędnik ds. praw podstawowych, po zasięgnięciu opinii Forum Konsultacyjnego, opracowuje standardowy formularz skargi, w którym wymaga się szczegółowych i konkretnych informacji o rzekomym naruszeniu praw podstawowych. Urzędnik ds. praw podstawowych przedkłada ten formularz Dyrektorowi Wykonawczemu i Zarządowi.

Agencja zapewnia udostępnia standardowy formularz skargi w większości powszechnych języków na stronie internetowej Agencji, a także w formie wydruku w trakcie wszystkich działań Agencji. Skargi są rozpatrywane przez urzędnika ds. praw podstawowych również w przypadku przedłożenia ich w innej formie niż standardowy formularz skargi.
10. Wszystkie dane osobowe zawarte w skardze są rozpatrywane i przetwarzane przez Agencję i urzędnika ds. praw podstawowych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001, a przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą 95/46/WE i decyzją ramową Rady 2008/977/WSiSW.

Przedłożenie skargi przez skarżącego jest jednoznaczne z wyrażeniem przez niego zgody na przetwarzanie jego danych osobowych w rozumieniu art. 5 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 45/2001 przez Agencję i urzędnika ds. praw podstawowych.

Aby zabezpieczyć interesy skarżących, skargi rozpatruje się w sposób poufny, chyba że skarżący zrzeka się swojego prawa do poufności. W przypadku skarżących zrzekających się swojego prawa do poufności rozumie się to jako wyrażenie przez skarżącego zgody na ujawnienie przez urzędnika ds. praw podstawowych lub Agencję jego tożsamości w odniesieniu do spraw będących przedmiotem skargi.

Artykuł 73

Ustalenia językowe

1. Do Agencji mają zastosowanie postanowienia rozporządzenia nr 1⁵¹.
2. Bez uszczerbku dla decyzji podjętych na podstawie art. 342 TFUE roczne sprawozdanie ogólne z działalności i program prac, o których mowa w art. 61 ust. 1 lit. d) i e), sporządzane są we wszystkich językach urzędowych Unii.
3. Tłumaczenia wymagane dla funkcjonowania Agencji zapewnia Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej.

Artykuł 74

Przejrzystość i informowanie

1. Agencja podlega przepisom rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 przy rozpatrywaniu wniosków o dostęp do posiadanych przez nią dokumentów.
2. Agencja może z własnej inicjatywy udostępniać informacje w dziedzinach mieszczących się w zakresie jej zadań. Agencja podaje do publicznej wiadomości roczne sprawozdanie ogólne z działalności, o którym mowa w art. 61 ust. 1 lit. d), i zwłaszcza zapewnia, że opinii publicznej oraz każdej zainteresowanej stronie w krótkim czasie przekazywane są obiektywne, wiarygodne i łatwo zrozumiałe informacje dotyczące pracy Agencji.
3. Zarząd określa praktyczne warunki stosowania postanowień ust. 1 i 2.
4. Każda osoba fizyczna lub prawna może zwracać się pisemnie do Agencji w dowolnym języku urzędowym Unii. Ma ona prawo do otrzymania odpowiedzi w tym samym języku.
5. Decyzje podjęte przez Agencję zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 mogą być powodem wniesienia skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich lub stanowić przedmiot postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, odpowiednio na podstawie art. 228 i 263 TFUE.

SEKCJA 5

WYMOGI FINANSOWE

Artykuł 75

Budżet

1. Bez uszczerbku dla innego rodzaju przychodów, dochody Agencji składają się z:
 - a) dotacji Unii zapisanej w budżecie ogólnym Unii Europejskiej (dział Komisji);
 - b) wkładu państw stowarzyszonych we wdrażaniu, stosowaniu i rozwijaniu dorobku Schengen, ustalonego w odpowiednich porozumieniach określających wkład finansowy,

⁵¹ Rozporządzenie nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385, angielskie wydanie specjalne: Seria I Rozdział 1952-1958 s. 59).

- c) finansowania Unii w formie umów o delegowaniu zadań lub dotacji doraźnych zgodnie z jej przepisami finansowymi, o których mowa w art. 78, oraz postanowieniami stosownych instrumentów wspierających politykę Unii;
 - d) opłat za świadczone usługi;
 - e) wszelkich dobrowolnych wkładów państw członkowskich.
2. Na wydatki Agencji składają się koszty pracownicze, administracyjne, infrastrukturalne i operacyjne.
 3. Dyrektor Wykonawczy opracowuje projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji na następny rok budżetowy, w tym plan zatrudnienia, i przesyła je Zarządowi.
 4. Dochody i wydatki wzajemnie się równoważą.
 5. Zarząd, na podstawie preliminarza sporządzonego przez Dyrektora Wykonawczego, przyjmuje wstępny projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji, w tym wstępny plan zatrudnienia, i przekazuje je do dnia 31 stycznia do Komisji.
 6. Zarząd przekazuje Komisji ostateczny projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji wraz z projektem planu zatrudnienia i wstępnym programem prac do dnia 31 marca.
 7. Preliminarz przesyłany jest przez Komisję Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (dalej zwanymi „władzą budżetową”) wraz ze wstępnym projektem budżetu Unii Europejskiej.
 8. Na podstawie preliminarza Komisja wprowadza do projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej oszacowania, które uważa za niezbędne dla planu zatrudnienia, oraz kwoty dotacji, które mają być ujęte w budżecie ogólnym przedkładanym przez Komisję władzy budżetowej zgodnie z art. 313 i 314 TFUE.
 9. Władza budżetowa zezwala na przydział środków na dotację dla Agencji.
Władza budżetowa przyjmuje plan zatrudnienia dla Agencji.
 10. Zarząd przyjmuje budżet Agencji. Staje się on ostateczny po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii Europejskiej. W odpowiednich przypadkach budżet jest stosownie korygowany.
 11. Każdej zmiany w budżecie, włączając plan zatrudnienia, dokonuje się według tej samej procedury.
 12. W odniesieniu do każdego projektu budowlanego, który może mieć znaczny wpływ na budżet Agencji, stosuje się postanowienia rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013⁵².
 13. W odniesieniu do finansowania uruchamiania szybkich interwencji na granicy oraz interwencji powrotowych w przyjętym przez Zarząd budżecie Agencji należy uwzględnić finansową rezerwę operacyjną wynoszącą co najmniej 4 % kwoty przeznaczonej na działania operacyjne. Rezerwę utrzymuje się przez cały rok.

⁵² Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1271/2013 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów, o których mowa w art. 208 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

Wykonanie i kontrola budżetu

1. Dyrektor Wykonawczy wykonuje budżet Agencji.
2. Do dnia 1 marca kolejnego roku budżetowego (rok N + 1) księgowy Agencji przekazuje wstępne sprawozdania rachunkowe za rok budżetowy (rok N) księgowemu Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu. Księgowy Komisji konsoliduje sprawozdania rachunkowe instytucji i organów zdecentralizowanych zgodnie z art. 147 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 966/2012⁵³.
3. Agencja przesyła sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami za rok N Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 31 marca roku N + 1.
4. Księgowy Komisji przesyła wstępne sprawozdania rachunkowe Agencji za rok N – skonsolidowane ze sprawozdaniami Komisji – Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 31 marca roku N + 1.
5. Po otrzymaniu uwag Trybunału Obrachunkowego na temat wstępnych sprawozdań rachunkowych Agencji za rok N zgodnie z art. 148 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 966/2012 Dyrektor Wykonawczy opracowuje końcowe sprawozdania rachunkowe Agencji na własną odpowiedzialność i przesyła je Zarządowi do zaopiniowania.
6. Zarząd przedstawia opinię na temat końcowych sprawozdań rachunkowych Agencji za rok N.
7. Najpóźniej do dnia 1 lipca roku N + 1 Dyrektor Wykonawczy przesyła Komisji, Trybunałowi Obrachunkowemu, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie końcowe sprawozdania rachunkowe wraz z opinią Zarządu.
8. Końcowe sprawozdania rachunkowe za rok N są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do dnia 15 listopada roku N + 1.
9. Dyrektor Wykonawczy przesyła Trybunałowi Obrachunkowemu odpowiedź na jego uwagi najpóźniej do dnia 30 września roku N + 1. Odpowiedź tę przesyła również Zarządowi.
10. Dyrektor Wykonawczy przesyła Parlamentowi Europejskiemu na jego wniosek wszelkie informacje niezbędne do sprawnego przeprowadzenia procedury udzielenia absolutorium za rok N zgodnie z art. 165 ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 966/2012.
11. Parlament Europejski, na podstawie zalecenia Rady przyjętego kwalifikowaną większością głosów, udziela Dyrektorowi Wykonawczemu Agencji absolutorium z wykonania budżetu za rok N w terminie do dnia 15 maja roku N + 2.

Zwalczanie nadużyć finansowych

⁵³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012).

1. W celu zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i innych niezgodnych z prawem działań przepisy rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013 stosuje się bez ograniczeń. Agencja przystępuje do Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz bezzwłocznie przyjmuje odpowiednie przepisy mające zastosowanie do wszystkich pracowników Agencji, z wykorzystaniem szablonu określonego w załączniku do tego porozumienia.
2. Trybunał Obrachunkowy ma prawo przeprowadzenia kontroli, na podstawie dokumentacji i na miejscu, dotyczących wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali od Agencji środki finansowe Unii.
3. OLAF może przeprowadzać dochodzenia, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy doszło do nadużyć finansowych, korupcji lub innych bezprawnych działań mających szkodliwy wpływ na interesy finansowe Unii w powiązaniu z dotacją lub umową finansowaną przez Agencję zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013⁵⁴ i rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 2185/96⁵⁵.
4. Bez uszczerbku dla ust. 1, 2 i 3 porozumienia o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, umowy, umowy o udzielenie dotacji i decyzje o udzieleniu dotacji przyjmowane przez Agencję zawierają postanowienia wyraźnie upoważniające Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich kontroli i dochodzeń, zgodnie z ich właściwymi kompetencjami.

Artykuł 78

Przepisy finansowe

Zasady finansowe mające zastosowanie do Agencji przyjmowane są przez Zarząd po zasięgnięciu opinii Komisji. Nie odbiegają one od rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1271/2013, chyba że takie odstępstwo jest niezbędne ze względu na szczególne wymogi działalności Agencji i uzyskano uprzednią zgodę Komisji.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 79

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 33a rozporządzenia (WE) nr 562/2006. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁵⁴ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

⁵⁵ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku gdy opinia komitetu ma być uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu gdy, przed upływem terminu na wydanie opinii, zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniesie o to większość dwóch trzecich członków komitetu.
4. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i zastosowanie ma art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
5. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 80

Ocena

1. W terminie trzech lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a następnie co trzy lata Komisja przeprowadza ocenę, w szczególności aby zbadać wpływ, skuteczność i wydajność funkcjonowania Agencji i jej metody pracy w odniesieniu do jej celów, mandatu i zadań. Ocena obejmuje w szczególności ewentualną konieczność zmiany mandatu Agencji oraz skutki finansowe takich zmian.
Ocena obejmuje szczegółową analizę przestrzegania karty praw podstawowych w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja przesyła sprawozdanie z oceny wraz z własnymi wnioskami ze sprawozdania do Parlamentu Europejskiego, Rady i Zarządu. Sprawozdanie z oceny i wnioski ze sprawozdania podawane są do wiadomości publicznej.
3. W ramach co drugiej oceny Komisja przeprowadza ocenę wyników osiągniętych przez Agencję, biorąc pod uwagę jej cele, mandat i zadania.

Artykuł 81

Uchylenie

1. Uchyla się rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE⁵⁶.
2. Odniesienia do uchylonych rozporządzeń traktuje się jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia, zgodnie z załącznikiem.

Artykuł 82

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

⁵⁶ Decyzja Rady 2005/267/WE z dnia 16 marca 2005 r. ustanawiająca bezpieczną internetową sieć informowania i koordynacji dla służb imigracyjnych państw członkowskich (Dz.U. L 83 z 1.4.2005, s. 48).

Art. 19 ust. 5, art. 28, 29, 30 i 31 stosuje się po trzech miesiącach od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI „AGENCJE”

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Dziedziny polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Cele
- 1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.6. Okres trwania działania i jego wpływ finansowy
- 1.7. Planowane sposoby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej*
 - 3.2.3. *Szacunkowy wpływ na zasoby ludzkie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej*
 - 3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ finansowy na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję 2005/267/WE

1.2. Dziedziny polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa⁵⁷

Obszar polityki: Migracja i sprawy wewnętrzne

Działanie: Bezpieczeństwo i ochrona wolności

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**

☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania** będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego⁵⁸

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z **przedłużeniem bieżącego działania**

☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **działania, które zostało przekształcone pod kątem nowego działania**

1.4. Cele

1.4.1. Wieloletnie cele strategiczne Komisji wskazane we wniosku/inicjatywie

Celem niniejszego wniosku jest utworzenie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, aby zapewnić europejskie zintegrowane zarządzanie granicami na granicach zewnętrznych UE, służące skutecznemu zarządzaniu migracjami i zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu w niej swobodnego przepływu osób. Jest on elementem pakietu działań proponowanych przez Komisję dla wzmocnienia gwarancji ochrony granic zewnętrznych UE, jak określono w towarzyszącym mu komunikacie Komisji zatytułowanym „Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna oraz skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi Europy”.

W 2015 r. zewnętrzne granice Unii Europejskiej poddane zostały ogromnej presji – między styczniem a listopadem bieżącego roku około 1,5 miliona osób przekroczyło granicę nielegalnie. Ogromna skala mieszanych przepływów migracyjnych, które przekroczyły granicę zewnętrzną Unii Europejskiej, oraz późniejszych przepływów wtórnych pokazała, że istniejące struktury na poziomie Unii i państw członkowskich są niewystarczające, by sprostać wyzwaniom wynikającym z tak znacznego napływu. W obszarze pozbawionym granic wewnętrznych nielegalna imigracja przez granicę zewnętrzną jednego państwa członkowskiego wpływa na wszystkie pozostałe państwa członkowskie należące do strefy Schengen. Znaczące przepływy wtórne skłoniły część państw członkowskich do przywrócenia kontroli granicznych

⁵⁷

ABM: zarządzanie kosztami działań; ABB: budżet zadaniowy

⁵⁸

Zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

na swych granicach wewnętrznych. W istotny sposób nadszarpnęło to funkcjonowanie i spójność strefy Schengen.

Podczas obecnego kryzysu migracyjnego jasne stało się, że strefa Schengen bez granic wewnętrznych może przetrwać jedynie w przypadku skutecznie chronionych i zabezpieczonych granic zewnętrznych. We wspólnym interesie leżą kontrole na granicach zewnętrznych Unii, które należy przeprowadzać zgodnie z wysokimi i jednolitymi standardami Unii.

Wzmoczone obawy dotyczące bezpieczeństwa po tegorocznych atakach terrorystycznych wzmogły niepokój obywateli. Chociaż granice nigdy nie zapewnią całkowitego bezpieczeństwa, mogą wnieść do niego istotny wkład poprzez wzmocnienie bezpieczeństwa i agencji wywiadowczych oraz udaremnienie kolejnych ataków. Ta funkcja jeszcze bardziej zyskała na znaczeniu w świetle narastającego zjawiska zagranicznych bojowników uczestniczących w atakach terrorystycznych. Z tego względu wzmocnienie bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych ma kluczowe znaczenie dla przywrócenia zaufania publicznego.

Jednolity obszar podróży bez granic wewnętrznych może przetrwać jedynie przy skutecznie chronionych granicach zewnętrznych. Łańcuch jest zawsze jedynie tak mocny, jak jego najsłabsze ogniwo. Z tego względu potrzebny jest decydujący krok w kierunku wprowadzania zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi. Jest to możliwe jedynie jako wspólne działanie wszystkich państw członkowskich, zgodnie z zasadami solidarności i odpowiedzialności, przyjętymi przez wszystkie instytucje UE jako zasady przewodnie przy rozwiązywaniu kryzysu migracyjnego.

W Europejskim programie w zakresie migracji stwierdzono potrzebę przejścia na wspólne zarządzanie granicami zewnętrznymi, zgodnie z celem „stopniowego wprowadzania zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi”, określonym w art. 77 TFUE. W wygłoszonym we wrześniu orędziu o stanie Unii przewodniczący Jean-Claude Juncker ogłosił, że do końca roku Komisja przedstawi ambitne działania w tym zakresie w formie w pełni operacyjnej Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, co następnie znalazło potwierdzenie w programie prac Komisji na 2016 r.

We wniosku dotyczącym rozporządzenia określa się ogólne zasady europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami; ustanawia się Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną oraz **Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej** powstałą na bazie Fronteksu. Celem niniejszego projektu rozporządzenia jest zapewnienie bardziej zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi UE, między innymi poprzez przyznanie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej szerszych kompetencji w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów niż przyznane obecnie Fronteksowi. Na mocy niniejszego projektu rozporządzenia Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej przyznaje się dodatkowe kompetencje niezbędne jej do skutecznego wdrażania zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie Unii, likwidacji niedociągnięć zarządzania granicami na poziomie krajowym oraz reagowania na bezprecedensowe przepływy migracyjne, takie jak te, które dotarły do granic zewnętrznych Unii Europejskiej w tym roku.

Przyznanie tych dodatkowych kompetencji na europejskim szczeblu Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej ma kluczowe znaczenie dla zapobieżenia zagrożeniu dla prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen wskutek

niewłaściwego zarządzania granicami zewnętrznymi lub nieprzewidzianych przepływów migracyjnych. Działające w sposób nieskoordynowany państwa członkowskie nie mogą w odpowiedni sposób sprostać wyzwaniom, które pojawiły się w wyniku kryzysu migracyjnego. Zintegrowane zarządzanie granicami to wspólny obowiązek Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, które wspólnie tworzą **Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną**.

1.4.2. Cele szczegółowe i działanie ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Na podstawie zadań Agencji, o których mowa w art. 7 wniosku, określono poniższe cele szczegółowe. Jednakże w zestawieniu celów szczegółowych bierze się pod uwagę ramy ABM/ABB, ustanowione przez agencję Frontex na potrzeby jej programu prac na 2016 r., uwzględniając nowe zadania określone rozporządzeniem oraz pewne niezbędne dostosowania⁵⁹.

Cel szczegółowy nr 1: Wsparcie zarządzania granicami zewnętrznymi

- koordynacja współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi,
- wspomaganie państw członkowskich w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej na granicach zewnętrznych poprzez koordynację i organizację wspólnych operacji, uwzględniając to, że niektóre sytuacje mogą wiązać się z pomocą humanitarną i ratownictwem na morzu;
- wspomaganie państw członkowskich w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej na granicach zewnętrznych poprzez inicjowanie szybkiej interwencji na granicach zewnętrznych tych państw członkowskich, które zmagają się ze szczególną i wyjątkową presją, uwzględniając to, że niektóre sytuacje mogą wiązać się z pomocą humanitarną i ratownictwem na morzu;
- utworzenie i oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej, w tym zasobu szybkiej rezerwy, które są wykorzystywane w trakcie wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami;
- delegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej oraz udostępnianie wyposażenia technicznego w celu udzielenia pomocy w kontroli, identyfikacji i pobieraniu odcisków palców w ramach zespołów wsparcia zarządzania migracjami;
- udostępnianie niezbędnego wyposażenia i delegowanie pracowników do zasobu szybkiej rezerwy na rzecz realizacji w praktyce środków niezbędnych do przyjęcia w sytuacji wyjątkowej na granicach zewnętrznych;

Cel szczegółowy nr 2: Wsparcie dla organów państw członkowskich wykonujących funkcje straży przybrzeżnej

⁵⁹

Dla wzmocnienia roli nowego mandatu Agencji oraz lepszego zaprezentowania skutków finansowych nowych zadań, „Wsparcie w zakresie powrotów” przedstawiono jako odrębny cel szczegółowy nr 3. Zadania związane z „Zarządzaniem zbiorem zasobów” oraz „Badaniami i rozwojem” połączono w ramach celu szczegółowego nr 6, „EUROSUR” i „Obraz sytuacji” połączono w ramach celu szczegółowego nr 7, zaś „Stosunki zewnętrzne i public relations” oraz „Prawa podstawowe” zaprezentowano łącznie w ramach celu szczegółowego nr 8.

- współpraca z Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa oraz Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego w celu wsparcia krajowych organów wykonujących funkcje straży przybrzeżnej poprzez a) zapewnienie usług, informacji, wyposażenia i szkoleń, oraz b) koordynację operacji wielofunkcyjnych;

Cel szczegółowy nr 3: Wsparcie dla realizacji skutecznych powrotów

- wspieranie i wzmacnianie współpracy technicznej i operacyjnej między państwami członkowskimi, a także z właściwymi organami i zainteresowanymi stronami z państw trzecich;
- koordynowanie i organizowanie operacji powrotowych;
- wspomaganie państw członkowskich w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej na rzecz wykonania zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, w tym poprzez koordynowanie lub organizowanie operacji powrotowych;
- utworzenie i oddelegowanie europejskich zespołów interwencji powrotowych w trakcie interwencji powrotowych;

Cel szczegółowy nr 4: Analizy ryzyka i oceny narażenia

- utworzenie centrum monitorowania i analizy ryzyka, zdolnego do monitorowania przepływów migracyjnych i przeprowadzania analizy ryzyka w odniesieniu do wszystkich aspektów zintegrowanego zarządzania granicami;
- przeprowadzanie oceny narażenia, w tym oceny zdolności państw członkowskich do sprostania zagrożeniom i presji na granicach zewnętrznych;

Cel szczegółowy nr 5: Szkolenia

- wspomaganie państw członkowskich w szkoleniu krajowych funkcjonariuszy straży granicznych i specjalistów ds. powrotów, w tym ustanowienie wspólnych standardów szkoleniowych;

Cel szczegółowy nr 6: Zarządzanie rezerwami zasobów oraz Badania i rozwój

- utworzenie rezerwy wyposażenia technicznego do udostępniania we wspólnych operacjach, szybkich interwencjach na granicy oraz w ramach zespołów wsparcia zarządzania migracjami, a także w operacjach powrotowych i interwencjach powrotowych;
- utworzenie zasobów obserwatorów przymusowych powrotów, eskorty przymusowego powrotu oraz specjalistów ds. powrotów;
- wspieranie opracowywania standardów technicznych wyposażenia, zwłaszcza na rzecz dowodzenia kontroli i łączności na poziomie taktycznym, a także nadzoru technicznego w celu zapewnienia interoperacyjności na poziomie unijnym i krajowym;
- udział w rozwoju i zarządzaniu działalnością badawczą i innowacyjną mającą znaczenie dla kontroli i ochrony granic zewnętrznych, obejmującą stosowanie zaawansowanych technologii nadzoru, na przykład zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych, oraz tworzenie projektów pilotażowych dotyczących spraw objętych rozporządzeniem;

Cel szczegółowy nr 7: EUROSUR i monitorowanie sytuacji

- zapewnianie niezbędnej pomocy w opracowywaniu i działaniu europejskiego systemu nadzorowania granic, a w stosownych przypadkach, w opracowywaniu wspólnego środowiska wymiany informacji, w tym współdziałania systemów, w szczególności poprzez ustanowienie, utrzymywanie i koordynowanie ram EUROSUR-u zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1052/2013;

- opracowywanie i wdrażanie, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 i decyzją ramową Rady 2008/977/WSiSW, systemów informacyjnych umożliwiających płynną i niezawodną wymianę informacji na temat pojawiających się zagrożeń w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi, nielegalnej imigracji i powrotów, w ścisłej współpracy z Komisją, agencjami Unii, organami i urzędami unijnymi, a także z Europejską Siecią Migracyjną ustanowioną na mocy decyzji Rady 2008/381/WE;

Cel szczegółowy nr 8: Stosunki zewnętrzne i prawa podstawowe

- wspomaganie państw członkowskich i państw trzecich w kontekście współpracy operacyjnej między nimi w dziedzinach zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów, w tym oddelegowanie oficerów łącznikowych;

- zapewnienie ochrony praw podstawowych przy realizacji zadań Agencji i państw członkowskich na mocy rozporządzenia, zgodnie z właściwym prawodawstwem Unii, w szczególności z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym ustanowienie mechanizmu skarg w celu rozpatrywania skarg dotyczących ewentualnych przypadków naruszania praw podstawowych w trakcie działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Działanie ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Działanie 18 02: Solidarność – Granice zewnętrzne, polityka wizowa i swobodny przepływ osób

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Celem niniejszego wniosku jest ustanowienie ogólnych zasad europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, służącego skutecznemu zarządzaniu migracjami i zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii Europejskiej, przy jednoczesnym zagwarantowaniu w niej swobodnego przepływu osób.

Zintegrowane zarządzanie granicami obejmuje środki w państwach trzecich, środki realizowane wspólnie z sąsiadującymi państwami trzecimi, środki kontroli granicznej na granicach zewnętrznych oraz środki realizowane wewnątrz strefy swobodnego przepływu osób, w tym powrót obywateli państw trzecich, którzy nielegalnie przebywają w państwie członkowskim.

W niniejszym wniosku ustanawia się Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną, odpowiedzialną za zintegrowane zarządzanie granicami, oraz wzmacnia się – w porównaniu z mandatem przyznanym Fronteksowi – uprawnienia Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej we wszystkich aspektach zintegrowanego zarządzania granicami. Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna składa się z Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej. Zadaniem Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej jest wdrożenie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zgodnie z zasadą wspólnej odpowiedzialności. Ponieważ wszystkie krajowe straże graniczne, w tym straż przybrzeżna w zakresie realizowanych przez nią zadań kontroli granicznej, wdrażają europejskie zintegrowane zarządzanie granicami, stanowią Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną równolegle do pełnienia funkcji krajowej straży granicznej i przybrzeżnej.

Aby uwidocznić zmiany w zakresie kompetencji Fronteksu, Agencja zmieni nazwę na Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Najważniejszym zadaniem Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej jest ustanowienie strategii operacyjnej i technicznej na rzecz wdrożenia zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie Unii, nadzorowanie skutecznego funkcjonowania kontroli granicznej na granicach zewnętrznych państw członkowskich, przeprowadzanie oceny narażenia oraz zapewnienie usuwania niedociągnięć w zarządzaniu granicami zewnętrznymi przez organy krajowe, zapewnienie państwom członkowskim wzmocnionej pomocy operacyjnej i technicznej poprzez wspólne operacje i szybkie interwencje na granicy, a także zapewnienie realizacji w praktyce zadań w przypadku sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, jak również organizowanie, koordynowanie i prowadzenie operacji powrotowych i interwencji powrotowych.

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej będzie musiała mieć szeroki i rzetelny obraz sytuacji, aby móc określić, czy państwo członkowskie jest w stanie stosować właściwe prawodawstwo UE, a także określić, czy w zarządzaniu granicami przez państwo członkowskie nie występują niedociągnięcia, aby uniknąć sytuacji, w której zwiększone przepływy migracyjne powodują poważne problemy na granicach zewnętrznych. Dla osiągnięcia tych celów we wniosku przewidziano następujące elementy wzmacniające rolę Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w porównaniu z Fronteksem:

Utworzenie centrum monitorowania i analizy ryzyka mogącego monitorować przepływy migracyjne do Unii Europejskiej i wewnątrz niej oraz przeprowadzać

analizę ryzyka, stosowaną przez państwa członkowskie i obejmującą wszystkie aspekty istotne dla zintegrowanego zarządzania granicami, zwłaszcza kontrolę graniczną, powroty, nielegalne wtórne przepływy obywateli państw trzecich w Unii Europejskiej, zapobieganie przestępczości transgranicznej, w tym pośrednictwu w nielegalnej imigracji, handlowi ludźmi i terroryzmowi, a także sytuację w sąsiadujących państwach trzecich, w celu opracowania mechanizmu wstępnego ostrzegania, analizującego przepływy migracyjne w kierunku UE.

Oddelegowanie oficerów łącznikowych Agencji do państw członkowskich, aby Agencja mogła zapewnić odpowiednie i skuteczne monitorowanie nie tylko za pomocą analizy ryzyka, wymiany informacji i EUROSUR-u, ale również dzięki ich obecności na miejscu. Zadaniem oficerów łącznikowych jest promowanie współpracy między Agencją a państwami członkowskimi, zwłaszcza wspieranie gromadzenia informacji potrzebnych Agencji do przeprowadzenia oceny narażenia oraz monitorowanie działań podejmowanych przez państwa członkowskie na granicach zewnętrznych.

Rola nadzorcza Agencji polegająca na ustanowieniu obligatoryjnej oceny narażenia przeprowadzanej przez Agencję w celu oceny zdolności państw członkowskich do sprostania wyzwaniom pojawiającym się na ich granicach zewnętrznych, w tym za pomocą oceny wyposażenia i zasobów państw członkowskich oraz ich planowania kryzysowego. Dyrektor Wykonawczy, działając zgodnie z zaleceniami Rady Nadzorczej utworzonej w Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, określi działania konieczne do podjęcia przez dane państwo członkowskie i powinien wskazać ostateczny termin podjęcia tych działań. Decyzja Dyrektora Wykonawczego będzie wiążąca dla danego państwa członkowskiego, a jeżeli niezbędne działania nie zostaną podjęte we wskazanym terminie ostatecznym, sprawa zostanie przekazana do Zarządu w celu podjęcia dalszej decyzji. Jeżeli państwo członkowskie nadal nie podejmowałoby działań, w ten sposób ryzykując narażenie funkcjonowania strefy Schengen na niebezpieczeństwo, Komisja mogłaby przyjąć decyzję wykonawczą w sprawie bezpośredniej interwencji podejmowanej przez Agencję.

Nowe procedury rozwiązywania sytuacji wymagających pilnego działania, w przypadku gdy państwo członkowskie nie podejmuje niezbędnych działań naprawczych zgodnie z oceną narażenia lub w przypadku wyjątkowej presji migracyjnej na granicach zewnętrznych, wskutek której kontrola granic zewnętrznych jest tak nieskuteczna, że naraża funkcjonowanie strefy Schengen na niebezpieczeństwo. Obejmują one decyzję wykonawczą Komisji, określającą środki, jakie powinna podjąć Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, jak wskazano w niniejszym rozporządzeniu, i zobowiązującą dane państwo członkowskie do współpracy z Agencją przy wdrażaniu tych środków. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej określi następnie działania, jakie należy podjąć w celu wdrożenia w praktyce środków wskazanych w decyzji Komisji, i podjąć bezpośrednią interwencję w danym państwie członkowskim.

Rozszerzone zadania Agencji, obejmujące utworzenie i oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej do celów wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy, utworzenie rezerwy wyposażenia technicznego, wspieranie Komisji w koordynowaniu działań zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspot oraz wzmocnioną rolę w zakresie powrotów, analizy ryzyka, szkoleń i badań naukowych.

Obligatoryjne łączenie zasobów ludzkich poprzez utworzenie zasobu szybkiej rezerwy, stanowiącego stałą służbę składającą się co roku z niewielkiego odsetka łącznej liczby funkcjonariuszy straży granicznej w państwach członkowskich. Delegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej z zasobu szybkiej rezerwy powinno być w razie potrzeby natychmiast uzupełniane przez dodatkowe europejskie zespoły straży granicznej i przybrzeżnej.

Udostępnianie własnej rezerwy wyposażenia technicznego poprzez nabycie na własność lub we współwłasności z państwem członkowskim oraz zarządzanie rezerwą wyposażenia technicznego zapewnioną przez państwa członkowskie na podstawie potrzeb wskazanych przez Agencję i przez obowiązek uzupełnienia rezerwy wyposażenia technicznego o środki transportu i wyposażenie operacyjne zakupione przez państwa członkowskie w ramach działań szczegółowych Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Kluczowa rola przy wspieraniu Komisji w koordynacji zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspot, charakteryzujących się mieszanymi przepływami migracyjnymi, gdzie Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej wraz z Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europolem i innymi właściwymi agencjami unijnymi zapewniają skoordynowane i wzmocnione wsparcie techniczne i operacyjne państwom członkowskim.

Wzmocnienie roli Agencji w zakresie powrotów poprzez ustanowienie w Agencji Biura ds. Powrotów, które powinno zapewnić państwom członkowskim wszelkie niezbędne wzmocnienie operacyjne konieczne dla zagwarantowania skutecznego powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Agencja będzie koordynować i organizować operacje powrotowe i interwencje powrotowe z jednego lub większej liczby państw członkowskich oraz wspierać ich organizację z własnej inicjatywy w celu wzmocnienia systemu powrotowego w państwach członkowskich podlegających szczególnej presji. Agencja będzie musiała dysponować zasobami obserwatorów przymusowego powrotu, eskorty przymusowego powrotu i specjalistów ds. powrotu, udostępnianymi przez państwa członkowskie, tworzącymi europejskie zespoły interwencji powrotowych, które będą oddelegowywane do państw członkowskich.

Udział Agencji w zarządzaniu działalnością badawczą i innowacyjną mającymi znaczenie dla kontroli granic zewnętrznych, obejmującą stosowanie zaawansowanych technologii nadzoru, na przykład zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych, oraz tworzenie projektów pilotażowych dotyczących spraw objętych niniejszym rozporządzeniem.

Europejska współpraca w zakresie funkcji straży przybrzeżnej poprzez rozwój współpracy międzysektorowej pomiędzy Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego w celu poprawienia synergii między tymi agencjami, aby zapewnić organom krajowym realizującym funkcje straży przybrzeżnej wydajniejsze i tańsze usługi wielofunkcyjne.

Wzmocniona współpraca z państwami trzecimi dzięki koordynacji współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi a państwami trzecimi w zakresie zarządzania granicami, w tym koordynacji wspólnych operacji, oraz poprzez delegowanie oficerów łącznikowych do państw trzecich, a także współpracę z organami państw trzecich w zakresie powrotu, w tym w zakresie uzyskiwania dokumentów podróży.

Wzmocnienie mandatu Agencji w zakresie przetwarzania danych osobowych poprzez umożliwienie przetwarzania danych osobowych również podczas organizacji i koordynacji wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych, interwencji powrotowych oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami, a także wymiany informacji z państwami członkowskimi, Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europol, Eurojustem i innymi agencjami unijnymi.

Zapewnienie ochrony praw podstawowych poprzez ustanowienie mechanizmu skarg w celu rozpatrywania skarg dotyczących ewentualnych przypadków naruszenia praw podstawowych w trakcie działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Mechanizm skarg to mechanizm administracyjny, ponieważ Agencja nie może samodzielnie badać zarzutów dotyczących przypadków naruszenia praw podstawowych przez członków europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej.

1.4.4. Wskaźniki wyników i wpływu

Należy określić wskaźniki na potrzeby monitorowania wdrażania wniosku/inicjatywy

- liczba, czas trwania i skuteczność wspólnych operacji, szybkich interwencji i projektów pilotażowych koordynowanych przez Agencję w odniesieniu do granic zewnętrznych;
- liczba przechwyconych nielegalnych imigrantów według rodzaju granicy (powietrzna, morska, lądowa);
- liczba szybkich interwencji finansowanych z rezerwy operacyjnej Agencji
- skuteczne stosowanie kodeksu postępowania funkcjonariuszy straży granicznej;
- liczba incydentów, produktów i stałych usług świadczonych przez EFCA i EMSA na rzecz Agencji, prowadzących do lepszej znajomości sytuacji na morzu przez funkcjonariuszy straży granicznej i organy krajowe realizujące funkcje straży przybrzeżnej;
- liczba operacji wielofunkcyjnych w celu wsparcia funkcji straży przybrzeżnej (we współpracy z EMSA i EFCA)
- liczba operacji powrotowych koordynowanych przez Agencję;
- liczba osób, które powróciły w ramach operacji i interwencji organizowanych i prowadzonych przez Agencję;
- skuteczne stosowanie kodeksu postępowania w sprawie operacji powrotowych;
- liczba i częstotliwość sprawozdań z analizy ryzyka sporządzonych przez Agencję;
- jakość i skuteczność sprawozdań z ukierunkowanej analizy ryzyka;
- liczba ocen narażenia sporządzanych co roku przez Agencję;
- liczba modułów szkoleniowych i liczba osób przeszkolonych;
- liczba przeprowadzonych kursów szkoleniowych;
- liczba wymian typu Erasmus, w których uczestniczą funkcjonariusze straży granicznej;
- liczba specjalistów ds. aktywów zarejestrowanych w zasobach Agencji
- ilość własnych aktywów zakupionych/wynajętych przez Agencję
- skuteczne zarządzanie zasobami i personelem oraz pomiary wyników przeprowadzane przez Centrum Sytuacyjne Fronteksu;
- ilość i jakość danych, informacji i danych wywiadowczych będących przedmiotem wymiany w czasie zbliżonym do rzeczywistego za pośrednictwem sieci łączności EUROSUR-u, wspólnego obrazu wywiadowczego sytuacji na obszarze przedgranicznym oraz europejskiego obrazu sytuacji;
- wykorzystanie scalania danych w połączeniu z technicznymi zdolnościami wykrywania i śledzenia ruchów transgranicznych, a także międzysektorowej wymiany informacji z innymi podmiotami poprzez zapewnienie wspólnego stosowania instrumentów nadzoru na poziomie UE i środowiska informacyjnego (usługi scalania EUROSUR).
- zadowolenie użytkowników z działań Agencji.
- liczba oficerów łącznikowych oddelegowanych do państw trzecich
- liczba oficerów łącznikowych oddelegowanych do państw członkowskich

Poniższe wskaźniki przekrojowe mają wpływ na ogólne zarządzanie Agencją:

- wdrożenie i prawidłowe funkcjonowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej;
- zarządzanie rezerwą wyposażenia technicznego i jego kompletność;
- identyfikacja, określenie priorytetów i wpływ uzgodnień roboczych z państwami trzecimi przy pełnym przestrzeganiu polityki zagranicznej UE;
- elastyczność umożliwiająca wdrażanie zaleceń pochodzących od Zarządu, innych zainteresowanych stron oraz z niezależnych ocen. [...]

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które mają zostać zaspokojone w perspektywie krótko- lub długoterminowej

W perspektywie krótkoterminowej Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna kontynuować realizację podstawowych zadań Fronteksu w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów. Budżety agencji Frontex na lata 2015 i 2016 zostały zwiększone w 2015 r., aby umożliwić jej sprostanie kryzysowi migracyjnemu, zwłaszcza poprzez potrojenie środków finansowych na wspólne operacje Posejdon i Tryton, wzmocnienie wsparcia udzielanego przez Agencję państwom członkowskim w dziedzinie powrotów oraz zapewnienie zasobów niezbędnych na wdrożenie hotspotów. Ostateczna dotacja UE na 2016 r. wynosi, zgodnie z propozycją Komisji, **238 686 000 EUR**.

Agencja musi kontynuować swoje działania w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi na tym samym poziomie intensywności, w tym za pomocą jej regularnego i istotnego wkładu w misje poszukiwawcze i ratownicze oraz w dziedzinie powrotów. Nowe zadania zaproponowane w niniejszym rozporządzeniu poszerzą możliwości udzielania przez Agencję wsparcia państwom członkowskim w tych obszarach interwencji. W tym kontekście istotne znaczenie ma utrzymanie poziomu dotacji z 2016 r. w przyszłości jako podstawy dla corocznego budżetu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej od 2017 r., tak aby:

- kontynuować wzmocnione działania operacyjne w ramach wspólnych operacji morskich, zwłaszcza operacji Tryton i Posejdon, przy zwiększonej liczbie aktywów i rozszerzeniu zakresu terytorialnego tych operacji, co pozwoli na zwiększenie możliwości poszukiwawczych i ratowniczych w ramach mandatu Agencji;
- kontynuować udział Agencji w zespołach wspierających zarządzanie migracjami działających w obszarach „hotspot”, gdzie EBA i inne właściwe agencje będą podejmować działania na miejscu wraz ze znajdującymi się na pierwszej linii państwami członkowskimi, poprzez udzielanie wsparcia tym państwom członkowskim w zakresie kontroli, rejestracji i pobierania odcisków palców, a także odgrywanie szczególnie aktywnej roli w odniesieniu do operacji powrotowych i likwidacji sieci przemytniczych;
- dodatkowo wzmocnić rolę Agencji w dziedzinie powrotów, wspomagając państwa członkowskie w operacjach powrotowych i innych właściwych działaniach w ramach nowego mandatu, zwłaszcza poprzez utworzenie wyspecjalizowanego Biura ds. Powrotów umożliwiającego Agencji zwiększenie jej wsparcia dla państw członkowskich, aby – między innymi – ułatwiać, organizować i finansować operacje powrotowe;
- dodatkowo wzmocnić współpracę z innymi agencjami w dziedzinie spraw wewnętrznych, zwłaszcza EASO, Europol i eu-LISA

- dodatkowo wzmocnić istotną rolę Agencji w szeroko pojętej dziedzinie przemytu ludzi, a także jej wkład w realizację unijnego planu działania UE przeciwko przemytowi ludzi.
- W ramach wniosku znacznie rozszerzono jednak możliwość skutecznego reagowania przez Agencję na obecne i przyszłe zagrożenia na granicach zewnętrznych poprzez proaktywne wspieranie działań państw członkowskich służących wdrażaniu odpowiednich środków, zwłaszcza w przypadkach szczególnej i wyjątkowej presji na granicach zewnętrznych.
- W perspektywie średniookresowej niniejsze rozporządzenie spowoduje wzmocnienie struktury, zdolności i zadań Agencji. Aby Agencja mogła odpowiednio realizować swoje nowe zadania, w 2017 r. konieczne będzie dodanie dodatkowej kwoty do dotacji UE dla Agencji, oprócz kwoty przewidzianej na rok 2016. Dodatkowe środki finansowe umożliwią Agencji zwłaszcza:
- ustanowienie rezerwy operacyjnej umożliwiającej finansowanie uruchamiania szybkich interwencji na granicy i interwencji wspierających powroty. Finansowa rezerwa operacyjna powinna wynosić co najmniej 4 % kwoty przewidzianej na działania operacyjne i powinna być utrzymywana przez cały rok. Należy dodać kwotę co najmniej **10 000 000 EUR** do dotacji dla Agencji w celu zapewnienia możliwości uruchamiania takich interwencji zgodnie z ramami czasowymi przewidzianymi w rozporządzeniu.
 - nabywanie, utrzymywanie i wynajmowanie własnego wyposażenia. W tym kontekście należy powiększyć dotację UE o dodatkową kwotę **10 000 000 EUR**, aby umożliwić Agencji sfinansowanie w pierwszej kolejności zakupu wyposażenia operacyjnego małej i średniej wielkości (tzn. urządzeń Eurodac). Wyposażenie własne Agencji powinno stanowić uzupełnienie rezerwy wyposażenia technicznego zapewnionej przez państwa członkowskie, zwłaszcza środków transportu i wyposażenia operacyjnego zakupionego przez państwa członkowskie w ramach Działań Szczegółowych Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.
 - realizację nowych zadań związanych ze współpracą Agencji z Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego w celu wsparcia „Funkcji straży przybrzeżnej”. Szczegóły tej współpracy zostaną wyjaśnione w ramach dedykowanego projektu pilotażowego w 2016 r. Potrzebna jest jednak kwota **5 000 000 EUR**, aby umożliwić Agencji wydajną koordynację z EMSA i EFCA w zakresie wspólnego dostarczania usług, informacji, wyposażenia i szkoleń w kontekście funkcji straży przybrzeżnej, a także rozszerzenia wspólnych operacji na granicach morskich, aby mogły się one stać operacjami wielofunkcyjnymi obejmującymi inne funkcje straży granicznej.
 - wzmocnienie współpracy Agencji z państwami trzecimi, w tym zaangażowanie Agencji w działania operacyjne z państwami sąsiadującymi, projekty pomocy technicznej, współpracę w dziedzinie powrotów, również w zakresie uzyskiwania dokumentów podróży. W tym kontekście konieczne jest zwiększenie rocznego budżetu Agencji o **5 000 000 EUR**. Ta kwota umożliwi Agencji proaktywną współpracę z państwami trzecimi, bez uszczerbku dla korzystania przez Agencję z finansowania Unii zgodnie z przepisami stosownych instrumentów wspierających politykę stosunków zewnętrznych Unii.
 - zwiększenie liczby oficerów łącznikowych Agencji w państwach trzecich. Aby wesprzeć wysłanie 10 dodatkowych oficerów łącznikowych, oprócz kosztów personelu, konieczne jest zwiększenie budżetu Agencji rocznie o **1 000 000 EUR**, aby pokryć koszty związane z biurem, komunikacją, wsparciem logistycznym i technicznym. Co więcej, w 2017 r. należy przewidzieć dodatkową kwotę **1 000 000 EUR** na pokrycie kosztów początkowych.

- dla wsparcia utworzenia mechanizmu skarg i usprawnienia innych działań związanych z prawami podstawowymi należy zwiększyć roczny budżet Agencji o kwotę **500 000 EUR**.

Oprócz środków finansowych aby umożliwić Agencji realizację nowych zadań za konieczne uznaje się zatrudnienie dodatkowo 602 pracowników, obejmujące utworzenie 329 stanowisk w planie zatrudnienia oraz zatrudnienie 273 pracowników zewnętrznych. Szczegółowe informacje dotyczące zapotrzebowania na zasoby ludzkie przedstawiono w sekcji 3.2.3.

W perspektywie krótko- i średniookresowej działania Agencji przyczynią się do osiągnięcia celów Europejskiego programu w zakresie migracji oraz Europejskiej agendy bezpieczeństwa.

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej

Celem niniejszego wniosku jest zapewnienie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na granicach zewnętrznych UE, służącego skutecznemu zarządzaniu migracjami i zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu w niej swobodnego przepływu osób. W obszarze pozbawionym granic wewnętrznych nielegalna imigracja przez granicę zewnętrzną jednego państwa członkowskiego ma wpływ na wszystkie pozostałe państwa członkowskie należące do strefy Schengen. Strefa bez granic wewnętrznych może przetrwać jedynie w przypadku skutecznie chronionych i zabezpieczonych granic zewnętrznych.

Ponieważ kontrole na granicach zewnętrznych Unii, które należy przeprowadzać zgodnie z wysokimi i jednolitymi standardami Unii, leżą we wspólnym interesie, cele niniejszego wniosku nie mogą być w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie i można je lepiej osiągnąć na poziomie Unii, Unia może podjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Agencję Frontex utworzono w 2004 r., a zaczęła ona działać w 2005 r. Zgodnie z wnioskami zawartymi w programie haskim, dnia 13 lutego 2008 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie oceny i przyszłego rozwoju agencji Frontex (COM(2008) 67 final).

W komunikacie zawarto zalecenia krótko- i średnioterminowe oraz zarysowano koncepcje dotyczące przyszłego rozwoju Agencji w perspektywie długoterminowej. W perspektywie długoterminowej podkreślono kluczowe znaczenie Fronteksu w rozwoju zintegrowanego zarządzania granicami Unii Europejskiej.

Ostatecznie Komisja zaleciła szereg usprawnień metod działania Agencji w ramach jej mandatu oraz zmianę tego mandatu w perspektywie średniookresowej.

Oprócz powyższego sprawozdania Komisji w sprawie oceny i przyszłego rozwoju agencji Frontex w 2008 r. przeprowadzono niezależną ocenę. W tej ocenie, zamówionej przez Zarząd Fronteksu zgodnie z art. 33 rozporządzenia w sprawie Fronteksu, przedstawiono dodatkowe punkty widzenia i fakty dotyczące metod pracy Agencji. Zawierała ona również szereg zaleceń dla Zarządu Fronteksu.

W tym kontekście w 2011 r. zmieniono mandat Agencji, aby umożliwić jej reagowanie na nowe wyzwania.

Pomimo usprawnień wprowadzonych zmianą z 2011 r., zgodnie z jasnymi wytycznymi politycznymi przyjętymi przez Radę Europejską w ciągu 2015 r. dotyczącymi roli agencji Frontex przy rozwiązywaniu problemów związanych z narastającą presją migracyjną oraz zgodnie z oceną zewnętrzną agencji Frontex w 2014/2015 r., konieczne jest dalsze przeformułowanie mandatu Agencji. W związku z tym przedstawia się niniejszy wniosek.

Przy opracowywaniu niniejszego wniosku Komisja opierała się na dyskusjach dotyczących zarządzania granicami oraz środków potrzebnych do rozwiązania kryzysu migracyjnego, regularnie odbywających się na forum Rady Europejskiej i Rady Ministrów, a także w Parlamencie Europejskim. Przyszłość zarządzania granicami, a zwłaszcza wzmocnienie agencji Frontex, było niedawno przedmiotem debaty na forum Rady Ministrów w dniu 8 października 2015 r. Następnie odbyło się posiedzenie Rady Europejskiej w dniu 15 października 2015 r., która w swoich zaleceniach dotyczących przyszłości zarządzania granicami wezwała do wzmocnienia granic zewnętrznych Unii Europejskiej, między innymi poprzez działania na rzecz ustanowienia zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi i wzmocnienie mandatu Fronteksu.

Od momentu rozpoczęcia funkcjonowania przez agencję Frontex w dniu 1 maja 2005 r., debaty z właściwymi zainteresowanymi stronami na poziomie europejskim i krajowym toczyły się w trybie ciągłym. Regularnie prowadzono zwłaszcza dyskusje dotyczące składanych przez Agencję sprawozdań dla Parlamentu Europejskiego i Rady. Agencja stale informuje o podejmowanych przez siebie działaniach na posiedzeniach Zarządu i w ramach wielu sprawozdań publikowanych w ciągu roku. Prowadzono również regularną wymianę informacji z innymi agencjami unijnymi, zwłaszcza z Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz Europol, a także z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich. Ponadto zorganizowano szereg debat z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i środowiskiem naukowym.

W 2014 r. Komisja zleciła sporządzenie studium wykonalności dotyczącego stworzenia europejskiego systemu straży granicznych w celu kontroli zewnętrznych granic Unii, którego wyniki zostały wzięte pod uwagę przy opracowywaniu niniejszego wniosku.

Komisja wzięła również pod uwagę opinie właściwych zainteresowanych stron szczegółowo analizując wyniki oceny zewnętrznej agencji Frontex. Tę ocenę zewnętrzną, opartą na art. 33 rozporządzenia (UE) nr 2007/2004, przeprowadzono w okresie od lipca 2014 r. do czerwca 2015 r., a obejmowała ona okres od lipca 2008 r. do lipca 2014 r. Sprawozdanie końcowe omówiono na posiedzeniu Zarządu Fronteksu w dniu 10 września 2015 r., a Zarząd wydał zalecenia dotyczące możliwych zmian rozporządzenia ustanawiającego Frontex. Niniejszy wniosek stanowi odzwierciedlenie większości zaleceń przedstawionych w decyzji Zarządu z dnia 28 października 2015 r.

Komisja wzięła również pod uwagę sprawozdanie Parlamentu Europejskiego dotyczące sprawozdania specjalnego Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie dochodzenia z własnej inicjatywy OI/5/2012/BEH-MHZ w sprawie Fronteksu w zakresie stworzenia mechanizmu skarg dotyczących Agencji.

Współpracę agencji Frontex z EMSA i EFCA, która ogranicza się jednak do ochrony granicy, zapoczątkowano w ramach europejskiego systemu nadzorowania granic (EUROSUR). Obecnie można rozszerzyć tę współpracę z ochrony granicy na wszystkie funkcje straży przybrzeżnej, uwzględniając również badanie misji wielofunkcyjnych w wybranych wspólnych operacjach koordynowanych przez Frontex (np. Indalo).

1.5.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Niniejszy projekt rozporządzenia stanowi odpowiedź na wezwania artykułowane przez Parlament Europejski i Radę Europejską, aby skutecznie zarządzać granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej. W październiku 2015 r. Rada Europejska określiła wyraźne cele w zakresie wzmocnienia granic zewnętrznych Unii Europejskiej poprzez działania na rzecz ustanowienia zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi oraz wzmocnienia mandatu Fronteksu w kontekście dyskusji nad tworzeniem europejskiego systemu straży granicznej i przybrzeżnej – w tym w kwestii oddelegowania zespołów szybkiej interwencji na granicy we współpracy z odnośnymi państwami członkowskimi, w przypadku gdy oceny Schengen lub analiza zagrożeń wskazują na potrzebę zdecydowanych i szybkich działań. Rada Europejska uznała również, że należy rozszerzyć mandat Fronteksu w zakresie powrotów, aby obejmował on prawo do organizowania wspólnych operacji powrotowych z własnej inicjatywy, a także wzmocnić jego rolę w zakresie uzyskiwania dokumentów podróży dla osób powracających.

W Europejskim programie w zakresie migracji Komisja zaproponowała, aby zarządzanie granicami zewnętrznymi było wspólnym zadaniem państw członkowskich i Unii Europejskiej. Na tej podstawie w Europejskim programie w zakresie migracji zaproponowano zmianę podstawy prawnej Fronteksu, aby wzmocnić jego rolę i potencjał. Wśród innych sugerowanych działań do podjęcia przez Komisję znalazły się utworzenie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, wzmocniona rola Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w zakresie organizacji i koordynacji powrotów, współpraca między agencjami, lepsze zarządzanie aktywami Agencji i państw członkowskich oraz wdrożenie nowego podejścia „hotspot”.

Poprzez niniejszy projekt rozporządzenia Komisja przyczynia się do zwiększenia skuteczności i niezawodności zarządzania granicami poprzez przeniesienie go na nowy poziom odpowiedzialności i solidarności. W ostatnich kilku latach Unia Europejska przyjęła politykę umożliwiającą państwom członkowskim ustanowienie i utrzymanie solidnych granic zewnętrznych. Jednakże wobec braku strategicznego wdrożenia zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie Unii, na poziomie krajowym między państwami członkowskimi utrzymują się rozbieżności w zakresie wdrażania. Z tego względu istnieje zidentyfikowana przez Komisję w Europejskim programie w zakresie migracji potrzeba ustanowienia unijnych standardów zarządzania granicami, obejmujących wszystkie aspekty zarządzania granicami zewnętrznymi Unii.

Niniejszy wniosek opiera się na obecnej polityce zarządzania granicami, w tym roli agencji Frontex, ale przenosi ją na inny poziom jakościowy. Frontex ustanowiono rozporządzeniem Rady (WE) nr 2007/2004, zmienionym następnie rozporządzeniem (WE) nr 863/2007, na mocy którego ustanowiono szybkie interwencje na granicy, oraz rozporządzeniem (UE) nr 1168/2011, na mocy którego podkreślono obowiązki Fronteksu w zakresie ochrony praw podstawowych. W niniejszym wniosku znacznie rozszerza się zdolność Agencji do skutecznego reagowania na obecne lub przyszłe zagrożenia na granicach zewnętrznych poprzez aktywne wzmocnienie, ocenę i koordynację działań państw członkowskich w zakresie realizacji odpowiednich środków na granicach zewnętrznych.

Wniosek stanowi uzupełnienie obowiązującego prawodawstwa poprzez zastosowanie podobnego podejścia, jak w przypadku europejskiego systemu nadzorowania granic (EUROSUR) poprzez dalsze wspieranie ducha współpracy, wymiany informacji i koordynacji wysiłków państw członkowskich oraz Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a także organów krajowych i agencji unijnych, za pomocą konkretnych i wiążących

zobowiązań. Opiera się również na rozporządzeniu (UE) nr 656/2014 ustanawiającym zasady ochrony zewnętrznych granic morskich w kontekście współpracy operacyjnej koordynowanej przez Frontex. Wniosek służy również rozwojowi i wzmocnieniu szybkich interwencji na granicy.

Wniosek, a zwłaszcza ustanowienie oceny narażenia, stanowi uzupełnienie mechanizmu oceny Schengen ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 1053/2013. Mechanizm oceny Schengen służy utrzymaniu wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi. Obejmuje on ocenę techniczną i prawną, służącą weryfikacji prawidłowego stosowania dorobku Schengen i niezbędnych warunków zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych. W przypadkach, gdy wyniki oceny Schengen wskazują na poważne niedociągnięcia na granicach zewnętrznych, Komisja może zalecić oddelegowanie europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej lub przedstawienie Agencji planów strategicznych w celu ich zaopiniowania. Niniejszy wniosek pozostaje również bez uszczerbku dla działań, jakie można podjąć na mocy art. 19a i 26 kodeksu granicznego Schengen.

Ocena narażenia koncentruje się na zapobieganiu, tak aby nie dopuścić do wystąpienia sytuacji kryzysowej. Jest to ocena zdolności operacyjnych państw członkowskich na granicach zewnętrznych i w tym celu weryfikuje się wyposażenie techniczne, potencjał, zasoby i plany awaryjne. Taką ocenę przeprowadza Agencja; Rada Nadzorcza przedkłada zalecenia dla Dyrektora Wykonawczego, który z kolei podejmuje decyzję o niezbędnych środkach. Jeżeli państwo członkowskie nie zrealizowałoby decyzji Dyrektora Wykonawczego, w efekcie czego naraziłoby funkcjonowanie strefy Schengen na niebezpieczeństwo, Komisja mogłaby przyjąć decyzję wykonawczą zobowiązującą Agencję do bezpośredniej interwencji na miejscu.

Niniejszy wniosek stanowi rozwinięcie przepisów obowiązujących w tej dziedzinie polityki, opiera się na nich i łączy je w ramach Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w ten sposób ustanawiając zintegrowany system zarządzania granicami zewnętrznymi na poziomie Unii, jak przewidziano w art. 77 ust. 2 lit. d) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Niniejszy wniosek ściśle wiąże się z następującymi dziedzinami polityki Unii i je uzupełnia:

- a) wspólny europejski system azylowy, poprzez ustanowienie zespołów wsparcia zarządzania migracjami w obszarach hotspot, co jest ściśle powiązane z relokacją osób wyraźnie wymagających ochrony międzynarodowej;
- b) bezpieczeństwo wewnętrzne, uwzględniając, że w Europejskiej agendzie bezpieczeństwa Komisja uznaje, iż wspólne wysokie standardy zarządzania granicami uważa się za istotne dla zapobiegania transgranicznej przestępczości i terroryzmowi; niniejszy wniosek przyczynia się ponadto do osiągnięcia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego, ponieważ umożliwia Agencji uwzględnienie aspektów przestępczości transgranicznej i terroryzmu w jej analizie ryzyka oraz przetwarzanie danych osobowych osób podejrzanych o udział w aktach terroryzmu, a także zapewnia współpracę Agencji z innymi agencjami unijnymi i organizacjami międzynarodowymi w zakresie zapobiegania terroryzmowi. W odniesieniu do dostępu do krajowych i europejskich baz danych w projekcie rozporządzenia przewidziano nałożenie na państwa członkowskie obowiązku udostępnienia krajowych i europejskich baz danych członkom europejskich zespołów straży granicznej i przybrzeżnej.
- c) ochrona morza i bezpieczeństwo morskie, a także nadzór morski, wraz z ustanowieniem współpracy europejskiej w zakresie funkcji straży przybrzeżnej między Europejską Agencją

Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego;

d) polityka zagraniczna Unii, biorąc pod uwagę, że Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej ma ułatwić i wspierać współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi, w tym poprzez koordynację takiej współpracy operacyjnej w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi i poprzez delegowanie oficerów łącznikowych do państw trzecich, a także poprzez współpracę z organami państw trzecich w zakresie powrotów, w tym w odniesieniu do nabywania dokumentów podróży.

1.6. Okres trwania działania i jego wpływ finansowy

☐ Wniosek/inicjatywa o **ograniczonym okresie trwania**

- ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r.

☒ Wniosek/inicjatywa o **nieograniczonym okresie trwania**

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od 2017 r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane sposoby zarządzania

☐ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję poprzez

- ☐ agencje wykonawcze

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☒ **Zarządzanie pośrednie** poprzez powierzenie zadań w zakresie wykonywania budżetu:

☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

☐ EBI i Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

☒ podmiotom, o których mowa w art. 208 i 209;

☐ podmiotom prawa publicznego;

☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;

☐ podmiotom polegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;

☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie WPZiB na mocy tytułu V TUE oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

Uwagi

[...]
[...]

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Należy określić częstotliwość i warunki.

Agencja podlega wymogom regularnego nadzoru i sprawozdawczości. Zarząd Agencji przyjmuje co roku skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Agencji za poprzedni rok i przesyła je, najpóźniej do dnia 1 lipca, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Trybunałowi Obrachunkowemu. Sprawozdanie to podaje się do wiadomości publicznej. Co trzy lata Komisja przeprowadza ocenę zgodnie z kryteriami oceny określonymi w wytycznych Komisji, zwłaszcza aby zbadać wpływ, skuteczność i wydajność funkcjonowania Agencji i jej metody pracy w odniesieniu do jej celów, mandatu i zadań. Ocena obejmuje zwłaszcza ewentualną konieczność zmiany mandatu Agencji oraz skutki finansowe takich zmian.

W ramach co drugiej oceny należy również przeprowadzić ocenę wyników osiągniętych przez Agencję, biorąc pod uwagę jej cele, mandat i zadania. Jeżeli na podstawie swojej oceny Komisja uzna, że dalsze funkcjonowanie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej nie jest już uzasadnione w świetle przypisanych jej celów, mandatu i zadań, może zaproponować odpowiednią zmianę lub uchylenie niniejszego rozporządzenia.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

Duża presja migracyjna na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej wymaga utworzenia Europejskiej Straży Granicznej, składającej się ze służb państw członkowskich oraz Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Należy również rozszerzyć kompetencje Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w porównaniu z mandatem istniejącej agencji Frontex.

Konieczne jest zwiększenie liczby personelu i środków finansowych Agencji, aby móc zrealizować rozszerzony mandat i wymogi określone w proponowanym rozporządzeniu.

2.2.2. Przewidywane metody kontroli

Sprawozdania rachunkowe Agencji będą przedkładać Trybunałowi Obrachunkowemu do zatwierdzenia i będą podlegać procedurze uzyskiwania absolutorium. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji będzie przeprowadzać audyty we współpracy z audytorem wewnętrznym Agencji.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony.

W odniesieniu do Agencji

Dyrektor Wykonawczy wykonuje budżet Agencji. Każdego roku przedkłada on Komisji, Zarządowi i Trybunałowi Obrachunkowemu szczegółowe zestawienie wszystkich dochodów i wydatków z poprzedniego roku budżetowego. Ponadto Służba Audytu Wewnętrznego Komisji pomaga przy zarządzaniu operacjami finansowymi Agencji poprzez kontrolę ryzyka, monitorowanie zgodności przez przedstawianie niezależnej opinii w zakresie jakości systemów zarządzania i kontroli oraz przedstawianie zaleceń w celu zwiększenia wydajności i skuteczności działań, a także zapewnienia oszczędnego korzystania z zasobów Agencji.

Agencja przyjmie własne rozporządzenie finansowe zgodnie z rozporządzeniem nr 1271/2013 po uzyskaniu zgody Komisji i Trybunału Obrachunkowego. Agencja stworzy system audytu wewnętrznego, analogiczny do wprowadzonego w Komisji w ramach jej restrukturyzacji.

Współpraca z OLAF

Personel podlegający regulaminowi pracowniczemu Komisji będzie współpracował z OLAF w celu zwalczania oszustw.

W odniesieniu do Trybunału Obrachunkowego

Trybunał Obrachunkowy będzie kontrolował sprawozdania rachunkowe zgodnie z art. 248 Traktatu i podawał roczne sprawozdanie Agencji z działalności do wiadomości publicznej.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych.

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatku	Wkład			
	Numer [Dział 3]	Zróżnicowane/ Niezróżnicowane ⁶⁰	od państw EFTA ⁶¹	od krajów kandydujących ⁶²	od państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
3	18 03 02 – Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej – FRONTEX	Zróżnicowane/ Niezróżnicowane	TAK*	NIE	NIE	NIE

- *Frontex otrzymuje wkład od państw stowarzyszonych w ramach układu z Schengen (NO, IS, CH, LI)
- Nowe wnioskowane linie budżetowe
- Nie ma potrzeby zwracania się o nową linię budżetową, ale konieczna jest odpowiednia zmiana nazwy linii budżetowej 18 03 02

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych.

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatku	Wkład			
	Numer [Dział.....]	Zróżnicowane/ Niezróżnicowane	od państw EFTA	od krajów kandydujących	od państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
[...]	[XX.YY.YY.YY] [...]	[...]	TAK/ NIE	TAK/NIE	TAK/ NIE	TAK/NIE

⁶⁰ Zróżnicowane = Środki zróżnicowane / Niezróżnicowane = Środki niezróżnicowane.

⁶¹ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

⁶² Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	3	Bezpieczeństwo i obywatelstwo
---	---	-------------------------------

[Organ]: Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej			Rok 2017 ⁶³	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓŁEM
Tytuł 1:	Zobowiązania	(1)					
	Płatności	(2)					
Tytuł 2:	Zobowiązania	(1a)					
	Płatności	(2a)					
Tytuł 3:	Zobowiązania	(3a)					
	Płatności	(3b)					
OGÓŁEM środki dla Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej	Zobowiązania	=1+1a +3a	281 267	298 286	310 289	322 227	1 212,069
	Płatności	=2+2a +3b	281 267	298 286	310 289	322 227	1 212,069

⁶³ Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

Dział wieloletnich ram finansowych	5	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

		Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: Migracja i Sprawy Wewnętrzne						
• Zasoby ludzkie		0,528	0,528	0,528	0,528	2,112
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,030	0,030	0,030	0,030	0,120
OGÓŁEM DG Migracja i Sprawy Wewnętrzne	Środki	0,558	0,558	0,558	0,558	2,232

OGÓŁEM środki w ramach DZIAŁU 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0,558	0,558	0,558	0,558	2,232
---	--	-------	-------	-------	-------	-------

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

		Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki w ramach DZIAŁÓW 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	Zobowiązania	281 267,5	298 286,5	310 289,5	322 227,5	1 212,071
	Płatności	281 267,5	298 286,5	310 28,95	322 227,5	1 212,071

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych⁶⁴, jak określono poniżej:

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Wskazanie celów i produktów ↓		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020		OGÓŁEM	
	Średnie koszty	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszty ogółem
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1 „WSPARCIE ZARZĄDZANIA GRANICAMI ZEWNĘTRZNYMI”											
Liczba wspólnych operacji na granicach morskich	23,304	5	115,262	5	116,340	5	117,075	5	117,405	20	466,08 3
Liczba wspólnych operacji na granicach lądowych	3,656	5	17,053	5	17,890	5	18,777	5	19,407	20	73,126
Liczba wspólnych operacji na granicach powietrznych	1,032	5	4,472	5	4,970	5	5,432	5	5,762	20	20,635
Rezerwa operacyjna na szybkie interwencje	10,000	1	10,000	1	10,000	1	10,000	1	10,000	4	40,000
Suma pośrednia na cel szczegółowy nr 1			146,787		149,200		151,284		152,574		599,84 4
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2 „Wsparcie dla funkcji straży przybrzeżnej”											

⁶⁴

Chociaż formularz odnosi się do środków operacyjnych, w przypadku agencji, aby całościowo przedstawić wpływ działań operacyjnych, właściwsze wydaje się uwzględnienie środków operacyjnych (Tytuł 3), ale również powiązanych środków administracyjnych (Tytuł 1 i 2) przyporządkowanych proporcjonalnie do poszczególnych celów szczegółowych, zgodnie z planowaniem ABM/ABB. Kwoty obejmują zarówno dotację UE, jak i wkład pochodzący z państw stowarzyszonych w ramach Schengen.

Koordinacja z EMSA i EFSA w zakresie wspólnego dostarczania usług, informacji, wyposażenia i szkoleń w kontekście funkcji straży przybrzeżnej	3,126	1	1,556	1	2,547	1	3,608	1	4,794	4	12,505
Liczba wspólnych operacji na granicach morskich rozszerzonych do operacji wielofunkcyjnych w celu uwzględnienia innych funkcji straży przybrzeżnej	1,055	5	4,249	5	4,933	5	5,698	5	6,226	20	21,106
Suma pośrednia na cel szczegółowy nr 2			5,805		7,480		9,306		11,020		33,611
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3 „POWROTY”											
Liczba zorganizowanych/skoordynowanych wspólnych operacji	0,414	195	75,248	195	78,851	195	82,152	195	86,898	780	323,151
Suma pośrednia na cel szczegółowy nr 3			75,248		78,851		82,152		86,898		323,151
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4 „ANALIZY RYZYKA I OCENY NARAŻENIA”											
Liczba sporządzonych analiz ryzyka/ocen narażenia	0,191	60	9,133	60	11,081	60	12,215	60	13,349	240	45,777
Suma pośrednia na cel szczegółowy nr 4			9,133		11,081		12,215		13,349		45,777
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5 „SZKOLENIA”											
Liczba przeprowadzonych szkoleń	0,039	200	7,555	200	7,555	200	7,851	200	8,373	800	31,334
Suma pośrednia na cel szczegółowy nr 5			7,555		7,555		7,851		8,373		31,334
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 6 „Zarządzanie rezerwami zasobów oraz B&R”											

Zarządzanie rezerwami zasobów	6,151	1	4,072	1	5,910	1	7,014	1	7,606	4	24,604
Ilość zakupionego/wynajętego wyposażenia własnego (aktywa małej i średniej wielkości)	0,112	100	10,688	100	11,376	100	11,376	100	11,376	400	44,816
B&R, w tym zwiększone możliwości zarządzania projektami badawczymi	3,541	1	3,062	1	3,524	1	3,788	1	3,788	4	14,162
Suma pośrednia na cel szczegółowy nr 6			17,823		20,811		22,179		22,771		83,582
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 7 „EUROSUR i obraz sytuacji”											
Funkcjonowanie EUROSUR-u	16,164	1	15,137	1	15,815	1	16,555	1	17,147	4	64,655
Funkcjonowanie Centrum Sytuacyjnego Agencji w trybie 24h/7d	3,036	1	0,858	1	2,376	1	3,696	1	5,214	4	12,144
Zapewnienie obrazu sytuacji	4,655	1	4,655	1	4,655	1	4,655	1	4,655	4	18,619
Suma pośrednia na cel szczegółowy nr 7			20,650		22,846		24,906		27,016		95,418
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 8 „Stosunki zewnętrzne i prawa podstawowe”											
Stosunki zewnętrzne i public relations	4,666	1	4,437	1	4,690	1	4,768	1	4,768	4	18,662
Wzmocniona współpraca z państwami trzecimi, w tym ewentualne wspólne operacje z państwami sąsiadującymi, projekty pomocy technicznej i współpraca w dziedzinie powrotów	6,090	1	5,370	1	5,857	1	6,270	1	6,862	4	24,359
Liczba oficerów łącznikowych w państwach trzecich (koszty personelu + koszty operacyjne)	0,281	10	2,835	10	2,748	10	2,826	10	2,826	40	11,235
Liczba oficerów łącznikowych w państwach członkowskich i państwach stowarzyszonych	0,503	30	2,155	30	4,310	30	4,310	30	4,310	30	15,085

w ramach Schengen											
Prawa podstawowe, w tym mechanizm skarg	1,844	1	1,423	1	1,897	1	2,029	1	2,029	4	7,377
Suma pośrednia na cel szczegółowy nr 8			16,220		19,502		20,203		20,795		76,719
KOSZTY OGÓŁEM			299,220		317,325		330,095		342,795		1.289,435

3.2.3. Szacunkowy wpływ na zasoby ludzkie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej

3.2.3.1. Podsumowanie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

Zasoby ludzkie	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość wyjściowa z COM(2013)519	149	146	145	145	145
Zmiany w drodze procedury budżetowej na 2016 r. (list w sprawie poprawek 2/2016)	60	60	60	60	60
Dodatkowe stanowiska w związku z kryzysem migracyjnym (Tryton, Posejdon) w projekcie budżetu na 2016 r.	16	16	16	16	16
Zmieniona wartość wyjściowa	225	222	221	221	221
Wnioskowane dodatkowe stanowiska		130	197	263	329
Stanowiska w planie zatrudnienia (liczba stanowisk)	225	352	418	484	550
- W tym AD	157	262	311	377	443
- W tym AST	68	90	107	107	107
Personel zewnętrzny (FTE)	177	288	342	396	450
- W tym personel kontraktowy	91	147	174	202	230
- W tym oddelegowani eksperci krajowi (SNE)	86	141	168	194	220
Personel ogółem	402	640	760	880	1000

Wydatki na personel		2017	2018	2019	2020	2017-2020
Stanowiska w planie zatrudnienia		38,082	50,820	59,532	68,244	216,678
- W tym AD		27,654	37,818	45,408	54,120	165,000
- W tym AST		10,428	13,002	14,124	114,124	51,678
Personel zewnętrzny		17,183	23,286	27,278	31,266	99,013
- W tym personel kontraktowy		8,330	11,235	13,160	15,120	47,845

- W tym oddelegowani eksperci krajowi (SNE)		8,853	12,051	14,118	16,146	51,168
Wydatki na personel ogółem		55,265	74,106	86,810	99,510	315,691

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Wniosek jest zgodny z reformą zmniejszającą zatrudnienie o 5 % (2013-2017) poprzez stopniowe zmniejszanie liczby pracowników Agencji w tempie 1 % do planu zatrudnienia na 2017 r. (analogiczne tempo zmniejszania stosowano w latach 2013-2016).

W trakcie 2015 r. plan zatrudnienia Agencji na 2016 r. zwiększono o dodatkowe 76 stanowisk, aby umożliwić jej możliwie jak najskuteczniejsze rozwiązanie problemu kryzysu migracyjnego. Aby jednak zrealizować swoje nowe zadania przewidziane w rozporządzeniu, Agencja będzie potrzebować 329 dodatkowych stanowisk do 2020 r., a także 273 pracowników zewnętrznych. Konieczne będzie zwłaszcza utworzenie następujących stanowisk:

- 117 stanowisk TA (107 AD, 10 AST) dla zapewnienia funkcjonowania Biura ds. Powrotów i zarządzania zwiększoną liczbą działań w dziedzinie powrotów realizowanych przez Agencję, w tym odpowiedniej liczby oficerów koordynujących operacje powrotowe oraz niezbędnych pracowników odpowiedzialnych za wynajem samolotów.
- 29 stanowisk TA (27 AD, 2 AST) dla zapewnienia koniecznej liczby oficerów koordynujących wspólne operacje, szybkie interwencje i hotspoty na granicach
- 29 stanowisk TA (27 AD, 2 AST) na utworzenie centrum monitorowania i analizy ryzyka, a także wzmocnienie zdolności Agencji do przeprowadzania „ocen narażenia” i zapewnienia niezbędnych działań następczych
- 6 stanowisk TA (3 AD, 3 AST) dla wsparcia działań urzędnika ds. praw podstawowych, biorąc pod uwagę jego zwiększone obciążenie pracą w związku z monitorowaniem powrotów i wprowadzeniem nowego mechanizmu skarg
- 7 stanowisk TA (4 AD and 3 AST), aby umożliwić Agencji aktywny udział w zarządzaniu działalnością badawczą i innowacyjną mającą znaczenie dla kontroli granic zewnętrznych, obejmującą stosowanie zaawansowanych technologii nadzoru, na przykład zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych
- 46 stanowisk TA (41 AD, 5 AST) dla zapewnienia nieprzerwanego (24h/7d) funkcjonowania Centrum Sytuacyjnego Agencji, zapewniającego monitorowanie w czasie rzeczywistym przepływów migracyjnych, również w weekendy i dni wolne od pracy
- 10 stanowisk TA (9 AD, 1 AST) umożliwiających Agencji oddelegowanie oficerów łącznikowych do odpowiednich państw trzecich i dalsze wzmocnienie współpracy z najważniejszymi państwami trzecimi
- 30 stanowisk TA (30 AD) umożliwiających Agencji oddelegowanie oficerów łącznikowych do państw członkowskich
- 33 stanowiska TA (31 AD, 2 AST) umożliwiające Agencji realizację nowych zadań związanych z jej rolą „funkcji straży przybrzeżnej”, w celu koordynacji misji wielofunkcyjnych oraz zapewnienia usług informacyjnych i szkoleń

- 10 stanowisk TA (5 AD, 5 AST) umożliwiających Agencji skuteczne zarządzanie istniejącymi rezerwami (europejskie zespoły straży granicznej, rezerwa techniczna), a także utworzenie nowych rezerw (3 rezerwy związane z powrotami)
- 6 stanowisk TA (3 AD, 3 AST) w celu wsparcia nabywania i wynajmowania wyposażenia własnego Agencji, a także zapewnienia konserwacji wyposażenia własnego Agencji
- 6 stanowisk TA (3 AD, 3 AST) w celu wzmocnienia zdolności administracyjnych Agencji w zakresie zarządzania zwiększonym budżetem i realizacji nowych zadań zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami

Proponuje się stopniowe udostępnianie dodatkowych stanowisk, aby zwiększyć łącznie liczbę stanowisk do 550 do 2020 r.

Zasoby ludzkie	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość wyjściowa z COM(2013) 519	149	146	145	145	145
Zmiany w drodze procedury budżetowej na 2016 r. (list w sprawie poprawek 2/2016)	60	60	60	60	60
Dodatkowe stanowiska w związku z kryzysem migracyjnym (Tryton, Posejdon) w projekcie budżetu na 2016 r.	16	16	16	16	16
Zmieniona wartość wyjściowa	225	222	221	221	221
Wnioskowane dodatkowe stanowiska		130	197	263	329
Stanowiska w planie zatrudnienia (liczba stanowisk)	225	352	418	484	550
- W tym AD	157	262	311	377	443
- W tym AST	68	90	107	107	107
Personel zewnętrzny (FTE)	177	288	342	396	450
- W tym personel kontraktowy	91	147	174	202	230
- W tym oddelegowani eksperci krajowi (SNE)	86	141	168	194	220
Personel ogółem	402	640	760	880	1000

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Wydatki na personel		2017	2018	2019	2020	2017-2020
Stanowiska w planie zatrudnienia		38,082	50,820	59,532	68,244	216,678
- W tym AD		27,654	37,818	45,408	54,120	165,000

- W tym AST		10,428	13,002	14,124	14,124	51,678
Personel zewnętrzny		17,183	23,286	27,278	31,266	99,013
- W tym personel kontraktowy		8,330	11,235	13,160	15,120	47,845
- W tym oddelegowani eksperci krajowi (SNE)		8,853	12,051	14,118	16,146	51,168
Wydatki na personel ogółem		55,265	74,106	86,810	99,510	315,691

Wniosek jest zgodny z reformą zmniejszającą zatrudnienie o 5 % (2013-2017) poprzez stopniowe zmniejszanie liczby pracowników Agencji w tempie 1 % do planu zatrudnienia na 2017 r. (analogiczne tempo zmniejszania stosowano w latach 2013-2016).

W trakcie 2015 r. plan zatrudnienia Agencji na 2016 r. zwiększono o dodatkowe 76 stanowisk, aby umożliwić jej możliwie jak najskuteczniejsze działania w zakresie zwalczania kryzysu migracyjnego. Aby jednak zrealizować swoje nowe zadania przewidziane w rozporządzeniu, Agencja będzie potrzebować do 2020 r. 329 dodatkowych stanowisk (stanowisk TA) w planie zatrudnienia. Konieczne będzie zwłaszcza utworzenie następujących stanowisk:

- 117 stanowisk TA (107 AD, 10 AST) dla zapewnienia funkcjonowania Biura ds. Powrotów i zarządzania zwiększoną liczbą działań w dziedzinie powrotów realizowanych przez Agencję, w tym odpowiedniej liczby oficerów koordynujących operacje powrotowe oraz niezbędnych pracowników odpowiedzialnych za wynajem samolotów
- 29 stanowisk TA (27 AD, 2 AST) dla zapewnienia wymaganej liczby oficerów koordynujących wspólne operacje, szybkie interwencje i hotspoty na granicach
- 29 stanowisk TA (27 AD, 2 AST) na utworzenie centrum monitorowania i analizy ryzyka, a także wzmocnienie zdolności Agencji do przeprowadzania ocen narażenia i zapewnienia niezbędnych działań następczych
- 6 stanowisk TA (3 AD, 3 AST) dla wsparcia działań urzędnika ds. praw podstawowych, biorąc pod uwagę jego zwiększone obciążenie pracą w związku z monitorowaniem powrotów i wprowadzeniem nowego mechanizmu skarg
- 7 stanowisk TA (4 AD i 3 AST), aby umożliwić Agencji aktywny udział w zarządzaniu działalnością badawczą i innowacyjną mającą znaczenie dla kontroli granic zewnętrznych, obejmującą stosowanie zaawansowanych technologii nadzoru, na przykład zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych
- 46 stanowisk TA (41 AD, 5 AST) dla zapewnienia nieprzerwanego (24h/7d) funkcjonowania Centrum Sytuacyjnego Agencji, zapewniającego monitorowanie i raportowanie w czasie rzeczywistym przepływów migracyjnych, również w weekendy i dni wolne od pracy
- 10 stanowisk TA (9 AD, 1 AST) umożliwiających Agencji oddelegowanie oficerów łącznikowych do odpowiednich państw trzecich i dalsze wzmocnienie współpracy z najważniejszymi państwami trzecimi
- 30 stanowisk TA (30 AD) umożliwiających Agencji oddelegowanie oficerów łącznikowych do państw członkowskich

- 33 stanowiska TA (31 AD, 2 AST) umożliwiające Agencji realizację nowych zadań związanych z jej rolą „funkcji straży przybrzeżnej” w celu koordynacji misji wielofunkcyjnych oraz zapewnienia usług informacyjnych i szkoleń
- 10 stanowisk TA (5 AD, 5 AST) umożliwiających Agencji skuteczne zarządzanie istniejącymi rezerwami (europejskie zespoły straży granicznej, rezerwa techniczna), a także utworzenie nowych rezerw (3 rezerwy związane z powrotami)
- 6 stanowisk TA (3 AD, 3 AST) w celu wsparcia nabywania i wynajmowania wyposażenia własnego Agencji, a także zapewnienia konserwacji wyposażenia własnego Agencji
- 6 stanowisk TA (1 AD, 5 AST) w celu wzmocnienia zdolności administracyjnych Agencji w zakresie zarządzania zwiększonym budżetem i realizacji nowych zadań zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami

Proponuje się stopniowe udostępnianie dodatkowych stanowisk, aby zwiększyć łącznie liczbę stanowisk TA do 550 w 2020 r.

Dodatkowo w celu realizacji swoich nowych zadań przewidzianych w rozporządzeniu Agencja będzie potrzebować **273 dodatkowych pracowników zewnętrznych (pracowników kontraktowych i oddelegowanych ekspertów krajowych)**, którzy stopniowo będą udostępniani do 2020 r., aby zwiększyć łącznie liczbę pracowników zewnętrznych do 450 do 2020 r.

W ten sposób Agencja powinna osiągnąć liczbę **1 000 pracowników wszystkich kategorii**
(TA, CA i SNE) do 2020 r.

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie macierzystej DG

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w pełnej wysokości (lub co najwyżej z dokładnością do jednego miejsca po przecinku)

	2017	2018	2019	2020	Należy wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (zob. pkt 1.6).		
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
XX 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	4	4	4	4			
XX 01 01 02 (w delegaturach)							
XX 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)⁶⁵							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT i JED w delegaturach)							
XX 01 04 yy ⁶⁶	- w centrali ⁶⁷						
	- w delegaturach						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT - pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT - bezpośrednie badania naukowe)							
Inne linie budżetowe (określić)							
OGÓŁEM							

⁶⁵ CA = pracownicy kontraktowi; LA = pracownicy miejscowi; SNE = oddelegowani eksperci krajowi; INT = pracownicy agencji; JED = młodszy specjaliści w delegaturach.

⁶⁶ W ramach pułapu cząstkowego na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

⁶⁷ Głównie na fundusze strukturalne, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejski Fundusz Rybacki (EFR).

XX oznacza odpowiedni obszar polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Stanowiska i pracowników zatrudnionych na czas określony	Reprezentowanie Komisji w Zarządzie Agencji. Sporządzanie opinii Komisji dotyczącej rocznego programu prac i monitorowanie jego realizacji. Nadzorowanie opracowywania budżetu Agencji i monitorowanie wykonania budżetu. Wspomaganie Agencji w rozwoju jej działalności zgodnie z politykami UE, w tym udział w spotkaniach ekspertów.
Personel zewnętrzny	

Opis sposobu obliczenia kosztów jednostek EPC należy zamieścić w załączniku V, sekcja 3.

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

- ☒ Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi, ale może wiązać się z zastosowaniem szczególnych instrumentów określonych w rozporządzeniu WRF.
- ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.

Należy wyjaśnić, na czym ma polegać przeprogramowanie, określając linie budżetowe, których ma ono dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

Budżety Agencji na lata 2015 i 2016 r. zostały znacznie zwiększone w 2015 r., aby umożliwić jej sprostanie kryzysowi migracyjnemu, zwłaszcza poprzez potrojenie środków finansowych na wspólne operacje Posejdon i Tryton, wzmocnienie wsparcia udzielanego przez Agencję państwom członkowskim w dziedzinie powrotów oraz zapewnienie środków na wdrożenie hotspotów. Ostateczna dotacja UE na 2016 r., zgodnie z propozycją Komisji, wynosi 238 686 000 EUR.

Biorąc pod uwagę konieczność kontynuacji przez Agencję jej działań w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi z zachowaniem poziomu intensywności, w tym w zakresie działań poszukiwawczych i ratunkowych oraz w dziedzinie powrotów, konieczne jest utrzymanie w przyszłości poziomu dotacji z 2016 r. jako podstawy dla rocznego budżetu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Co więcej, realizacja nowych zadań Agencji będzie wymagała dodatkowych środków finansowych i zasobów ludzkich:

	Dotacja			Stanowiska TA		
	COM(2013)519	Nowy mandat	Różnica EUR	COM(2013)519	Nowy mandat	Różnica EPC
2016	238686*	0		225**	0	
2017	91 274	281 267	189 993	222	352	130
2018	91 274	298 286	207 012	221	418	197
2019	93 099	310 289	217 190	221	484	263
2020	94 961	322 227	227 266	221	550	329

* Dotacja na 2016 r. została zwiększona na mocy budżetu UE na 2016 r. w porównaniu z komunikatem Komisji ((2013)519 Programowanie zasobów ludzkich i finansowych dla agencji zdecentralizowanych na lata 2014-2020, na mocy którego zaprogramowano 88,774 mln EUR.

** Łączna liczba 225 obejmuje wszystkie dodatkowe stanowiska zatwierdzone przez władzę budżetową w 2015 r. Zgodnie z komunikatem (2013)519 pierwotnie zatwierdzono jedynie 147 stanowisk.

- ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych⁶⁸.

⁶⁸

Zob. art. 11 i 17 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014-2020.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając działy i linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

- Wniosek/inicjatywa przewiduje współfinansowanie szacowane zgodnie z poniższym:

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Ogółem
Wkłady pochodzące z państw stowarzyszonych w ramach Schengen ⁶⁹	17 953	19 040	19 806	20 568	77 366
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	17 953	19 040	19 806	20 568	77 366

3.3. Szacunkowy wpływ finansowy na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ na zasoby własne
 - ☐ na dochody różne

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Linia dochodów: budżetowa	Środki dostępne na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁷⁰					
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Należy wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (zob. pkt 1.6).	
Artykuł							

W przypadku wpływu na dochody różne przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

[...]

Należy określić metodę obliczania wpływu na dochody.

[...]

⁶⁹ Wkład pochodzący z państw stowarzyszonych w ramach Schengen jest co roku obliczany przez Frontex z uwzględnieniem wielkości dotacji UE i wskaźnika PKB tych państw. Wynosi on około 6 % całkowitego budżetu Agencji. Wkład wpływa na konto Agencji.

⁷⁰ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (należności celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tj. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru.